

25.11.2020

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

20 – 2020

Kokousaika: 25.11.2020 klo 16.00 – 23.15

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

20 – 2020

Mötestid: 25.11.2020 kl 16.00 – 23.15

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

25.11.2020

Pormestari Jan Vapaavuori	8
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	10
Valtuutettu Veronika Honkasalo	12
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	12
Ledamoten Björn Månsson	13
Valtuutettu Sinikka Vepsä	13
Valtuutettu Reetta Vanhanen	14
Valtuutettu Mari Rantanen	14
Valtuutettu Daniel Sazonov	15
Pormestari Jan Vapaavuori	15
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	17
Apulaispormestari Pia Pakarinen	18
328 §	19
Esityslistan asia nro 5	19
HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2021–2023	19
Pormestari Jan Vapaavuori	19
Valtuutettu Seija Muurinen	21
Valtuutettu Reetta Vanhanen	23
Apulaispormestari Nasima Razmyar	26
Valtuutettu Anna Vuorjoki	27
Valtuutettu Mari Rantanen	30
Ledamoten Marcus Rantala	32
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	34
Valtuutettu Mika Ebeling	36
Valtuutettu Katju Aro	38
Valtuutettu Petrus Pennanen	40
Valtuutettu Joel Harkimo	42
Valtuutettu Paavo Väyrynen	43
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	45
Valtuutettu Otto Meri	47
Valtuutettu Sami Muttilainen	48
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	49
Valtuutettu Paavo Väyrynen (vastauspuheenvuoro)	49
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	52

25.11.2020

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Paavo Väyrynen (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Ted Apter (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	55
Valtuutettu Jenni Pajunen	55
Apulaispormestari Pia Pakarinen	56
Valtuutettu Petra Malin	57
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	58
Valtuutettu Dan Koivulaakso	59
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	60
Valtuutettu Daniel Sazonov	60
Valtuutettu Tapio Klemetti	61
Valtuutettu Arja Karhuvaara	62
Valtuutettu Sinikka Vepsä	63
Apulaispormestari Pia Pakarinen	64
Valtuutettu Mari Holopainen	65
Valtuutettu Tomi Sevander	66
Valtuutettu Ville Jalovaara	67
Valtuutettu Pia Kopra	68
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	69
Apulaispormestari Nasima Razmyar	69
Valtuutettu Laura Kolbe	71
Valtuutettu Mirita Saxberg	71
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	72
Apulaispormestari Pia Pakarinen	73
Apulaispormestari Nasima Razmyar	74
Valtuutettu Pilvi Torsti	75
Valtuutettu Amanda Pasanen	76
Valtuutettu Katju Aro	76
Valtuutettu Pentti Arajärvi	77
Valtuutettu Otto Meri	78
Valtuutettu Anna Vuorjoki	79
Valtuutettu Arja Karhuvaara	80
Valtuutettu Mari Holopainen	81
Valtuutettu Veronika Honkasalo	82
Valtuutettu Mari Rantanen	83
Valtuutettu Laura Kolbe	83
Valtuutettu Mika Ebeling	84
Valtuutettu Leo Stranius	85
Valtuutettu Katju Aro	85

25.11.2020

Valtuutettu Johanna Laisaari	86
Apulaispormestari Pia Pakarinen	86
Valtuutettu Pia Kopra	87
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	87
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	88
Valtuutettu Otto Meri	89
Valtuutettu Mia Haglund	90
Valtuutettu Sinikka Vepsä	91
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	92
Valtuutettu Veronika Honkasalo	92
Valtuutettu Pentti Arajärvi	93
Valtuutettu Ted Apter	93
Valtuutettu Otto Meri	94
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	95
Valtuutettu Katju Aro	96
Valtuutettu Mari Holopainen	96
Valtuutettu Mai Kivelä	97
Valtuutettu Mari Rantanen	98
Valtuutettu Otto Meri	98
Valtuutettu Anna Vuorjoki	99
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	100
Valtuutettu Daniel Sazonov	100
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	101
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	101
Valtuutettu Daniel Sazonov	102
Valtuutettu Mari Rantanen	103
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	103
Valtuutettu Daniel Sazonov	104
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	104
Valtuutettu Anna Vuorjoki	105
Valtuutettu Otto Meri	106
Valtuutettu Dan Koivulaakso	106
Apulaispormestari Pia Pakarinen	107
Valtuutettu Mari Rantanen	107
Valtuutettu Daniel Sazonov	108
Valtuutettu Veronika Honkasalo	109
Pormestari Jan Vapaavuori	109
Ledamoten Eva Biaudet	110
Valtuutettu Atte Kaleva	111
Valtuutettu Otto Meri	111
Valtuutettu Sami Muttilainen	112
Valtuutettu Anna Vuorjoki	113
Valtuutettu Dan Koivulaakso	114

25.11.2020

Valtuutettu Dani Niskanen	114
Valtuutettu Otto Meri	115
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	116
Valtuutettu Atte Kaleva	116
Valtuutettu Anna Vuorjoki	117
Valtuutettu Mika Raatikainen	118
Valtuutettu Dan Koivulaakso	118
Valtuutettu Mika Ebeling	118
Valtuutettu Atte Kaleva	119
Valtuutettu Mari Rantanen	120
Valtuutettu Harry Bogomoloff	120
Valtuutettu Dan Koivulaakso	121
Valtuutettu Anna Vuorjoki	122
Valtuutettu Mika Raatikainen	122
Valtuutettu Daniel Sazonov	122
Valtuutettu Atte Kaleva	123
329 §	124
Esityslistan asia nro 6	124
FEMINISTISEN PUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE SOSIAALISEN JÄLLEENRAKENTAMISEN OHJELMAN LAATIMISEKSI KORONAN JÄLKEISEEN AIKAAN	124
Valtuutettu Katju Aro	124
Ledamoten Eva Biaudet	125
Valtuutettu Fatim Diarra	125
Ledamoten Mia Haglund	126
Valtuutettu Katju Aro (vastauspuheenvuoro)	126
Valtuutettu Maija Anttila	126
Ledamoten Eva Biaudet	127
Valtuutettu Mika Raatikainen	127
330 §	127
Esityslistan asia nro 7	127
VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ERIARVOISUUDEN JA ILMASTONMUUTOKSEN TORJUNNAN OTTAMISESTA KESKIÖÖN KORONAKRIISIN JÄLKIHOIDOSSA	127
Valtuutettu Anna Vuorjoki	127
Valtuutettu Mika Ebeling	128
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	129
Valtuutettu Mika Ebeling	129

25.11.2020

331 §.....	130
Esityslistan asia nro 8	130
SINISEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PIENYRITTÄJYYDEN EDISTÄMISEKSI	130
Valtuutettu Sampo Terho.....	130
Valtuutettu Mika Ebeling	131
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	131
Valtuutettu Mauri Venemies.....	131
Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)	132
332 §.....	132
Esityslistan asia nro 9	132
RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PUHTAAMMASTA JA VIIHTYISÄMMÄSTÄ KAUPUNKIYMPÄRISTÖSTÄ.....	132
Ledamoten Björn Månsson.....	132
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin.....	133
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	133
Valtuutettu Maija Anttila	134
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	134
Valtuutettu Pentti Arajärvi	135
Ledamoten Björn Månsson.....	135
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	135
Valtuutettu Leo Stranius	136
Valtuutettu Maija Anttila	136
Valtuutettu Mika Raatikainen	137
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	137
Valtuutettu Fatim Diarra (vastauspuheenvuoro)	138
Ledamoten Björn Månsson.....	138
Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro).....	139
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin.....	139
Valtuutettu Tuomas Rantanen	140
Ledamoten Björn Månsson.....	140
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	140
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	141
333 §.....	142
Esityslistan asia nro 10	142
SINISEN VALTUUSTORYHMÄN ALOITE LASTEN JA NUORTEN TURVALLISUUDEN TAKAAMISESTA	142
Valtuutettu Sampo Terho.....	142

25.11.2020

Valtuutettu Mika Ebeling	143
334 §.....	144
Esityslistan asia nro 11	144
VALTUUTETTU LEO STRANIUKSEN ALOITE VAPAAEHTOISTYÖN EDISTÄMISEKSI HELSINGISSÄ.....	144
Valtuutettu Leo Stranius	144
335 §.....	145
Esityslistan asia nro 12	145
VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE VALKOPOSKIHANHIEN AIHEUTTAMIEN HAITTOJEN VÄHENTÄMISEKSI	145
Valtuutettu Otto Meri.....	145
336 §.....	146
Esityslistan asia nro 13	146
VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE HAITALLISTEN VIERASLAJIEN PYYNNIN TEHOSTAMISEKSI	146
Valtuutettu Otto Meri.....	146
337 §.....	147
Esityslistan asia nro 14	147
VALTUUTETTU JOHANNA NUORTEVAN ALOITE PUUSTON JA KASVILLISUUDEN MERKITYKSEN SELVITTÄMISESTÄ MELU-, PÖLY- JA NÄKÖSUOJANA ENNEN HARVENNUSTÖITÄ.....	147
Valtuutettu Johanna Nuorteva	147
Valtuutettu Leo Stranius	148
Valtuutettu Maija Anttila	148
Valtuutettu Emma Kari.....	149
Valtuutettu Mauri Venemies.....	149
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	150
Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)	150
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)	151
Valtuutettu Mauri Venemies (vastauspuheenvuoro)	151
Valtuutettu Risto Rautava	151

25.11.2020

Pormestari Jan Vapaavuori

Puheenjohtaja. Ordförande. Valtuutetut. Bästa stadsfullmäktige.

Ensimmäinen koronatapaus Helsingissä todettiin karkauspäivänä 29. helmikuuta. Siitä on nyt kulunut kohta yhdeksän kuukautta. Meillä on sinä aikana ollut parempia vaiheita ja huonompia vaiheita. Ikävä kyllä olemme jälleen kovaa vauhtia menossa huonompaan vaiheeseen. Koko tämän kriisin aikana päätöksenteko on perustunut ja perustuu muutamisiin asioihin. Ensimmäinen on se, että päätöksenteko perustuu aina faktoihin, aina kulloiseenkin tilanteeseen, aina oikeisiin lukuihin. Ei mielipiteisiin tai näkemyksiin.

Toiseksi se perustuu virallisasiakirjoihin, joilla tarkoitan esimerkiksi tartuntatautilakia, sitä, mitä toimivaltuuksia meillä ylipäänsä on, sekä hallituksen hybridistrategiaa, jonka nojalla ja mukaisesti olemme tätä kriisiä paikallisella tasolla sen jälkeen hoitaneet. Kolmanneksi se perustuu parhaaseen mahdolliseen asiantuntijanäkemykseen. Tässä suhteessa olemme onnekkaita. Meillä on Helsingissä erinomaisen taitava ja osava sote, jonka lisäksi meillä on maan parhaat asiantuntijat niin HUSissa kuin THL:ssä käytettävänä.

Neljänneksi se perustuu kokonaisharkintaan. Ei ole yhtä ainoata ravintoloitsijaa, jonka tehtävä olisi katsoa kokonaisuutta, eikä yritysjohtajaa eikä kirjastonjohtajaa eikä edes epidemiologia. Meidän tehtävä on katsoa asiaa kokonaisuudessaan, siten kuin esimerkiksi valtionkin asiakirjat ja hybridistrategiat määrittävät. Kokonaisharkintaan liittyy olennaisesti myös kokonaiskoordinaatio. Aivan erityisesti pääkaupunkiseudulla, maan ainoalla metropolialueella on tärkeätä, että tilannekuva jaetaan ja toimenpiteitä koordinoidaan tavalla, jossa yhteistä työssäkäyntialuetta ja asuntomarkkina-alueita voidaan ainakin lähtökohtaisesti yrittää hoitaa yhteisin toimin.

Tauti on syksyn aikana asteittain pahentunut. Meillä oli useita viikkoja, jolloin tartuntatapauksia oli viikoittain ja päivittäinkin Helsingin kokoisessa kaupungissa jopa kymmeniä, mutta ei olennaista nousua, jonka jälkeen se pitkäksi aikaa jopa tasaantui. Sitten lähti pieneen nousuun ja aivan viimeisten päivien aikana tilanne on olennaisesti pahentunut. Se, että olemme menossa nyt kohti olennaisesti tiukempia toimia, perustuu neljään eri tekijään. Ensimmäinen on se, että sairaalahoidon tarve on lähtenyt kasvuun. Kun viime viikolla arvioimme tilannetta, PKS yhteisesti, totesimme, että useimmat leviämisvaiheeseen liittyvät kriteerit

25.11.2020

täyttyvät yhtä lukuun ottamatta, ja se yksi oli se, että sairaalahoidon tarve ei ollut lähtenyt kasvuun. Nyt voidaan todeta, että tämäkin kriteeri on täyttynyt, ja olemme kaikilta osin leviämisvaiheessa.

Toinen tekijä on se, että tauti on ikävä kyllä päässyt jälleen jossakin määrin erilaisiin ikääntyneiden asumisyksiköihin, minkä lisäksi myös asunnottomien piiriin. Kolmanneksi jäljitys, jonka merkitys taudin patoamisessa on erinomaisen suuri, on nyt selkeästi ruuhkautunut, ja siellä on selkeitä viiveitä. Neljänneksi tämän taudin torjumiseen liittyvien rajoitusten ja suositusten noudattamiskuri ei selkeästikään ole sillä tasolla, missä sen pitäisi olla.

Kaikesta tästä seuraa, että meidän on jo kuten sanottu hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, hallituksen hybridistrategian mukaisesti niihin faktoihin nojaten, jotka on olemassa, parhaisiin asiantuntija-arvioihin nojaten sekä kokonaisharkintaa käyttäen otettava käyttöön lähtökohtaisesti leviämisvaiheeseen valtioneuvoston toimesta liitetyt toimenpiteet kokonaisuudessaan tai ainakin lähes kokonaisuudessaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tulemme huomenna pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmässä yhdessä Espoon, Vantaan, HUSin, Etelä-Suomen aluehallintoviraston ja THL:n ylimmän johdon kanssa arvioimaan tilannetta nimenomaan siitä tulokulmasta, mitä hallitus on linjannut liitettäväksi leviämisen vaiheen toimenpiteisiin.

Puhumme julkisista tiloista ja harrastuksista, jotka pitkälti linkittyvät toisiinsa sillä lailla, että iso osa harrastuksista kuitenkin, varsinkin sisäharrastuksista, toteutetaan käytännössä kunnallisissa julkisissa tiloissa. Puhumme yleisötilaisuuksista, yksityistilaisuuksista ja kaikkien näitten kolmen osalta itse asiassa hyvinkin järeistä toimenpiteistä. Kysymyksestä siitä, rajoitetaanko niitä käytännössä kokonaan.

Sitten neljänneksi kouluista, joitten osalta voidaan sanoa, että tämä on ehkä ainoa poikkeus, mikä liittyy meidän toimivaltuuksiin, että ehkä sen uskaltaa jo tässä vaiheessa ennustaa, että mitään olennaisen järeitä toimenpiteitä peruskouluun ei ole tulossa, joka perustuu laajaan kansalliseen yhteisymmärrykseen siitä, että vihoviimeisiä toimia, mitä pitäisi tehdä, on se, että siirrytään laajasti peruskoulussa tai varhaiskasvatuksessa pois läsnäopetuksesta.

Kaikkiin näihin kysymyksiin liittyy tiettyjä rajanvetoaasteita ja -ongelmia, joita on kaupunkien virkamiesten, asiantuntijoiden kesken useamman päivän tässä arvioitu ja selvitetty ja joita pyritään huomenna sitten ratkomaan.

25.11.2020

Lienee todennäköistä, että tulemme siis lähipäivinä linjaamaan varsin merkittävistäkin toimenpiteistä, joitten voimassaoloaika olisi kuitenkin rajoitettua, selkeästi ajallisesti rajoitettua. Tavoitteena aidosti myös nostaa yleistä kriisitietoisuutta, ymmärrystä siitä, että viime kädessä rajoitukset ja suositukset eivät tätä maailmaa pelasta, vaan viime kädessä on aina kysymys siitä, miten ihmiset käyttäytyvät.

Kaupungin henkilöstö on koko tämän kriisin aikana tehnyt erinomaisen hienoa ja uhrautuvaa, hyvää työtä. Aivan erityisesti sotien ja kaskon puolella, missä on oltu eturintamassa hyvin vaikeissa olosuhteissa. Haluan kiittää teitä kaikkia tästä työstä ja toivottaa voimia ja jaksamista nyt kun olemme menossa taas kohti hankalampia aikoja. Teidän työnne on mittaamattoman arvokasta tämän taudin hallitsemisessa ja hillitsemisessä ja hoitamisessa.

Kaupungin yksi vahvuus on se, josta puhutaan varmaan tänään lisää käsiteltäessä ensi vuoden talousarviota, että meillä talous on kuitenkin varsin hyvässä kunnossa. Tähän liittyen uskallan tässäkin yhteydessä jo luvata, että hankalammista ajoista huolimatta ja tiukkenevista ohteista huolimatta kaupunki ei tässäkin tilanteessa tule lomauttamaan työntekijöitään siitä huolimatta, että on mahdollista, että tiettyjen työpisteet tullaan sulkemaan.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä todella on tilanne, jossa Helsingissä taudin ilmaantuvuus on noussut jo yli 200:n 100 000 asukasta kohden, ja se on todella korkea ilmaantuvuus. Muistamme varmaan kesällä, kun puhuimme siitä, että Suomeen ei saanut matkustaa, silloin kun puhuttiin vielä alle kymmenen numerosta tässä ilmaantuvuudessa. Eli nyt tarvitsemme nopeita, mahdollisimman ennakoivia toimia, ja ennen kaikkea tietenkin tarvitsemme kaupunkilaiset mukaan tähän, että kaikilla on yhtäläinen tilannekuva ja myös mahdollisuus tietenkin toimia kaikki se tieto käsissään, jotta he pystyvät olla mukana taudin etenemisen nopeassa ehkäisyssä.

Meillä sosiaali-terveystoimessa on kapasiteettia kyllä ensinnäkin vastata testimahdollisuuksiin. Tällä hetkellä testauksen kapasiteetti on hyvä. Samanakin päivänä pääsee. Myös testitulokset tulevat nopeasti. Tätähän ollaan rakennettu vähitellen ja ollut tärkeä ponnistus yhteistyössä HUSin kanssa. Myös meidän koronapuhelimemme on tähän asti toiminnut viiveettä, mutta valitettavasti viime viikonloppuna on ollut teknisiä

25.11.2020

ongelmia. Niitä edelleen osin korjataan. Meillä palvelukeskuksen takaisinsoiton myös Telian ja muiden ongelmien vuoksi on ollut haasteita päästä koronapuhelimessa läpi. Mutta tietenkin haluamme mahdollisimman nopeasti saada sen edelleen toimimaan moitteettomasti. Mutta tietenkin Omaolon kautta, mitä kaupunkilaiset ovat oppineet käyttämään, edelleen ajan saa hyvin varattua.

Meillä valitettavasti tartunnanjäljityksessä on erittäin paljon ruuhkaa johtuen siitä, että tartuntoja on tullut niin monenkertaisesti tässä viime päivien ja viikkojen aikana ja edelleenkin ihmisillä on todella paljon kontakteja. Eli kun jäljityksen täytyy tietenkin ottaa yhteyttä kaikkiin, joihin kontakti on ollut, niin ennen kaikkea yksi tärkeä toimenpide on se, että meidän täytyy saada ihmisten kontaktien määrää alas. Tässä tietenkin toivon, että valtuutetut olette tässä yhdessä tekemässä sitä vaikuttamistyötä, että tämän merkitys ymmärrettäisiin. Tietenkin huomenna tehtävillä pääkaupunkiseudun yhteisillä linjauksilla on erittäin suuri merkitys.

Meillä henkilöstön saatavuus on kuitenkin edelleen ihan hyvä, ja koronan jäljityksessä tällä hetkellä on... Joka siis todella on omalla tavallaan kuormittunut, ja viivettä on ja sitä yritetään kaikin tavoin purkaa. Siellä tällä hetkellä työskentelee lähes 200 henkilöä, ja olemme esimerkiksi saamassa sosiaali- ja terveystieteiden, SOSTEn jäsenjärjestöjen kautta lisätyövoimaa. Sen lisäksi myös kaupungin työntekijöitä muilta toimialoilta on siirtymässä, eli kyllä myös toivonpilkahduksia ja hyviä uutisia on teille kerrottavana. Tavoitteena siinä tietenkin on, että viive on mahdollisimman lyhyt ja sitä kautta saamme tartuntaketjut kiinni.

Olemme myös aloittaneet tällä viikolla jalkautuvan neuvonnan, koska meillähän on ollut alueellista eroa siinä, miten paljon tautia ja virusta on esiintynyt. Ehkä olettekin nähneet jo uutisissa, että olemme sekä kaupungin omaa henkilöstöä että myös yhdessä järjestötoimijoiden kanssa käynnistäneet jalkautuvan neuvonnan, jotka kulkevat työpareina. He ovat myös monikielisiä, monikielitaitoisia ja pystyvät jalkautumaan, kertomaan, miten hakeutua testiin, ja ovat esimerkiksi jalkautuneet Itäkeskuksen, Kannelmäen, Kontulan, Malmin ja Vuosaaren alueella tarjoten maskia, neuvontaa ja kirjallista ohjeistusta eri kielillä. Tietenkin tekevät myös tärkeää yhteistyötä eri alueen vaikuttajien kanssa ja myös ostoskeskuksissa.

Maanantaina on käynnistynyt liikkuva koronatestaus. Se aloitti työnsä Kontulassa, ja torstaina toinen piste avataan Malmitalolle. Sinne testiin pääsee täysin ilman lähetettä, tietenkin maksutta niin kuin muihinkin testeihin. Ne kohdennetaan erityisesti alueille, joissa tartuntaluvut ovat

25.11.2020

olleet suuria ja näyttöasemien saavutettavuus on ollut heikompi kuin muualla. Jo eilen Kontulassa hyvinkin monet ihmiset hakeutuivat testiin. Siellä kävi myös paljon ikääntyneitä, ja tietenkin koko ajan selvitämme erilaisia tapoja, millä voimme lisätä testien saavutettavuutta. Eli sinne tällä hetkellä voi kävellä vaan sisään ja tehdään samalla asemalle saavuttaessa. Tämä on tärkeä kokeilu, kun se on yhdessä paikassa nimenomaan siellä saavutettavissa ja alueellisesti tietoa pyritään tietenkin myös jakamaan.

Kuten pormestari mainitsi, meillä on ollut muutamissa hoivakodeissa ja myös asunnottomien parissa infektioita. Näissä tehdään tietysti tarkkaa työtä, etteivät infektiot, epidemiat pääsisi laajenemaan. Tässä meillä on suurena apuna meidän ammattitaitoinen henkilöstömme, ja suuri kiitos nimenomaan kaikille, jotka tähän koronan ehkäisyyn, sekä ennaltaehkäisyyn että sen hoitoon kaupungilla osallistuvat.

Kiitoksia.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kuluneen viikon aikana tavalliset kaupunkilaiset ovat saaneet seurata kummallista kädenvääntöä valtion ja Helsingin välillä siitä, kuka johtaa koronaepidemiaan liittyvää koordinaatiota ja epidemiaan liittyvää linjausten tekemistä. Kriisiaikana olisi erityisen tärkeää, että yhteistyö valtion ja kuntien välillä olisi joustavaa ja tiivistä. Kyse on myös esimerkin antamisesta suhteessa epidemian vakavuuteen. Valtataistelu antaa kuvan siitä, ettei tilanne ole kenenkään hallussa.

On esimerkiksi outoa, että kriisiaikana pormestari ei osallistunut ministerin järjestämään kokoukseen, koska se oli kutsuttu koolle vasta edellisenä päivänä. Kysyisinkin pormestarilta, millä tavoin hän aikoo jatkossa pitää huolen siitä, että yhteistyö valtion kanssa on saumatonta ja rakentavaa.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Yhdyn valtuutettu Honkasalon toiveeseen siitä, että viesti olisi yhdenmukaista ja yhteistyö valtion kanssa olisi saumatonta.

25.11.2020

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin kuitenkin omassa puheenvuorossani kysynyt apulaispormestari Pakariselta sitä, miten meidän perusopetus on valmistautunut siihen, että mikäli epidemia pahenee ja me joudumme toteuttamaan opetusta hybridimallissa osittain. Vai onko ainoa ratkaisu silloin totaalinen etäopetukseen siirtyminen yksittäisten luokkien osalta? Meillä on kaupungilla suunniteltu tätä mallia, että eri luokat ovat eriaikaisesti koulussa läsnä, ja osa luokista taas kotona. Mutta meillä on nyt jo ollut tilanteita, joissa osa luokasta on karanteenissa kotona ja osa on taas koulussa, jolloin hybridimalli opetuksessa on väistämättä se, jolla pystytään toteuttamaan perusopetuslain mukainen opetus oppilaille. Mutta miten tämä käytännössä onnistuu meillä?

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Några ord på svenska också.

Välihuuto!

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Svenska folkpartiets grupp vill uttrycka sitt stöd för stadens ledning också när det gäller de här svåra besluten. Samtidigt hoppas jag också att det blir bättre koordinering mellan regeringen och staden. Jag vill tacka personalen för uppoffrande insatser.

Vi har nog sett en del brister i den svenska servicen i anslutningen till coronan, i synnerhet när det gäller telefonrådgivningen, som jag hoppas att ännu kan åtgärdas.

Enkä halua muita kieliä unohtaa. Konkreettinen kysymys: Vantaalla kaupunginjohtaja Viljanen tapasi pari päivää sitten maahanmuuttajayhteisöjen edustajia. Onko vastaavaa suunniteltu Helsingissä? Tässä viitattiin, Vesikansa viittasi siihen, että kaupungilla liikkuvat jakavat tietoa ja myöskin muilla kielillä, mutta onko jotain järjestäytyntä ajateltu?

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

25.11.2020

Kiitos pormestarille infosta. Olisin testaukseen liittyen kysynyt, miksei sote-alan työntekijöitä, jos yksikössä on esimerkiksi todettu sairastunut työntekijä, niin minkä takia kaikkia työntekijöitä, jotka on ollut tämän sairastuneen kanssa, ei testata? Vaan heidät lähetetään kymmeneksi päiväksi karanteenin ja testataan sitten vain, jos heillä on oireita. Tämä on musta aika kummallista, koska hehän voisi nopeammin palata töihin.

Sitten toinen, että mun mielestä koronapotilaita hoitavaa hoitohenkilöstöä pitäisi palkita jollain koronalisällä, koska ihan oikeasti, vaikka he käyttää suojaimia, he altistaa oman terveytensä ja omat läheisensä myös tartunnalle. Esimerkiksi vanhusten keskukselta Lauttasaareen on nyt joutunut kiireellä siirtymään työntekijöitä muista yksiköistä.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsinki on leviämisvaiheessa, ja tilanne on muuttumassa erittäin vakavaksi. Sairaala- ja tehohoidon tarve ovat myös nousussa. Eilen tiedotettiin vihdoinkin uusista järeistä toimituksista. Kiitos siitä, ja niitä tarvitaan. Voimakkaampia ja ennakoivia toimia tarvitaan erittäin paljon, jotta taudin leviäminen saadaan nyt taittumaan. Samaan aikaan meidän on kuitenkin huolehdittava, etteivät tarpeelliset rajoitukset pudota ketään. Miten tarvittavien rajoitusten puitteissa voidaan huolehtia, että myös heikompiosaiset ryhmät pärjäävät? Löydetäänkö keinot esimerkiksi pitää asunnottomien talvella tarvittava hätämajoitus auki tai toisaalta onko kirjastojen uloslainaukselle mahdollista löytää turvalliset ratkaisut?

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mulla olisi muutama kysymys. Apulaispormestari Vesikansa viittasi jalkautuvaan neuvontaan, jota nyt on eri kauppakeskusten ja kaupunginosien osalta järjestetty. Oletteko te varmistaneet, että siellä ei puhuta syrjinnästä ja rasismista vaan nimenomaan koronan leviämisen ehkäisystä?

25.11.2020

Toinen kysymys liittyen kouluihin. Nähdäkseni vain noin 40 prosenttia voidaan jäljittää tällä hetkellä, mitä tartunnat tulee. Onko Helsinki harjennut jossain kohtaa luokkien massatestausta, jotta tiedettäisiin tarkemmin, minkä verran kouluissa on liikkeellä, kuten muillakin paikkakunnilla on tehty?

Kiitos.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Yhdyn täällä laajasti esitettyihin kiitoksiin sekä aikaan reagoivista tiukenevista toimista että väelle, joka näiden parissa työskentelee. En voi olla kiinnittämättä huomiota siihen, että tuntuu erikoiselta, että valtuutettu Honkasalo aloitti politikoinnin heti ensimmäisessä puheenvuorossa ja syyttelyn, sen sijaan että olisi keskittynyt tähän asiaan. Yhtä hyvin voi kysyä, olisiko pormestarin pitänyt jättää infossa kysymyksiin vastaamatta ja siirtyä lehtitietojen mukaan sadan hengen seminaariin, joka kuulosti enemmän seminaarilta kuin kokoukselta.

Mutta kysymyksen näkökulmasta, kysyn nyt vielä kerran, että se on yksiselitteistä, että ymmärsinhän nyt oikein, että päätökset tehdään perustuen HUSin ja THL:n asiantuntemukseen ja koko repertuaari, joka kaupungin käytössä on, on nyt käytössä.

Pormestari Jan Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloittaisin valtuutettu Rantasen hyvästä huomiosta, jossa todettiin se tosiasia, että vain noin puolet kaikista tartunnoista pystytään tällä hetkellä jäljittämään. Joka siis tarkoittaa sitä, että toinen puoli tapauksista on senkaltaisia, ettei tiedetä, mistä ne ovat tulleet. Tästä seuraa se, että emme voi pelkästään tyytyä enää konkreettisiin täsmätoimenpiteisiin, jotka kohdistuvat niihin paikkoihin tai tilanteisiin, mistä tiedetään taudin leviävän. Vaan joudutaan ottamaan valtioneuvoston hybridistrategian mukaisesti käyttöön laajempi repertuaari erilaisia toimenpiteitä.

Valtuutettu Vanhanen kiinnitti huomiota siihen väistämättömään tosiasiaan, jota olen pitänyt esillä koko tämän kriisin aikana, että ikävä kyllä tämän terveystieteiden hoitamisesta seuraa monia muita haasteita: so-

25.11.2020

siaalisia ongelmia, muita terveysongelmia ja iso määrä taloudellisia ongelmia. Kaikkia niitä ei mitenkään pystytä väistämään ja välttämään, mutta ehkä kaksi huomiota tähän vielä tämän lisäksi. Ensimmäinen on se, että kun kaupungin palveluita ryhdytään sulkemaan, on selvää, että kaikki välttämättömät palvelut tullaan tästä huolimatta pitämään auki. Toinen huomio on se, että näitten rajujen toimenpiteitten ajatus on, että ne olisivat voimassa vain määräaikaisesti, jolloin ehkä niitten negatiiviset vaikutuksetkin olisivat hieman vähäisemmät. Sitten voitaisiin toivotavasti palata kohti normaalimpaa sen jälkeen.

Valtuutettu Månsson kysyi kontakteista erilaisiin uskonnollisiin yhteisöihin ja muihin yhteisöihin, jotka edustavat muita kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvia. Olen viimeksi tänään tavannut kaikki keskeiset uskonnollisten yhteisöjen johtajat, kaikki keskeiset imaamit, ja käynyt heidän kanssaan erittäin hyvähenkisen mutta vakavan keskustelun. Tarvitsemme nyt myös heidän apuaan siinä, että viesti tämän taudin vakavuudesta saadaan välitettyä kaikkiin yhteisöihin.

Arvoisa puheenjohtaja.

En ajatellut minäkään provosoitua valtuutettu Honkasalon kysymyksestä. Totean kuitenkin seuraavaa: Kesällä taudin ensimmäisen aallon jälkeen teetäin ulkopuolisella selvityksen siitä, miten kaupunki on pärjännyt koronan hoidossa. Yleisarvosana oli hyvä. Monista kohdista saimme jopa kiittäviä arvioita, ennen kaikkea soten ja kaskon käytännön toimista. Huomiota kiinnitettiin kuitenkin siihen, että tilannekuvan muodostamisessa olisi parantamisen varaa ja ennen kaikkea siihen, että yhteistoiminta kaupungin ja valtiovallan välillä, ottaen huomioon että kyse on kuitenkin maan ylivoimaisesti suurimmasta kaupungista ja pääkaupungista, voisi olla parempaa. Olen tämänkin raportin valtiovalle toimittanut ja useaan otteeseen yrittänyt pyytää, esittää, toivoa läheisempää, suorempaa yhteistyötä valtion ja sen pääkaupungin kanssa. Näyttää kuitenkin siltä, että ennen kaikkea sosiaali- ja terveysministeriössä on kuitenkin haluttu tehdä se strateginen linjaus, että he käyvät yhteistyötä alue- ja paikallistason kanssa ainoastaan sairaanhoitopiirien kanssa. Olen parhaani tämän suhteen yrittänyt, mutta tietenkin valtiolta ja ministerit itse vastaavat siitä, kenen kanssa he haluavat tehdä yhteistyötä ja kenen kanssa eivät.

Valtuutettu Sazonovin kysymykseen liittyen kuitenkin totean, että olemme tämän syksyn ajan niissä kokouksissa, missä läsnä ovat olleet Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunginjohtajat ja sote-johtajat, Etelä-Suomen aluehallintoviraston ylin johto, HUSin toimitusjohtaja, HUSin johtajaylilääkäri sekä vaihtelevasti THL:n, aina joku mutta vaihtelevasti

25.11.2020

THL:n ylimmät asiantuntijat. Joka kerta tehneet päätökset pohjautuen kulloiseenkin tilannekuvaan, joka kerta peilaten sitä suhteessa valtion hyväksymään hybridistrategiaan ja joka kerta täysin yksimielisesti. Huomenna tulemme käymään läpi konkreettista päätöksentekoa seuraavista askeleista, enkä tietenkään voi tässä luvata, että tulemme tekemään niitä yksimielisesti. Siellä on joitakin hankalia rajavetotapauksia. Mutta ennen kaikkea pohjaten siihen valtioneuvoston hyväksymään hybridistrategiaan, jota meidän toivotaan noudattavan.

Valtio on useaan otteeseen todennut kesän ja alkusyksyn aikana, että pääpaino tämän kriisin hoidosta on siirtynyt alueelliselle ja paikalliselle tasolle. Sehän on osin illuusio ja näköharha siinä mielessä, että valtioneuvosto on hyväksynyt hybridistrategian, missä se on määritellyt tiettyjä tasoja tälle taudille, ja määritellyt myös sitä, mitä missäkin vaiheessa pitää ottaa käyttöön ja että käyttämään myös puheenvuoroja julkisuudessa tämän suhteen, miten paikallisen tason pitää hoitaa paikallisen tason asioita. Mutta joka tapauksessa olemme uskollisia ja lojaaleja niin voimassa olevalle lainsäädännölle kuin valtioneuvoston hyväksymälle hybridistrategialle, jota toteutamme hyvässä hengessä nojaten tosiasioihin ja samoihin parhaisiin asiantuntijoihin, mitä myös valtio itse käyttää.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Vastauksia muutamiin kysymyksiin. Valtuutettu Månsson kysyi, millä kielellä on saatavissa koronaneuvontaa. Sitä on suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Sen lisäksi tietenkin olemme erilaisten järjestöyhteistöiden kautta avustaneet myös esimerkiksi somalinkielisen neuvonnan alkuunlähtöä. Varsinainen rahoitus on tullut muualta, mutta yhteistyötä on paljon tehty kaupungin elinkeino-osaston toimesta, mikä on ollut hyvä. Nämä kokemukset erilaisesta nimenomaan kielestä ja miten ihmiset pystyvät ottamaan sitä vastaan, myös ihan kantasuomalaisilla ei pelkästään ohjeet auta, vaan täytyy tietenkin olla kykyä ottaa sitä vastaan ja mukauttaa omaa käytöstään siihen. Siinä meillä varmasti on paljon työtä.

Tästä keskustelin itsekin eilen kokouksessa Oslon apulaispormestarin kanssa, ja jaoimme kokemuksia, mitä on ollut erityisesti erikielisten kaupunkilaisten kanssa työskentelystä. Samanlaisia haasteitahan on ollut myös muissa pohjoismaisissa ja eurooppalaisissa kaupungeissa. Tätä yhteistyötä ja esimerkiksi tätä mallia, mitä jalkautuvaa tehdään,

25.11.2020

niin sitä on nimenomaan myös pohjoismaisilla kokemuksilla niihin perustuen käynnistettykin.

Valtuutettu Rantanen kysyi juuri tästä jalkautuvasta koronaneuvonnasta. Siinä nimenomaan annetaan koronaneuvontaa. Ohjeistusta siitä, miten hakeutua testiin, jaetaan maskeja ja niin edespäin.

Valtuutettu Vanhanen kysyi asunnottomista. On totta, että esimerkiksi keväällä kun valtioneuvoston päätöksellä tuli määräys siitä, että kaikki päiväkeskukset, myös matalan kynnyksen esimerkiksi päihteidenkäyttäjien ja asunnottomien päiväkeskukset tuli sulkea, siitä aiheutui paljon haitallisia vaikutuksia. Sekä tietysti inhimillisiä heille itselleen, mutta varmasti myös näkyi katukuvassa. Nyt on kyllä... Tässä asiassa halutaan oppia kevästä, ja on varmasti niin, että meillä on paljon sellaisia sote-palveluita, jotka on tärkeää säilyttää erityisesti talven kylmentyessä. Uskoisin, että linjaukset tämän varmasti tulevat mahdollistamaan. Ne ovat nimenomaan sote-palveluita erittäin vaikeassa asemassa oleville ihmisille.

Valtuutettu Vepsä kysyi siitä, testataanko ja miten sote-henkilöstöä silloin jos esimerkiksi altistumistapauksia on. Hyvin matalalla kynnyksellä testataan kaikkia. Olemme tehneet paljon myös seulontaa. Erityisesti tietenkin se henkilöstö, joka työskentelee ihmisten kanssa, joilla on riskinä saada taudin vakava muoto. Myös jäljityksessä priorisoidaan tietenkin niitä, ollaan yhteydessä nopeammin niissä kriittisissä tartuntatilanteissa, joissa esimerkiksi kyseessä on sote-henkilöstö ja riskiryhmät.

Tässä toivottavasti vastauksia kaikille.

Kiitos.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitän valtuutettu Peltokorpea kysymyksestä, joka koski perusopetuksen hybridijärjestelyjä. Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 pykälän 1 momentin nojalla tekemä päätös on edellytyksenä siihen, että kaupunki voi siirtyä perusopetuslain 20 a pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Kaupunginhallitus on tehnyt tämän päätöksen neljä kertaa, eli se mahdollistaa sen, että tarvittaessa voidaan näihin erityisiin järjestelyihin tai poikkeusjärjestelyihin ryhtyä. Se on jo määritely, että silloin se tarkoittaa sitä, että ollaan yksi viikko etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Tämä ei kuitenkaan koske 1.-3.-luokkalaisia, ei erityisen tuen oppilaita, valmista-

25.11.2020

van opetuksen eikä myöskään pidennettyä oppivelvollisuutta. Eli valmius on olemassa. Sitä ei ole vielä tarvinnut käyttää.

Keväällä meillähän oli kolme päivää aikaa siirtyä etäopetukseen koko kaupungin tasolla, eli nämä valmiudet ovat tarvittaessa olemassa sitten jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Kiitoksia.

328 §

Esityslistan asia nro 5

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA
VUOSILLE 2021–2023

Pormestari Jan Vapaavuori

Hyvät valtuutetut.

Kaupungin ensi vuoden toimintamenot ovat talousarviossa 4,808 miljardia euroa, mikä on 170 miljoonaa euroa eli 3,66 % enemmän kuin tämän vuoden talousarviossa. Toimintamenot kasvavat erityisesti peruspalveluissa, joissa väestökasvu lisää kustannuksia. Kaupungin toimintamenoistahan yli kaksi kolmasosaa kohdistuu sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen järjestämiseen.

Tilikauden tulos on talousarvion mukaan 129 miljoonaa euroa, mikä on lähes 250 miljoonaa euroa heikompi kuin viime vuoden tilinpäätöksessä ja yli 130 miljoonaa euroa vähemmän kuin tämän vuoden tämänhetkinen ennuste.

Ensi vuoden investointien kokonaismäärä on 882 miljoonaa euroa. 882 miljoonaa euroa sisältäen liikelaitosten investoinnit. HKL-liikelaitoksen investointien osuus on 234 miljoonaa. Tämän hetken arvion mukaan investoinnit tippuvat tämän vuoden toteutuvasta investointitasosta. Kaupunki investoi kuitenkin edellisvuosien toteutuneita investointitasoja enemmän. Ensi vuonna on siis tarkoitus investoida enemmän kuin investoitiin viime vuonna, joka oli siihen saakka kaikkien aikojen ennätys.

25.11.2020

Kaupunki investoi erityisesti asuntotuotantoon varmistaakseen 7 000 aloitetun uuden asunnon tavoitteen saavuttamisen. Investointeja kohdennetaan myös kaupungin palveluverkon kehittämiseen. Jatkamme Raide-Jokerin toteuttamista ja käynnistämme Kruunusillat-hankkeen rakentamisen. Kaupunki uudistusmallia kehitetään asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Erityisesti Malminkartano-Kannelmäen, Malmin ja Mellunmäen alueella.

Investointeja joudutaan tulevina vuosina rahoittamaan aiempaa merkittävämmiin lainarahalla. Helsinki ottaa ensi vuonna 180 miljoonaa euroa lisää velkaa. Lainakanta kasvaa keskimäärin 340 miljoonalla eurolla seuraavana kahtena vuotena. Tämän vuoden lopussa kaupungin lainakanta tulee olemaan reilut miljardi euroa. Talousarvion lähtökohtana on, että kaupungin lainakanta korkeintaan kaksinkertaistuu vajaan kahteen miljardiin euroon vuoden 2024 loppuun mennessä.

Talousarvio ei sisällä veronkorotuksia. Kunnallisverotuotoksi ennustetaan 2,75 miljardia, mikä on arviolta puoli prosenttia enemmän kuin tänä vuonna. Yhteisöverotuoton ennustetaan olevan vajaat 600 miljoonaa euroa. Helsingin yhteisöverokertymää nostaa kuntien yhteisöverojako-osuuden määräaikaisen kymmenen prosenttiyksikön korotuksen jatkuminen myös ensi vuonna. Kiinteistöverotuotoksi arvioidaan noin 280 ja valtionosuuksien määräksi noin 310 miljoonaa euroa.

Kaupunki on varautunut koronaepidemian aiheuttamiin ylimääräisiin kustannuspaineisiin vielä tämän lisäksi. Koronasta aiheutuvat menot esimerkiksi testauksen ja hoitovelan purkamiseen liittyen, joihin kaupunki on saamassa valtiolta suoraa tukea, tullaan talousarviossa käsittelemään niin kutsuttuina teknisinä ylityksinä vastaavan tulon perusteella. Olemme myös budjetoineet aiempaa enemmän rahaa työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvaviin kustannuksiin.

Arvio koronaepidemian vaikutuksista kaupungin talouteen tänä vuonna on 67 miljoonaa euroa, joka on olennaisesti vähemmän kuin mitä monta kertaa matkan varrella ajateltiin ja arvioitiin, kiitos ennen kaikkea valtion erittäin vahvan ja merkittävän vastaantulon. Ensi vuonna tilanne näyttää hankalammalta, ja arvio ensi vuoden negatiivisista vaikutuksista on 263 miljoonaa euroa. Luvut sisältävät valtion tällä hetkellä tiedossa olevan kompensaaion.

Kaupunki käynnistää ensi vuoden aikana myös tuottavuutta ja taloudellisuutta parantavia toimenpiteitä, jotka kohdistuvat kaupungin koko toimintaan: digitalisaatioon, henkilöstöön, palveluverkkoon ja toimitiloihin sekä toiminnan kehittämiseen. Kaupunkitasoiset talouden vakauttami-

25.11.2020

sen toimenpiteet kohdistuvat usealle vuodelle. Tarkempia toimenpiteitä valmistellaan ensi vuoden aikana. Nämä toimenpiteet ovat välttämättömiä, jotta tästä muutama vuosi eteenpäin hankalalta näyttävä velkaantumisen tullaan saamaan aikanaan kuriin ja uudelleen siirtymään vastuulliselle taloudenpidon linjalle.

Talousarvioehdotuksessa kohdennetaan vielä 10 miljoonaa euroa digitalisaation parempaan hyödyntämiseen ja 10 miljoonaa euroa uutta luovaan elinkeinopolitiikkaan, jotka ovat merkittäviä panostuksia. Muis-tutuksia ja käytännön esimerkkejä, konkreettisia toimenpiteitä, jotka kiinnittävät huomiota siihen, että hankalinakin aikoina pitää tehdä sel-laisia panostuksia, jotka luovat uutta, jotka luovat uutta pysyvää, kan-nattavaa elinkeinotoimintaa tai parantavat tuottavuutta pitkällä aikavälil-lä.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lopuksi totean, että tämä budjettiesitys ei ole kaupunginvaltuuston hy-väksymän kaupunkistrategian mukainen. Ennen kaikkea käyttötalous kasvaa merkittävästi enemmän kuin mitä olemme yhdessä valtuusto-kauden alussa sopineet oloissa, jotka olivat taloudellisesti olennaisesti paremmat kuin nyt. En mitenkään voi pitää tällaista kehitystä hyvänä.

Valtuutettu Seija Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Budjettineuvottelut on käyty vaikeassa tilanteessa. Koronakriisi on is-kenyt merkittävän loven Helsingin talouteen. Huoli kaupunkilaisten pe-ruspalveluista on suuri. Meille kokoomuksessa on tärkeää kaikissa ti-lanteissa, myös tässä, pitää huolta laadukkaista palveluista ja luoda toimillamme uskoa tulevaisuuteen.

Olemme kuulleet väitteitä, joiden mukaan ensi vuoden budjettimme oli-si leikkaava. Todellisuudessa kaupungin käyttömenot kasvavat merkit-tävästi, jopa 3–4 prosentin luokkaa. Kaupunkistrategiassa sovitun ta-louden kehyksen päälle tehdyt juoksevien menojen lisäykset ovat mer-kittäviä, eikä investointipuolellakaan paineta jarrua. Kannamme tästä kehityksestä huolta, emmekä ole tyytyväisiä kaikkiin budjetin yksityis-kohtiin. Uskomme kuitenkin yhteistyöhön ja rakentamiseen. Siihen Hel-singin menestys perustuu.

25.11.2020

Kokoomus on jo vuosia ajanut vastuullista ja järkevää taloudenpitoa. Kiitos tämän politiikan, meillä on kaupunkimme taloudessa puskuria. Sen turvin voimme myös ensi vuonna tehdä tällaisen menokasvun varaan rakentuvan budjetin, samaan aikaan kun kaupungit ympärillämme laativat leikkauslistoja.

Arvoisa valtuusto.

Suurin kasvu budjetissa suuntautuu sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä kasvatukseen ja koulutukseen. Tärkein periaate näiden rahojen käytössä on varmistaa peruspalveluiden toimivuus ja laatu. Lisäämme ennaltaehkäiseviä, matalan kynnyksen palveluja, kuten ikääntyneiden kotona asumista tukevia palveluja ja liikkuvia suun terveydenhuollon palveluja. Parannamme terveysasemien palveluiden saatavuutta, ja puuramme koronaepidemian aiheuttamaa hoito- ja palveluvelkaa. Kehitämme palveluketjuja lasten mielenterveyspalveluissa sekä mielenterveyskuntoutujien asumisessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa tuemme lasta koko hänen opinpolkunsa ajan. Takaamme toisen asteen koulutusmahdollisuudet koulutustakuun mukaisesti kaikille helsinkiläisnuorille. Panostamme myönteiseen erityiskohteluun varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa. Jatkamme terveellisten ja turvallisten koulutilojen varmistamista jokaiselle lapselle ja nuorelle. Isoimpia uudisrakennushankkeita tulevana vuonna ovat Pakilan koulut ja päiväkodit sekä Puotilan ala-aste, Vuosaaren lukio ja Helsingin kielilukio. Peruskorjaukset aloitetaan myös muun muassa Käpylän peruskoulussa ja Lauttasaaren ala-asteella.

Huolehdimme arjen sujuvuudesta lisäämällä raiteita ja kehittämällä joukkoliikennettä sekä liityntäpysäköintiverkostoa entistä käyttäjälähtöisemmäksi. Pidämme tärkeänä myös pitkään korjausta odottaneiden metroasemien, kuten Herttoniemen, korjauksia.

Näemme tärkeäksi huolehtia kaupunkilaisten lähiliikuntapaikkojen toimivuudesta. Merkittäviä hankkeita ovat muun muassa Roihuvuoren pesäpalloareenan perusparannus sekä Johanneksen kentän tekojääratahankkeen käynnistäminen.

Arvoisa valtuusto.

Koronakriisi on vaikuttanut julkistalouden lisäksi ihmisten henkilökohtaiseen talouteen laskemalla kaupunkilaisten keskimääräistä palkkasummaa ja johtamalla lomautuksiin ja työttömyyteen. Me haluamme

25.11.2020

varmistaa, ettei ihmisten elämää vaikeuteta entisestään menemällä enempää helsinkiläisten kukkaroille. Kunnallisvero tai kiinteistövero eivät tulevana vuonna nouse. Kokoomuksen valtuustoryhmä pitää merkittävänä saavutuksena, että tällä valtuustokaudella verotuksen suunta kaupungissa on ollut alas-, ei ylöspäin.

Hyvät valtuutetut.

Tulevan vuoden budjetti mahdollistaa meille vahvat ja laadukkaat peruspalvelut, mutta meidän on ajateltava jo tulevaa. Käynnissä oleva koronakriisi iskee talouteemme ja kaupunkilaiseen elämäntapaan. Edessä voivat olla tätä valtuustokautta huomattavasti niukemmat vuodet. Tulemme vielä tarvitsemaan tiukkojakin päätöksiä, jotta kaupungin talouden kestävyys saadaan näissä oloissa turvattua.

Lisäksi maamme hallituksen valmisteleva sosiaali- ja terveystalouden uudistus tulee toteutuessaan leikkaamaan merkittävästi Helsingin veropohjaa ja murentamaan investointikykyämme. Samalla se leikkaa 50 miljoonaa Helsingin sosiaali- ja terveystaloudesta. Kokoomuksen valtuustoryhmä haluaakin lähettää viestin maamme hallituspolitiikassa vaikuttaville helsinkiläisille päättäjille: estäkää tämä vahingollinen uudistus.

Arvoisa valtuusto.

Lopuksi kiitämme talousarvion valmisteluun osallistuneita kaupungin virkamiehiä ja budjettineuvotteluihin osallistuneita ryhmiä. Tekemällä yhdessä vastuullisia päätöksiä varmistamme lopputuloksen, joka on pitkällä ajalla Helsingin ja helsinkiläisten kannalta paras mahdollinen. Kokoomus kannattaa talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Tämä vuosi pandemian keskellä on ollut poikkeuksellinen ja vaikea. Kesällä näkyvissä oli jo toipumisen tie, mutta valitettavasti suuntaamme nyt seuraavaan vuoteen koronaviruksen toisen aallon kourissa. Pandemian vuoksi Helsingin talousarviota rakennettiin poikkeuksellisen haastavista lähtökohdista.

25.11.2020

Huolet sairastumisesta, läheisistä, työpaikasta, rajoitusten tuomasta yksinäisyydestä ja epävarmasta tulevaisuudesta koskettavat meitä helsinkiläisiä. Hoitohenkilöstö on venynyt hurjasti. Koronavirus on ympäri Eurooppaa ruuhkauttanut sairaaloja ja teho-osastoja, ja se meidän täytyy Suomessa estää. Jos sairaalahoidon tarve lähtee erittäin jyrkkään nousuun, seuraukset voivat olla arvaamattomat. Koronatehohoidossa on kyse ihmisen hengissä selviytymisestä minuutti, tunti ja päivä kerrallaan. Minulle ja jokaiselle koronatehohoidossa työskennellelle on selvää, että tämä kriisi on taltutettava kaikin keinoin ja samaan aikaan tuettava ihmisiä ja yrityksiä selviämään kriisin ylitse. Pandemia saatiin keväällä meidän jokaisen toimin hallintaan, ja voimme tehdä sen uudelleen.

Helsingin taloutta on hoidettu vastuullisesti, mutta silti kriisi on iskenyt meihin voimallisesti ja luo paljon epävarmuutta ensi vuoteen. Tässä budjetissa turvaamme kaupunkilaisten palvelut, investoimme tulevaisuuteen ja teemme ilmastotekoja. Helsinki elvyttää vahvasti. Uutiset rokotteesta tuovat valoa. Tiedeyhteisö auttaa meidät lopulta kriisistä ulos, vaikka toipumiseen menee aikaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ryhmiä välisissä neuvotteluissa saavutettiin tasapainoinen ja vastuullinen lopputulos. Pormestarin esittämä budjettiehdotus oli monien tärkeiden palveluiden kannalta liian tiukka, ja saimme lävitse tärkeitä lisäyksiä 55 miljoonan edestä. Suhteellisesti kaikista suurimman lisärahoituksen saimme koulutukseen, vaikka jouduimme tekemään myös vaikeita ratkaisuja. Laadukkaasta opetuksesta ja varhaiskasvatuksesta sekä oppimisen tuesta on huolehdittava kriisiaikoina. Neuvotteluissa saatiin vahva selkänöja sille, että toimialoilla on mahdollisuus esittää lisää rahoitusta, jotta helsinkiläisten palvelut voidaan turvata myös kriisivuonna. Toimialan kuten muidenkin toimialojen tulee tarkkaan arvioida ensi vuonna koronakriisin aiheuttamia kustannuksia ja esittää tarvittaessa lisärahoitusta.

Pystymme tässä vaikeassa kriisitilanteessa myös panostamaan henkilöstöön. Palkkaohjelmalla voimme toteuttaa monia erittäin tarpeellisia palkankorotuksia.

Helsinkiin tarvitaan uusia päiväkotia ja kouluja. Terveellisen oppimisympäristön takaamiseksi myös koulukorjaukset ovat kiireellisiä. Saimme lisättyä tähän merkittävästi rahoitusta.

Arvoisa puheenjohtaja.

25.11.2020

Koulutussatsauksen lisäksi sosiaali- ja terveystalouteen lisättiin yhteensä 30 miljoonaa euroa. Tätä lisärahaa tarvitaan perusterveydenhuollossa, lastensuojelussa ja mielenterveyspalveluissa. Ikääntyneiden määrä kasvaa Helsingissä koko ajan, ja jokaiselle heistä kuuluu arvokas vanhuus laadukkaita palveluita. Vihreät ovat tällä valtuustokaudella tehneet hartiavoimin töitä mielenterveyspalveluiden parantamiseksi. Helsinkiin on avattu jo kaksi Mieppiä, ja terapiaan pääsee terveysasemalta nopeasti, kun otamme käyttöön psykoterapian palvelusetelin. Tätä hienoa kehitystä on jatkettava ensi vuonna.

Helsingin poliisi perustaa ihmiskaupparikoksiin erikoistuneen yksikön. Helsinki on mukana ratkomassa tätä vakavaa ongelmaa moniammatillisesti yhdessä poliisin kanssa.

Kulttuuritoimijat ja tapahtuma-ala ovat Helsingissä vakavassa ahdingossa. Talousarviossa on varauduttu ensi vuonnakin tukemaan koko alan ekosysteemiä. Pelkkä koronan selättäminen ei riitä, meillä on oltava tallella normaali, johon palata.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ilmastokriisi on edelleen käsissämme. Kaikkien investointiemme on tuettava tavoitetta hiilineutraalista Helsingistä. Ilmastoelvytys onkin tärkeä osa jälleenrakennusta. On Helsingin ja ilmaston etu, että tärkeät raidehankkeet etenevät. Vihreät turvasivat neuvotteluissa Kalasatama–Pasila-raitiotien rakentamisen niin että ratikka kulkee jo vuonna -24.

Asumisen päästöjen vähentämiseksi lisäsimme miljoonan siihen, että helsinkiläiset taloyhtiöt voivat vähentää energiankulutustaan ja tehdä energiaremontteja. Panostamme myös pyöräilyyn, kävelyyn sekä met-roasemien korjauksiin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Koronaviruksen aiheuttama kriisi on keskelläme myös ensi vuonna. Maailman odotetuin rokote ja tuleva kesä toivottavasti sammuttavat pandemian. Helsinki elpyy tästä terveyden ja talouden kriisistä ajan kuluessa. Tämä tulevaisuuteen investoiva budjetti antaa hyvät lähtökohdat ensi vuoteen, mutta Helsingin on lisäksi kyettävä vastaamaan arvaamattomiin muutoksiin. Vihreä valtuustoryhmä puoltaa talousarvion hyväksymistä.

25.11.2020

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Päättämme ensi vuoden talousarviosta poikkeuksellisissa olosuhteissa. Vaikka koronapandemia on kurittanut Helsinkiä pahemmin kuin muuta Suomea, olemme kaikesta huolimatta pärjänneet hyvin. Helsingissä on tehty kestäväää talouspolitiikkaa. Valtion tukitoimet ovat paikanneet koronasta välittömästi johtuvia kuluja ja tulonmenetyksiä. Kaupungin talouteen koronakriisi vaikuttaa osin viiveellä. Ennusteiden mukaan sekä kuntaveron että yhteisöveron tuotto tulee olemaan lähivuosina tavanomaista pienempi. Silti Helsinki pystyy kasvattamaan käyttötalouden budjettia tähän vuoteen nähden reilusti yli sadalla miljoonalla eurolla. Kaupunki ei ota euroakaan velkaa palveluiden rahoittamiseksi.

Investointeja rahoitetaan osin lainarahalla, mutta ensi vuodenkin osalta velan kokonaismäärä tulee olemaan tasolla, jonka valtuustokauden alussa kaupunkistrategiassa sovimme. Investointitaso pysyy silti korkeana. Me rakennamme uusia koteja, kouluja, liikuntapaikkoja ja ratikalinjoja ja korjaamme vanhoja.

Helsinki kasvaa, ja meidän on huolehdittava siitä, että se tapahtuu kestävästi. Tulevina vuosina Helsinki pitää huolen laadukkaista peruspalveluista. Budjettineuvotteluissa lisäsimme yli 50 miljoonaa euroa sekä soten että kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin. Kriisin keskellä on erityisen tärkeää panostaa eriarvoisuuden torjumiseen. Esimerkiksi mielenterveyspalveluita parannetaan edelleen ja nuorten kasvaneeseen tuen tarpeeseen vastataan.

Näiden aivan keskeisten palveluiden lisäksi panostamme myös työllisyyden hoitoon. Koronakriisi on iskenyt Helsingin palveluvaltaiseen elinkeinorakenteeseen rajusti. Irtisanomiset ja lomautukset ovat osuneet tämän vuoden aikana aivan liian moniin helsinkiläisiin. Työttömien joukossa on nyt erityisen paljon nuoria. Työllisyyskokeilun onnistuminen vaatii riittävät resurssit. Ne saimme budjettineuvotteluissa turvattu.

Tänä vuonna Helsingin kaupungin työntekijät ovat joutuneet venymään ja sopeutumaan haastaviin uusiin olosuhteisiin. SDP:n ryhmä pitää tärkeänä, että Helsinki on hyvä ja houkutteleva työnantaja nyt ja tulevaisuudessa. Siksi budjettineuvotteluissa sovittiin lisäyksestä palkkaohjelmaan. Tulospalkkiota ei myöskään poisteta, vaan sitä kehitetään jatkossa kaupunkitasoisesti.

25.11.2020

Yksi varmasti tänään puhuttava kysymys on kotihoidon tuen kuntalisä, jonka kestoja nyt lyhennetään. Alun perin lisää esitettiin kokonaan poistettavaksi. Esimerkiksi Turussa ja Tampereella ei tällaista lisää ole. Päätimme budjettineuvotteluissa säilyttää kuntalisän yksivuotiaisiin asti, sillä siihen asti vielä lähes puolet perheistä käyttää kotihoidon tukea. Helsingin tavoitteena on nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta. Tukea käytetään paljon maahanmuuttajavaltaisilla alueilla. Erityisesti vieraskielisille lapsille varhaiskasvatukseen osallistuminen on erityisen tärkeää. Samaan aikaan on pystyttävä turvaamaan riittävä henkilöstömäärä ja helposti saavutettavat päiväkotipaikat. Molemmissa kehityssuunta on ollut hyvä. Päiväkotipaikkoja on tullut lisää lapsilukuun nähden, ja henkilöstöpula on helpottunut.

Hyvät valtuutetut.

Elämä keskellä historian pahinta kriisiä. Vaikka Suomi on ollut maailman kärkeä koronakriisin hoidossa, emme kuitenkaan elä irrallaan muusta maailmasta. Globaali talous vaikuttaa Suomen talouteen, ja vientiteollisuuden haasteet heijastuvat viiveellä, vaikka rokote auttaisi-kin meidät ulos pandemiasta. Tilanne on vakava, eikä Helsingissäkään voida elää siinä illuusiassa, että kaikki on kuten ennenkin. Siksi haluan kiittää niitä puolueita, jotka kriisin keskellä sitoutuvat yhteistyöhön ja etsivät yhdessä ratkaisuja.

Politiikassa tehdään aina kompromisseja, ja se johtaa siihen, että kukaan tuskin on sataprosenttisesti tyytyväinen lopputulokseen. Perussuomalaiset lähtivät budjettineuvotteluista, koska emme leikanneet tarpeeksi ja Vasemmistoliitto lähti, koska emme lisänneet menoja tarpeeksi. Valtuuston enemmistö jäi kuitenkin kantamaan vastuuta Helsingin taloudesta, palveluista ja investoinneista. Kiitän vastuunkantajia yhteistyöstä Helsingin ja helsinkiläisten puolesta. SDP:n valtuustoryhmä kannattaa talousarvion hyväksymistä.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Laman lapsilla viitataan 90-luvulla kasvaneisiin, joista moni on kärsinyt köyhyydestä tai psyykkisistä häiriöistä tai ajautunut rikoksiin. Emme tiedä, puhummeko parinkymmenen vuoden päästä samalla tavalla koronakriisin lapsista. Juuri nyt voimme kuitenkin vaikuttaa heidän tulevaisuuteensa omilla valinnoillamme. Tänä vuonna köyhyys on kasvanut, rajoitustoimet ovat koetelleet perheitä ja etäopetus on haitannut

25.11.2020

monen lapsen oppimista. Toisaalta meillä on runsaasti ammattitaitoisia opettajia, terapeutteja, nuorisotyöntekijöitä ja sosiaalityöntekijöitä, jotka osaavat auttaa vaikeuksiin ajautuneita lapsia ja aikuisia.

Helsingin talous on vahvalla pohjalla, eikä reilukaan lisävelan ottaminen tilapäisesti aja meitä taloudelliseen kriisiin. Meillä on myös varsin alhainen veroprosentti, jota on tulevana vuosina tarvittaessa varaa nostaa. Silti oikeistolainen puhe julkisten menojen pienentämisestä on noussut pintaan. Valinta ihmisten hyvinvoinnista huolehtimisen ja leikkauspolitiikan välillä on tässä valtuustokokouksessa esillä raadollisempaa kuin pitkään aikaan.

Hyvät valtuutetut.

Helsingissä on pitkä perinne budjettia koskevien ristiriitojen ratkaisemisesta neuvottelemalla. Olemme iloisia, että myös tänä syksynä saimme tosissaan yrittää yhteisen ratkaisun löytämistä hyvähenkisessä neuvottelupöydässä, jossa riitelivät asiat eivätkä ihmiset. Lopulta näkemys erot osoittautuivat kuitenkin ylitsepääsemättömiksi. Toisinaan erimielisyydet on ratkaistava äänestämällä, kun neuvotteluissa on tarjolla vain ratkaisu, joka ei ole hyväksyttävissä.

Aloitin silti kehuista. On hienoa, ettei koulujen ja päiväkotien korjauksista lykätä. Epidemia on osoittanut, miten iso turvallisuustekijä toimivat ja riittävät koulutilat voivat olla. Kiitämme myös siitä, että budjetissa on ohjattu rahaa Energiarenessanssi-hankkeeseen, jonka turvin pääsemme eteenpäin kohti hiilineutraaliutta. Kolmanneksi erittäin tärkeää on, että työntekijöiden tulospalkkioiden poistamisesta luovuttiin ja tulevaisuudessa tulospalkkiojärjestelmää kehitetään yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Tätä myös Vasemmistoliitto on vaatinut.

Valitettavasti moitittavaa on paljon enemmän. Karkein virhe on massiivinen leikkaaminen kasvatuksesta ja koulutuksesta. Julkisessa keskustelussa on yritetty pestä mustaa valkoiseksi kehumalla neuvotteluissa tehtyjä lisäyksiä. Kuitenkin lasten määrän kasvu, työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset ja vuokrien nousu kasvattavat menoja väistämättä. Siksi lisäystenkin jälkeen toiminnasta jää säästettävää suuruusluokaltaan parinkymmenen miljoonan verran. On vaikeaa tukea etäopetuksesta kärsineitä lapsia, jos ryhmäkokoja joudutaan kasvattamaan ja auttavia aikuisia on aiempaa vähemmän.

Kotihoidon tuen kuntalisän leikkaus ajaa perheitä taloudellisesti entistäkin ahtaammalle. Se on samalla huonoa elvytyspolitiikkaa, kun mei-

25.11.2020

dän pitäisi tukea kulutuksen kasvua talouden rattaiden saamiseksi pyörimään.

Myös sosiaali- ja terveystalouden budjetti jää niukaksi. Koronaepidemian vuoksi tarvittaisiin selkeitä lisäsatsauksia esimerkiksi sosiaalityöhön, mielenterveyspalveluihin ja perheiden tukeen, jotta voimme estää sosiaalisen kriisin kärjistymistä ja eriarvoisuuden kasvua. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla olisi mielekkäämpää työllistää ihmisiä hyvinvointia vahvistavaan toimintaan kuin pakottaa tiukkoihin säästötoimiin.

Hyvät valtuutetut.

Poliittisten voimasuhteiden puolesta jakolinja voisi muodostua monella tavalla. On surullista, että paitsi kokoomus myös vihreät ja SDP ovat valinneet tuen leikkauksille. Onko syynä välinpitämättömyys ihmisten hyvinvoinnista vai antautuminen suhteettomille peloille kaupungin velkaantumisesta? Rahalaina ei ole veloista vaarallisinta, vaan hyvinvointivelka kasvaa korkoa huomattavasti nopeammin. Jos nuori ei saa apua alkavaan mielenterveysongelmaan, voivat sairauden kustannukset olla muutamien vuosien päästä moninkertaiset.

Investointien lykkääminenkin ei ole halpaa. Tässä budjettiehdotuksessa ei ole riittävästi rahaa kaikkiin välttämättömiinkään korjauksiin joukkoliikenneinfrassa. Tulevina vuosina meillä on siis lähiöissä yhä huonokuntoisempia metroasemia, joiden korjaaminen on yhä kalliimpaa. On taloudellisestikin lyhytnäköistä lykätä korjaustöitä nyt, kun vaikeassa taloustilanteessa niiden teettäminen voisi tulla tavallista edullisemmaksi ja edistää työllisyyttä.

Hyvät valtuutetut.

Me uskomme, että myös vaikeissa oloissa välittäminen ja huolenpito heikommista on mahdollista. Siksi teen budjettiesitykseen vastaehdotukset, jotka ovat tarkemmin luettavissa kokousjärjestelmässä. Näissä ehdotuksissa rahoitusta kasvatetaan riittävästi, jotta leikkauksista voidaan luopua ja koronan aiheuttamaan lisääntyneeseen palvelutarpeeseen vastata sekä kaupungin omaisuudesta pystytään pitämään huolta. Vasemmistoliitto on sitoutunut puolustamaan jokaisen oikeutta oppia, huolenpitoa sairaista ja vanhuksista sekä oikeudenmukaista tulonjakoa. Tästä pidämme kiinni niin hyvinä kuin huonoinakin aikoina.

Kiitos.

25.11.2020

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja kaupunkilaiset.

Käsitlemme tänään ensi vuoden budjettia poikkeuksellisissa olosuhteissa. Helsingissä koronan toinen aalto on leviämisvaiheessa ja HUS täysvalmiudessa. Helsingissä työttömyysaste oli syyskuun lopussa 13,8 % ja työttömiä työnhakijoita 60 % enemmän kuin vuosi sitten. Helsingin palveluvaltainen elinkeinorakenne on omiaan vahingoittumaan koronakriisissä, jonka hoito vaatii sosiaalisten kontaktien vähentämistä. Eilen julkistettut uudet rajoitukset tulevat valitettavasti lisäämään lomautuksia ja työttömyyttä erityisesti palvelualoilla. Luvut ja näkymät ovat karmaseivia. Eikä valoa pimeyteen ole nopealla aikataululla näkyvissä. On selvää, että Suomi ja Helsinki lopulta toipuvat sekä terveys- että talouskriisistä, mutta milloin? Tuskin ensi vuonna tai seuraavinakaan.

Kun näkymä on tällainen, vaatii se päättäjiltä ymmärrystä tilannekuvas- ta. Kulutusjuhla on ohi. Tarvitaan rohkeutta tehdä päätöksiä riippumatta siitä, onko ensi vuonna vaalit vai ei. Perussuomalaisten valtuustoryh- män lähtökohta Helsingin talouden osalta on se, että vain sitä kulute- taan, mitä tienataan. Asioita on voitava laittaa tärkeysjärjestykseen ja huolehtia siitä, että ensisijaisiin kohteisiin jaetaan ensin. Jo nyt voimme nähdä, että ensi vuoden tulot jäävät hyvin suurella todennäköisyydellä pienemmiksi kuin talousarviossa oletetaan. Olisi epärehellistä väittää muuta, sillä tulemme vaipumaan yhä syvempään talouskriisiin, kun tau- ti jatkaa leviämistään.

Tässä valossa perussuomalaisten on täysin mahdotonta hyväksyä tätä talousarvioehdotusta, erityisesti budjettineuvotteluiden jälkeen, kun vel- kaantumista ja menoja sekä käyttötalouteen että investointeihin lisättiin entisestään. Perussuomalaiset ovat budjetissa kuitenkin tyytyväisiä sii- hen, että veroprosentit pysyivät ennallaan. Se oli myös perussuoma- laisten tavoite. Veronkorotukset olisivat olleet vihoviimeinen virhe tässä tilanteessa.

Helsinkiä on viimeiset vuodet vaivannut kasvukiima, jossa kaupunkia halutaan kasvattaa hinnalla millä hyvänsä. Väestönkasvusta kolme nel- jäsosaa on vieraskielisiä sekä ulkomailta mutta myös muualta Suomes- ta. Nämä muuttajat käyttävät palveluja enemmän kuin maksavat niistä. Tämä puolestaan johtaa siihen, että palveluiden rahoituspohja rapau- tuu tai vaihtoehtoisesti palveluiden tuottaminen asukkaille vaikeutuu. Sama meno näköjään jatkuu riippumatta toimintaympäristön muutok- sesta. Rakennetaan asuntoja ja ratikoita. Lisätään menoja käyttötalou- teen entisestään, ja lisätään velkamäärää siten, että Helsinki velkaan-

25.11.2020

tuu 2,5-kertaisesti vain kolmessa vuodessa. Kaikki tämä ilman uskottavaa sopeuttamisohjelmaa. Mopo on lähtenyt täysin käsistä.

Säästöjä haetaan esimerkiksi Helsinki-lisästä, mutta laittomasti maassa olevien palveluja tai mitään muutakaan maahanmuuton menoja ei leikata. Muun muassa tämä on arvovalinta, jota perussuomalaisen valtuustoryhmä ei voi hyväksyä. Helsingin tulisi olla turvallinen, siisti ja hyvä kaupunki elää, opiskella, tehdä työtä, yrittää ja kasvattaa lapsia. Tavoite ei voi toteutua, jos Helsinki hassaa rahat ja energian hallitsemattomaan väestönkasvuun. Silloin ei mitkään resurssit enää riitä tuottamaan palveluja kuin uusille tulijoille. Mitä ilmeisimmin tämän ovat huumanneet muutkin, kun Helsinki on tänä vuonna tippunut muuttoveto-voimatutkimuksessa ykköspaikalta 20 parhaan listalta pois.

Perussuomalaisen valtuustoryhmä ei seiso tämän poskettoman budjetin takana. Mielestämme tässä kriisitilanteessa tulisi olla hyvin vastuullinen ja katsoa tarkasti jokainen käytettävä euro niin, että ensisijaiset kohteet, kuten vanhusten, lasten ja vammaisten palvelut, rahoitetaan ensin. Katsomme myös, että investointitaso on liian korkea. Nyt olisi ollut viisaampaa jättää varaa mahdollisen terveystilanteen pitkittymiseen, jotta koronan välittömiä ja välillisiä vaikutuksia olisi voitu tarvittaessa paikata sen sijaan, että aletaan esimerkiksi rakentamaan ratikkaa Kalasatamasta Pasilaan. Ideologia ylittää järjen käytön.

Kaupunkilaisten edunvalvonta ei ole sitä, että menoja ja velkaa lisätään, vaan se, että rahaa käytetään harkiten ja vastuullisesti. Budjettia ei voi laatia sillä olettamalla, että koronakriisi jää ainoaksi lähitulevaisuuden kriisiksi ja sitä seuraisi vuosien yhtäjaksoinen nousukausi. Nyt pelivaraa tulevaisuuden taantumiin ei jätetä yhtään. Me perussuomalaisissa uskomme, että fiksit helsinkiläiset kyllä ymmärtävät hyvin sen, ettei tolkuton rahankäyttö ja velanotto ole tässä tilanteessa järkevää. Sen sijaan heidän voi olla vaikea ymmärtää, että päättäjät käyttävät jos surutta heidän lastensakin rahoja omien lempihankkeidensa ja kasvukiimansa rahoittamiseen. Vaihtoehtona olisi priorisointi ja nykyisistä kaupunkilaisista huolen pitäminen. Tähän eivät muut puolueet olleet valmiita.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sinipunavihreä vauhtisokeus on vahingoksi Helsingille. Pyydämme, että otatte nyt maskit pois silmiltänne. Perussuomalaiset ovat tehneet palautusehdotuksen, joka on luettavissa järjestelmässä.

Kiitos.

25.11.2020

Tulkitsen, että valtuutettu Rantanen myös teki tämän palautusesityksen. Nästa ledamoten Rantala.

Ledamoten Marcus Rantala

Puheenjohtaja.

Vain harvoin jos koskaan Helsingin budjettia on jouduttu valmistelemaan tällaisen epävarmuuden vallitessa. Pitkäjänteisen vastuullisen talouspolitiikkansa ansiosta Helsinki voi kuitenkin selvitä tästä kriisistä, emmekä ole joutuneet turvautumaan hätäjarrutukseen niin kuin moni muu kunta. Viime viikkojen ja päivien tapahtumat osoittavat kuitenkin, että vaara ei ole ohi ja epävarmuus jatkuu. Kaikilla helsinkiläisillä on nyt vastuu siitä, että rajoituksia ja suosituksia noudatetaan.

Helsingin pitää rakentaa siltaa yli pandemian kohti uutta kasvua. Nyt käsittelyssä oleva budjetti vastaa nimenomaan tähän tarkoitukseen turvaten palvelut, rakentaen kasvua, mutta on samalla kestävällä pohjalla taloudellisesti. Taloudellinen toipuminen tulee ottamaan aikansa. Vaikka rokoteuutiset ovat olleet toivoa luovia, turismin, kongressivieraiden ja tapahtumien sekä urbaanin sykkeen palauttaminen normaaliin kestää. Kaupungin elinvoimaisuuden varmistaminen onkin syystä budjetin keskeisimpiä painopisteitä.

Digitalisaatioon panostaminen sekä elinkeinopolitiikan satsaukset startup-yrittäjäympäristöön ovat tärkeitä, kuten myös panokset kulttuuritoimijoiden toimintaedellytysten säilyttämiseen. Helsingin ei tule myöskään tinkiä kaikkein tärkeimmästä tehtävästään, ilmastollisesti kestävästä kansainvälisen pääkaupungin rakentamisesta. Turvallisuus, puhtaus ja toiminnallisuus sekä kestävä kehitys luovat vetovoimaista kaupunkia varsinkin pandemian jälkeisessä maailmassa.

RKP kantaa huolta myös Helsingin keskustan elinvoimasta, ja tarvitsemme nopeasti toimenpideohjelman vetovoimaisuuden varmistamiseksi. Olisi tärkeitä saada alueen yrittäjät, kuluttajat ja kiinteistönomistajat mukaan vuoropuheluun, jossa käydään läpi tapoja lisätä keskustan houkuttelevuutta investointi- ja elinkeinotoiminnan kohteena.

Pandemian jälkiä joudutaan hoitamaan talouden lisäksi myös hyvinvoinnissa. Hoitovelan kasvu sekä jonotilanteen paheneminen vaativat nopeita ratkaisuja ja selkeää suunnitelmaa, miten ne kyetään hoitamaan. Erityistä huolta RKP kantaa toisaalta nuorten mutta myös ikäänntyneiden mielenterveydestä. Pandemian aiheuttama ahdistus, eristäy-

25.11.2020

tymisen tarve sekä sosiaalisten kontaktien väheneminen voivat pahentaa erityisesti yksinäisyyden kokemuksia.

Helsingfors försöker handskas med utmaningarna med bland annat de tillägg som gjorts i budgeten, inte minst inom social- och hälsovårdssektorn, men också med den flexibilitet som finns inskriven, vilket ger nämnderna och oss i fullmäktige ett verktyg att under det kommande året minimera skadorna av pandemin. Vår personal behöver också mycket stöd under de kommande månaderna och året i denna svåra situation, och det ställer krav på oss som arbetsgivare.

Värderade ordförande.

Sektorn för fostran och utbildning fick välbehövliga tilläggsresurser i budgetöverenskommelsen, och vi kan bland annat glädja oss åt att stadens ambitiösa språkprogram fortsätter. Hemvårdsstödet kommuntillägg förändras som en del av de nödvändiga åtstramningsåtgärderna. Ideologiskt och långsiktigt är det också rätt att sätta fokus på just småbarnspedagogiken, för den handlar om att höja deltagargraden och stöda jämställdheten och barnens rättigheter, inte minst invandrabarnens rättigheter. För SFP var det viktigt att stödet blir kvar för de minsta barnen, och att förändringen inte träder i kraft genast vid årsskiftet, och därför är förslaget för oss en acceptabel kompromiss. Förändringarna i kommuntillägget kräver nu smidighet av den ansvariga sektorn, så att familjerna som de berör verkligen får plats i ett daghem nära hemmet, och nardagisprincipen måste fungera också på svenska.

Arbis är ett unikt, svenskspråkigt bildnings- och kulturcenter i hjärtat av Helsingfors, som öppet och inkluderande välkomnar alla språkgrupper. När det fria bildningsarbetet utvecklas måste Arbis unika position säkras. Det innebär bland annat att fastigheten på Dagmarsgatan ska vi-gas för Arbis verksamhet, och direktiv om kursutbud och gruppstorlekar möjliggöra en bred verksamhet också på svenska.

Värderade ordförande.

Helsingfors fortsätter, trots alla utmaningar, att investera stort det kommande året. Samtidigt är det viktigt att prioritera. Fokus är därför tydligt också satt på de kritiska fastigheterna, både daghem och skolor, samt inom kollektivtrafiken. Bland annat Hertonäs metrostation renoveras äntligen.

För SFP var det viktigt att bygget av Kottby skola kan fortskrida enligt plan och tidtabell. Det skulle inte ha varit klokt att skjuta på denna nöd-

25.11.2020

vändiga investering, och också andra liknande akuta byggprojekt finns nu intagna på investeringslistan efter budgetuppgörelsen.

Värderade ordförande.

En budgetuppgörelse mellan flera olika partier är sällan helt perfekt, eftersom det handlar just om kompromisser, speciellt nu, i en tuff ekonomisk tid. Men att ta ansvar för framtiden handlar just om att kompromissa, och i dessa tider behöver Helsingfors ansvarskännande beslutsfattare, och därför stöder Svenska folkpartiet att budgeten godkänns, och tackar de medverkande partierna och tjänsteinnehavarna för det resultatriktade samarbetet som ledde fram i mål.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Keskustan valtuustoryhmä tunnistaa hyvin, miten hankalassa tilanteessa ensi vuoden budjettiesitys on jouduttu laatimaan. Viime keväästä lähtien elämäämme ja taloutta erittäin voimakkaasti mullistanut koronaepidemia ei ole ainut epävarmuutta aiheuttava tekijä tämänhetkisessä maailmassa. Tiedämme, että monet jo aiemmin edessämme olleet ongelmat eivät ole koronan myötä hävinneet. Päinvastoin osa niistä on syventynyt ja pahentunut. Nyt tarvitaan kykyä ja halua ratkaista yhtäaikaisesti vanhoja ja uusia ongelmia. Erityisen tärkeää on saada koronaepidemia hallintaan.

Epidemia-aikana monelle on kirkastunut aivan uudella tavalla ympäristön ja lähiluonnon merkitys. Tämä on korostanut tarvetta löytää ratkaisuja ilmastonmuutoksen hallintaan.

Koronaepidemian talousvaikutusten arvioidaan jo nyt ulottuvan vähintään kolmen vuoden päähän, vaikka epidemia saataisiin ensi vuonna hallintaan rokotteen avulla. Olemme tyytyväisiä, että kaupunkimme talous on vakaalla pohjalla. Voimme suunnitella investointeja ja turvata laajasti kaupunkilaisille tärkeiden palveluiden saatavuutta ja laatua.

Iloksemme Helsingissä on otettu askelia kaupunkilaisten osallistamiseksi talouspäätöksentekoon. Hämmästelemmekin sitä, että osallistavan budjetoinnin OmaStadi on jäänyt mainitsematta talousarviossa. OmaStadin budjetti on vasta 8,8 miljoonaa euroa, mikä on suhteellisen pieni osa kaupungin budjetista. Palveluiden käyttäjien, asukkaiden, osallistamista palveluiden ja kaupunkimme suunnitteluun pitäisi lisätä

25.11.2020

merkittävästi nykyisestä kaikilla osin. Osaamista helsinkiläisillä kyllä olisi tähänkin.

Toivomme, että jokainen valtuutettu on lukenut esityksestä tekstin: ”Alueelliset ja sosioekonomiset erot näkyvät oppimisessa ja kouluttautumisessa Helsingissä. Koronan aiheuttama poikkeustila syventää eroja edelleen.” On välttämätöntä löytää pikaisesti keinoja, miten hyvinvointierojen kasvu voidaan pysäyttää ja vähentää eriarvoisuutta. Pidämme tätä yhtenä tärkeimmistä tavoitteista ensi vuoden aikana. Korostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävien ja ennaltaehkäisevien palveluiden merkitystä. Koronarajoituksia tiukennettaessa tätä näkökulmaa on syytä pitää esillä. Toivomme, että lasten ja nuorten harrastuksia toteutetaan mahdollisuuksien mukaan etänä ja ulkona mieluummin kuin suljetaan niitä kokonaan. Toivomme, että kirjastoissa voidaan pitää lainaus- ja palautustoiminta auki, vaikka sisätilat pidettäisiin muutoin suljettuna.

Arvoisa puheenjohtaja.

Koronaepidemia on vaikuttanut merkittävästi ikääntyneiden hyvinvointiin ja terveyteen. Yksinolo on lisääntynyt, ja yhdessäolon vähentyminen rajoitusten vuoksi on lisännyt eri ikäisten ihmisten mielen hyvinvoinnin ongelmia. Hoitovelka on kasvanut ja uhkaa kasvaa edelleen, jos epidemiatilanne vaikeutuu. Erityisesti hammashuollossa tilanne on vakava.

Helsingissä on pyritty aktivoimaan kaiken ikäisiä helsinkiläisiä liikkumaan riittävästi arjessa. Ikääntyneiden liikkuminen on erityisen tärkeää itsenäisen selviytymisen kannalta. Liikkumishjelman nettisivuilla todetaan, että 80 % pienistä lapsista liikkuu liian vähän. Valtaosa näistä helsinkiläisistä lapsista viettää kolmasosan päivästäan kaupungin päiväkodissa. Monen päiväkodin pihan ja pihalla olevien laitteiden kunto on todella surkea. Kaupunki ei ole kartoittanut systemaattisesti pihojen kuntoa. Ryhmämme esittää, että ensi vuoden aikana kartoitetaan päiväkotien pihojen kunto. Näin meillä olisi vuoden päästä budjettineuvotteluissa käsitys siitä, millainen korjausvelka päiväkotien pihossa on ja miten pihat saadaan sellaiseen kuntoon, että ne kannustavat lapsia liikkumaan. Olen jättänyt tästä ponsiesityksen järjestelmään.

Talousarvioehdotuksessa todetaan, että koronan vaikutusten minimoimiseksi kaupungin tulee entistä tarkemmin kohdentaa resurssejaan kaikkein vaikuttavimpiin toimiin, joilla pitkällä aikavälillä vähennetään taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Tämän luettuamme emme voineet olla ryhmässämme ihmettelemättä, miten talousarvioon on sisälly-

25.11.2020

tetty kotihoidon tuen kuntalisän raju leikkaus. Emme usko sen tuovan säästöjä. Käy päinvastoin. Kustannukset lisääntyvät varhaiskasvatuksen kysynnän kasvaessa. Jo nyt päiväkodeissa on pula pätevästä varhaiskasvatuksen ammattilaisista. Mikä pahinta, leikkaus aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia erityisesti pieni- ja keskituloisissa pikkulapsiperheissä ja heikentää Helsingin imagoa perhemyönteisenä kaupunkina.

Keskustan valtuustoryhmä ei kannata kotihoidon tuen Helsinki-lisän leikkaamista. Esitän, että talousarvioehdotuksen sivulta 185 poistetaan seuraava teksti: "Helsinki-lisä rajataan alle 1-vuotiaisiin, ja muutos astuu voimaan 1.6.2021."

Samalla sivulla todetaan mahdollisena säästökohteena perusopetuksessa joko- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentäminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, aamutoiminnasta luopuminen sekä tuntimäärien mahdollinen vähentäminen vastaamaan perusopetusasetuksen vähimmäisvuosiviikkotuntimääriä. Esitämme myös tämän kohdan poistamista. Tilanteessa, jossa budjetissa ollaan huolissaan alueellisista eroista oppimisessa ja koulutuksessa, ehdotus vie väärään suuntaan. Etenkin haastavilla alueilla sijaitseville kouluille pitäisi suunnata lisää rahoitusta ja pienentää ryhmäkokoja. Nyt toimitaan päinvastoin.

Näillä huomioilla ja muutosehdotuksilla keskustan valtuustoryhmä on valmis hyväksymään talousarvioehdotuksen siihen sisältyvine päätösehdotuksineen.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kristillisdemokraattien ja sinisten valtuustoryhmä toteaa budjetista seuraavaa: Vaikka talous on tärkeä asia, henki on vieläkin tärkeämpi. Siksi voimme olla kiitollisia. Euroopan maista Färsaaret ja Vatikaanivaltio ovat selvinneet ilman koronakuolemia, mutta niistä maista, joissa korona on aiheuttanut kuolemia, Suomessa niitä on toiseksi vähiten väkilukuun suhteutettuna Norjan jälkeen. Kun ottaa huomioon, että välisämme olevassa Ruotsissa kuolleisuus on noin kymmenenkertainen, kyllä aihetta kiitollisuuteen Suomen osalta on.

Maan hallitukselle, eduskunnalle ja pääkaupunkiseudun kunnille kuuluu kullekin osansa kiitoksista. Taloudelle tämä on kuitenkin ollut rankkaa. Kristillisdemokraatit ja siniset ovat pyrkineet toimimaan säästeliäästi ja korostaneet sitä, miten kaupungin rahat riittävät kaikkeen siihen, mikä

25.11.2020

on tarpeellista, mutta meillä ei välttämättä ole varaa kaikkeen siihen, mitä haluaisimme.

Joudumme käymään sumussa tulevaan vuoteen. Sen me tiedämme, että me emme tiedä kovinkaan tarkasti, mitä on tulossa. Tässä tilanteessa on erittäin tärkeää, että kaupungin talous on vahva. Samalla kun korostamme tarpeettoman rahankulutuksen välttämistä, korostamme myös sitä, että tällaisessa poikkeustilanteessa yhteiskunnan on uskallettava ottaa omille harteilleen merkittävä osa poikkeusajan taakasta, jotta kaupunkilaiset selviäisivät kriisin ylitse. Yhdessä me selviämme. Juuri sitä varten yhteiskuntaa tarvitaan.

Vaikka näemme talousarviossa, -ehdotuksessa paljon hyvääkin, keskityn puheessani siihen, mistä olemme eri mieltä. Tuntuu ironiselta, että tänään kaupunginvaltuuston käsittelyyn on tulossa sinänsä sympaattinen aloite lintujen pesien pelastamisesta, kun samaan aikaan talousarvioesitys on hätistämässä ihmislapsia pois pesistään. Emme siis vastusta linnunpoikasia, mutta haluamme sanoa, että ihmislapset on tärkeämpiä. Äidillä ja isällä on erityinen merkitys lapselle, ja niin on hyvä. Yhteiskunnan tulee tukea tätä luonnollista sidettä eikä pyrkiä tekemään lasten kotihoidosta vain rikkaiden erityisoikeutta. Kotihoidon tuen alarajan sijasta ryhmämme on esittänyt kaupunginvaltuustossa aiemmin viedyn 2–3-vuotiaiden Helsinki-lisän palauttamista.

Vaadimme, että Helsinki kunnioittaa perheiden valinnanvapautta ja antaa perheille taloudellisesti tasavertaiset mahdollisuudet valita lasten kotikasvatuksen ja varhaiskasvatuksen välillä. Näin tuemme lapsia ja perheitä ja rakennamme hyvinvoivaa Helsinkiä. Tämän takia kristillisdemokraattien ja sinisten valtuustoryhmä kannattaa valtuutettu Vuorjoen vastaesitystä numero kaksi, mikä on sisällöllisesti täsmälleen sama kuin valtuutettu Peltokorven vastaesitys, jota siis myös kannatamme.

Valtuustoryhmämme pitää tärkeänä, että jokainen kaupungin työntekijä saa kohtuullista palkkaa. Emme hyväksy sitä, että Helsinki maksaa joillekin matalapalkka-alojen työntekijöille muuta Uttamaata matalampia palkkoja. Helsinki on muuta maata kalliimpi paikka asua. Älkäämme siis riistääkö matalapalkka-alojen työntekijöitä. Yksi tästä ongelmasta kärsivä työntekijäryhmä ovat palomiehet. Iloitsemme siitä, että olemme osaltamme pystyneet vaikuttamaan siihen, että palomiesten palkkaohjelma käynnistetään.

Vallitsevassa tilanteessa on syytä kysyä, eikö nykyhelsinkiäisten hyvinvointi ole tärkeämpää kuin maksimoida kaupungin kasvuvauhtia tai noudattaa kallista eli kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa. Korostam-

25.11.2020

me myös turvallisuuden merkitystä. Sen tulee olla jokaisen perusoikeus. Jokaisella tulee olla mahdollisuus liikkua Helsingissä turvallisesti vuorokaudenajasta ja kaupunginosasta riippumatta. Tämä edellyttää laajoja toimenpiteitä syrjäytymisen, koulukiusaamisen, yksinäisyyden ehkäisemisestä maahanmuuttajien kotouttamiseen mutta myös järjestyksenvalvontaan.

Taloutemme kannalta on tärkeää, että pienyrityksetkin toipuvat. Siinä määrin kuin se on EU-aikana mahdollista, on hyvä tehdä hankinnat läheltä ja saada esimerkiksi ruuan kotimaisuusastetta nostettua. Kotimainen lähiruoka on terveellistä, turvallista ja talouttamme tukevaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kristillisdemokraattien ja sinisten valtuustoryhmälle lasten ja perheiden hyvinvointi on kynnyskysymys, joka konkretisoituu kysymykseen kotihoidon tuen Helsinki-lisän kohtalosta. Siksi kristillisdemokraattien ja sinisten valtuustoryhmä ei kannata budjettiesityksen hyväksymistä esitetyssä muodossa vaan kannattaa valtuutettu Vuorjoen vastaesitystä numero kaksi.

Kiitos.

Valtuutettu Katju Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuosi kääntyy pian Helsingissä poikkeuksellisen epävarmoissa oloissa. Meillä valtuustossa on muun ohella tärkeä tehtävä siinä, että kykenemme aistimaan kaupungin mielialaa. Miten vastata pelkoihin ja miten ylläpitää toivoa, kun monen toimeentulo, tulevaisuudenusko ja terveys ovat koetuksella? Talousarvio ei ole tähän työkaluna vähäinen, vaan kaupungin koko toiminnan selkäranka. Se kertoo kaupunkilaisille lupauksemme. Huolehdimmeko hauraimmista ja korjaammeko tarvittavat turvaverkot, jotta kukaan ei pääse putoamaan niiden läpi?

Meille tänään annetussa talousarvioehdotuksessa on monia hyviä asioita. Vaikka ehdotus on leikkaava, se sisältää myös elvyttäviä elementtejä. Ehdotuksessa on myös vältetty jyrkät leikkaukset henkilöstön määrään, toisin kuin monissa muissa kunnissa.

Talousarvioehdotus on silti käyttötalouden osalta erittäin tiukka ja pakottaa monet toimialat hyvin vaikeiden päätösten eteen. Näissä puit-

25.11.2020

teissa monia peruspalveluitamme ei voida parantaa. Uusia palveluita ei voida juurikaan käynnistää, ja osa palveluista joudutaan lakkauttamaan kokonaan. Se ei ole Feministisen puolueen mielestä oikea viesti tilanteessa, jossa ensi vuoden kohtaamme. Meillä ei ole varaa siihen, että yhdenkään ihmisen tilanne heikkenee nykyisestä.

Jos on itse selvinnyt pandemiasta lähes kolhuitta, on liian helppoa unohtaa, että monet muut sinnittelevät jaksamisensa ääri rajoilla. Koimme yhteiskunnan sulkeutuessa keväällä kuukaudet, jolloin lastensuojeluilmoituksia ei enää tehty, eivätkä lähisuhdeväkivallan uhreja auttavien tahojen puhelimet enää soineet. Tuo hiljaisuus oli kuin kammottava äänetön hälytyskello. Kuten saimme nähdä, hätä konkretisoitui ruuhkana kriisipuhelimita ja lukuisina lastensuojeluilmoituksina kesällä, kun ihmiset vihdoinkin saivat hetken turvaa omista kodeistaan.

Silti kyse ei ole vain niistä, joiden hätä on suurin. Päiväkodit, koulut, matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut ja sosiaalityö kannattelevat tällä hetkellä montaa lasta, nuorta ja aikuista, joka ilman niitä ei enää jaksaisi. Siksi olemme ryhmässämme huolissamme niistä lukuisista kiristyksistä, joita talousarvioon on tehty. Investointiohjelma ei riitä kaupungin sosiaaliseen jälleenrakentamiseen. Tarvitsemme investointeja myös sosiaaliseen hyvinvointiin.

Nostan esille muutaman seikan. Ensinnäkin, henkilöstön rekrytointi ja pysyvyys tärkeimmissä palveluissamme, päiväkodeissa ja sosiaalityössä, tulee olemaan heikkoa niin kauan kuin emme ole valmiita nostamaan näiden naisemmistöisten alojen palkkoja riittävästi. Paitsi että palkankorotukset lisääisivät vetovoimaamme työnantajana, ne olisivat viesti koko Suomelle siitä, että pidämme tärkeänä myös lakisääteistä tehtäväämme edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Toiseksi, ja tämä lista on karua luettavaa, kotihoidontuen Helsinki-lisää leikataan. Kerho- ja leikkipuistotoimintaa vähennetään. Perusopetuksessa ryhmäkoot kasvavat ja tuntimäärät vähenevät. Koulujen aamu-toiminta lopetetaan. Ammatillista koulutusta ja lähiopetusta vähennetään.

Viimeisen kahdeksan kuukauden aikana olemme nähneet, kuinka pitkäkantoisia vaikutuksia koronapandemialla on erityisesti lapsiin. Monelle etäopetuksessa vietetty aika oli erittäin vaikeaa, ja ongelmat näkyvät nyt pitkinä jonoina oppilashuollossa ja nuorten mielenterveyspalveluissa. Päiväkodeissa kärsitään jatkuvasta henkilöstöpulasta, kun omat hoitajat ovat altistusten takia karanteeneissa.

25.11.2020

Ei ole oikein horjuttaa kouluja ja varhaiskasvatusta uusilla leikkauksilla. Kouluissa ja päiväkodeissa tarvitaan entistä enemmän tukea lasten yksilölliseen huomioimiseen. Leikkausten sijaan Helsingin tulisi tukea kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisia heidän tärkeässä tehtävänsään. Siinä, että jokaiselle lapselle voidaan tarjota turvallisen aikuisen läsnäolo myös näinä poikkeuksellisina aikoina.

Kolmanneksi nostan vielä esiin kulttuuriavustusten leikkaukset, jotka kohdistuvat juuri siihen alaan, joka on kärsinyt koronapandemiasta laajamittaisimmin. Helsinki ei ole riittävästi reagoinut kulttuurialan hätään. Leikkaukset näihin palveluihin syventävät ongelmaa entisestään.

Emme valitettavasti voi kannattaa tämän talousarvioesityksen hyväksymistä tässä muodossa. Tulemme tukemaan Vasemmistoliiton tekemiä lisäyksiä, joilla varmistetaan, että kaupunki kykenee pitämään huolta kaikkien kaupunkilaisten hyvinvoinnista.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Ihminen ei toimi vain rahan, ravinnon ja ajatusten voimalla, vaan me ollaan eläimiä, joiden vaistoja tunteita ohjaa fyysinen läheisyys heimon muiden eläinten kanssa. Me ollaan opittu arvostamaan sanoja ja puheita tosi paljon. Mutta tieteellisesti vähemmän tutkitut ilmeet, eleet, kosketus ja tuoksut voi olla hyvinvoinnillemme tärkeämpiä kuin sanat ja puheet. Tälle yhteisöllisyydelle ei meillä ole vielä hyviä numeerisia mittareita. Koronarajoitusten myötä kasvaneet päihde- ja mielenterveysongelmat on kuitenkin osoittanut, kuinka tärkeätä fyysinen läheisyys, kuinka välttämätöntä se on meidän yhteiskunnan toiminnalle. Nuorten pahoinvointi on jo johtanut väkivaltarikollisuuden kasvuun.

Epämuodollinen, epäkaupallinen, päihteetön ihmisten kohtaaminen on perusedellytys, että meidän kaupunki voi koronarajoitusten joskus lopuessa olla turvallinen ja taloudellisesti toimiva. Siksi meidän ryhmä on koko valtuustokauden pyrkinyt edistämään vajaakäytettyjen tilojen liittämistä Varaamo-järjestelmään yhteisöllistä oleskelua ja kulttuurin luomista varten. Kaupunginhallitus päätti kaksi vuotta sitten liittää koulujen tilat Varaamoon. Tässä on kyseessä valtava voimavara. Kaupunki on täynnä laadukkaita koulutiloja, joissa ei ole ketään iltaisin ja viikonloppuisin, eikä ole edelleenkään, vaikka kaupunginhallitus tämän päätöksen teki.

25.11.2020

Eli missä me ollaan näitten tilojen vapauttamisessa? No, tilavarausten hallintamallista on päätetty. Kulttuuri ja vapaa-aika johtaa varauspalvelua ja kaupunkiympäristö fyysisten tilojen hallintaa. Nyt tarvitaan vahva henkilötunnistus sinne Varaamoon, joka mahdollistaa sitovat sopimukset koulujen tiloihin liittyvistä vastuista. Sitten tarvitaan itse koulujen tilojen liittäminen järjestelmään. Toivottavasti näihin saadaan riittävät resurssit, että ne tilat on kaupunkilaisten käytössä ensi vuonna.

Varhaiskasvatuksen tärkeys korostuu sosiaalisten ongelmien lisääntyä. On hienoa, että meillä on budjettineuvotteluissa päädytty kehittämään henkilöstön työoloja, mutta toivottavasti käytännön toimet eivät jää työsuhdeulkoiluasujen hankintaan. Pienten lasten kotihoito on tärkeä tautitilanteesta riippumatta. Mä kannatin viime vuonna Helsingin laajentamista valtuutettu Ebelingin esityksestä. Kannatan nyt valtuutettu Vuorjoen vastaesitystä sen säilyttämisestä yli yksivuotiailla.

Ehdotin budjettikeskusteluissa, että päihde- ja mielenterveyshoidon laitoshoitopäivien kaavailtu vähennys on peruttava. Budjettineuvottelulopputuloksessa soten 30 miljoonan budjettilisäystä käytetään mielenterveyskuntoutujien asumisketjun edistämiseen sairaalasta tavalliseen asumiseen. Se on hyvä, että hoitoketjuun panostetaan, mutta olisi tärkeätä ottaa käyttöön potilaiden mielenterveyttä edistävät sitovat tavoitteet, ettei mielenterveyspotilaiden hoito heikkene esimerkiksi laitoshoitopäivien vähentämisen myötä.

Nyt kun sosiaalisia ongelmia on tullut lisää, hoitoalan henkilöstö on tosi kovassa paikassa. Tein talousarvioaloitteen, että palomies-ensihoitajat nostetaan pois vakavasta palkkakuopasta antamalla heille 300 euroa kuukaudessa lisää, jolloin palkkataso on samalla tasolla kuin muualla Uudellamaalla. Kustannusvaikutus on vuositasolla noin 1,8 miljoonaa, joka on pieni hinta siitä, että meillä on osaavia ja omistautuneita pelastajia kaupungissa töissä ensi vuonnakin.

Kaupunginhallituksen vastaus oli, että palkkakehityssuunnitelman jatkamiseen on varattu 4,5 miljoonaa, jonka mahdollista käyttöä palomies-ensihoitajien tarpeisiin mietitään. Mutta tämä pelastajien palkkakuoppa suhteessa halvemman kustannustason kuntiin on mun mielestä korjattava joka tapauksessa. Erityisesti nyt kun mielenterveys- ja päihdeongelmat ja väkivaltarikollisuus kasvaa pelottavalla vauhdilla, niin ei ole moraalista eikä taloudellista varaa jättää palkka-asiaa korjaamatta.

Sitten yleensä koronan kokonaisvaikutuksista Helsingin talouteen. Me kesäkuussa kuultiin, että tälle vuodelle arvio oli miinus 240 miljoonaa euroa ja ensi vuodelle miinus 500 miljoonaa euroa. Sitten on nämä ar-

25.11.2020

viot toimialojen tulomenetyksistä pienentyneet ja on tullut valtiolta lisää tukipäätöksiä, ja nyt viimeisin arvio, minkä sain kansliasta juuri, on, että tämän vuoden osalta 67 miljoonaa euroa ja ensi vuoden osalta miinus 262 miljoonaa euroa eli paljon, paljon vähemmän kuin kesäkuussa. Tämän vuoden arvio voi kansliasta saamani tiedon mukaan vielä parantua.

Neljänä viime vuotena me ollaan tehty tulosta yhteensä 1,6 miljardia, eli kokonaisuudessaan on hyvin vahva taloustilanne. Rokotteet on tulossa pian, jolloin toivottavasti saadaan palvelut auki ja myös matkailijoita kaupunkiin. Sanoisin, että meillä on talousarviossa ennakoitua vahvempi taloustilanne odotettavissa. Eli meidän kannattaa nyt investoida ja pitää Helsinki Suomen veturina.

Arvoisa puheenjohtaja.

Avoin valtuustoryhmä kannattaa talousarvion hyväksymistä muutoksella, että Helsinki-lisä säilytetään yli yksivuotalla.

Kiitos.

Valtuutettu Joel Harkimo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On ilo nähdä, että Helsingin budjetti on hyvällä tolalla koronaviruksen aiheuttamista ongelmista huolimatta. On tärkeää, että kaupungin taloudesta pidetään hyvää huolta ja että kaupunki pystyy täyttämään tehtävänsä myös kriisin keskellä ja sen jälkeen. Mielestäni talousarviossa on paljon hyvää, ja Liike Nytin valtuustoryhmä kannattaa talousarviota tässä tilanteessa.

Oli kuitenkin mielenkiintoista kuunnella keskustelua viime valtuustossa, jossa eräät valtuutetut ovat sitä mieltä, että kunnallisveroa on laskettu tarpeeksi. Kaupunkikonserni tekee kuitenkin todella hyvää tulosta vuodesta toiseen, viimeisen viiden vuoden aikana yli 2,7 miljardia euroa, joten en ihan ymmärrä, miksi verottaminen olisi itseisarvo. Verotushan kuuluu olla sillä tasolla, että se kattaa kaupungin tarpeen, eikä sen yli. Nyt Helsingin kaupunki verottaa asukkaitaan, jotta tekisi enemmän tuloa kuin mitä on tarpeen. Kaupunki ei ole pörssiyhtiö, jonka tarkoituksena on maksimoida voittojaan. Se ei maksa osinkoja, mutta alentamalla veroja voi synnyttää samantapaiset vaikutukset.

25.11.2020

Lisäksi valtion hallitus suunnittelee nostavansa kiinteistöjen verotusarvoja paremmin vastaamaan kiinteistöjen käypää arvoa. On tärkeää, että Helsinki osaa tähän reagoida. Kun verotusarvo kasvaa, kasvaa verotulot, jos kiinteistöveroprosenttia ei samalla lasketa. Siksi Helsingin pitää varmistaa, ettei se lisää kiinteistöjen menoja ja sitä kautta asumisen, yrittäjyyden sekä muiden kiinteistötoimintojen kustannuksia, vaan alentaa niitä. Helsingin pitäisi muutenkin alentaa verotusta, vapauttaa kaupunkilaisille lisää resursseja kulutukseen. Kaupungilla on konsernitasolla 5,7 miljardin edestä kertyneitä voittovaroja. Se on siis 8 761 euroa per asukas. Sitä kautta Helsingin talous elpyisi nopeammin päällä olevasta koronashokista.

Toinen tärkeä asia mielestäni on Helsingin tytäryhtiöiden hallituspaikat. Nyt niitä jaetaan meille poliitikoille, joilla ei välttämättä ole tehtävään vaadittavaa kompetenssia. Kun finanssialan pörssiyritykset valitsevat hallituksiaan, suosittelisi Fiva, että yhtiön hallituksen jäsenillä on yrityksen liiketoimintaa vaativaa kompetenssia. Eikö kaupungin kannattaisi noudattaa samanlaista käytäntöä? Tätä ei tee Helsinki. Paikat jaetaan äänien ja neuvotteluiden tuloksella, ei kompetenssin. Tähän asiaan pitäisi saada muutos. Helsingin kaupungin omistamia yrityksiä pitäisi johtaa alan terävimmät ammattilaiset.

Viimeinen asia, jonka haluan nostaa esille, on se, että en ymmärrä, miksi Helsingin kaupunki ei tee konsernibudjettia. Helsingin kaupunkiin kuuluu muutakin kuin ainoastaan emokaupunki. Helsingillä on yli sata tytäryhtiötä ja yhteisöä, mutta heidän budjettinsa ovat täysin erillään. Helsingin talousarvio, josta tänään päätämme, on melkein neljä sivua pitkä ja monilta osin todella yksityiskohtainen. Kaupunki ei kuitenkaan tee konsernibudjettia. Kokonaiskuvan ymmärtäminen olisi todella tärkeää sekä kaupunkilaisille että poliitikoille. Kun kaupunki tekee ainoastaan konsernitilinpäätöksen, on mahdoton arvioida budjetin toteutumista konsernitasolla, koska semmoista ei tehdä. Olen tehnyt tästä asiasta aloitteen järjestelmään, ja toivon, että mahdollisimman moni allekirjoittaisi sen. Se lisäisi avoimuutta ja ymmärrystä kaupungin taloudesta.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Väyrynen

Herra puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Budjettikäsittely tarjoaa mahdollisuuden periaatekeskusteluun Helsingin kehittämisen linjasta. Tämä onkin nyt tärkeää, kun lähestymme jäl-

25.11.2020

leen kuntavaaleja, joissa tulevaisuuteen voidaan pidemmänkin päälle vaikuttaa. Budjettiesitys osoittaa nykyisen poliittisen linjan kestämyyden. Tällä tavalla ei tervettä Helsinkiä rakenneta. Kaupunki käyttää hyvin paljon voimavaroja investointeihin, joilla tähdätään kasvuun, muuttoliikkeen kiihdyttämiseen kaupungin alueelle muualta maasta ja ulkomailta. Tämä johtaa tietysti melkoiisiin investointitarpeisiin palvelujen kehittämiseksi, ja toisaalta käyttömenot kasvavat. Rahaa ei riitä välttämättömiin käyttömenoihin. Tämä kaikki budjetista hyvin kouriintuntuvasti näkyy.

Vaikka olen nuori mies, minulla on taipumus muistella menneitä, varsinkin mukavia asioita. 80-luvun puolivälissä meillä oli punamultahallitus, jossa Kalevi Sorsan johdolla tehtiin aluepolitiikan historiallinen kompromissi. Päätettiin pyrkiä siihen, että Helsingin seudun liian voimakasta kasvua hillitään ja yhdessä valtiovallan ja kaupungin voimin pyritään alueen erityisongelmia ratkomaan. Silloin syntyi myös kompromissi sosiaalidemokraattien ja keskustan välillä lasten hoidon järjestämisestä. Kun päivähoitotoimintaa laajennettiin, sen vastapainoksi luotiin lasten kotihoidontukijärjestelmä.

Nyt ikävä kyllä nämä asiat ovat menossa kovasti toiseen suuntaan. Ensimmäkin metropolipolitiikalla kasvua kiihdytetään. Helsingin seudulle pyritään kymmenen vuoden aikana rakentamaan 200 000 asuntoa. Alueen väkilukua pyritään lisäämään puolella miljoonalla. Tämä ei ole eduksi helsinkiläisille. Tähän tähdätään raideliikenteen suurilla investoinneilla, ja on tehty jo tähän mennessä isoja virheitä. Kehärata oli paha virheinvestointi, jonka pormestari Vapaavuorikin on myöntänyt. Hän oli Vanhasen kakkoshallituksessa tästä päätöstä tekemässä. Sipoon liitos oli virhe. Sinnehän piti rakentaa 100 000 asukkaan kaupunki ja metrolinja. Tuskinpa siitä tulee mitään. Raide-Jokeri-, Kruununsillat- raitiotiehankkeet ovat myös virheinvestointeja. Hyvin vanhoillisella tavalla uskotaan raideliikenteeseen, kun käytännössä meille on tarjolla jo ekologisesti kestävää kevyempää joukkoliikennettä.

Ikävä kyllä kotihoidon tukea esitetään leikattavaksi. Tätä jyrkästi vastustan.

Otan vielä lopuksi esille tähän budjettiin ja budjetointiin liittyvän ongelman demokratian näkökulmasta. Nythän MAL-sopimuksilla on sidottu tulevaa kehitystä pitkälle tulevaisuuteen vaalikausien yli. Näin ollen aina kun on vaalit käyty, jo seuraavia päättäjiä sidotaan näillä vanhoillisilla aikanaan tehdyillä virhepäätöksillä. Nyt on tärkeää, että ensi keväänä pyritään Helsingin tulevaisuutta suuntaamaan uudella tavalla terveeseen suuntaan. Keskitytään nykyisten helsinkiläisten olojen paran-

25.11.2020

tamiseen ja luovutaan tästä kaikkien kannalta vahingollisesta pyrkimyksestä kasvattaa voimakkaasti kaupungin väkilukua.

Kannatan valtuutettu Peltokorven pontta ja hänen tekemiään vastaehdotuksia. Toivon, että ensi keväänä saadaan käänne aikaan ja ryhdytään tervehdyttämään Helsingin kehitystä. Rakennetaan terve Helsinki.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutama nosto ensi vuoden talousarviosta kaupunkiympäristön toimialan kannalta. Kuten keskustelussa on tullut jo ilmi, ilmastokriisi ei ole kadonnut minnekään tänä vuonna, jolloin olemme eläneet globaalia pandemiaa. Kaupunkiympäristön talousarviota voi hyvin katsoa nimenomaan ilmastokriisiin reagoimisen kannalta. Sen kannalta, miten pyrimme, mitä tekoja teemme sen eteen nyt, että saavutamme tavoitteemme olla hiilineutraali Helsinki viimeistään vuonna 2035.

Tällä hetkellähän on käynnissä Helsinki Energy Challenge -kilpailu, jossa etsimme kansainvälisesti ideoita ja ratkaisuja siihen, miten voimme luopua myös Salmisaaren hiilenpoltosta ilman että nojaamme polttoon perustuviin ratkaisuihin. Tämän kilpailun tuloksia varmasti odotamme kaikki innolla, ja uskon, että niin tekee myös Suomen valtio pohiessaan sitä, mihin käytetään Suomessa eurooppalaisia elpymiseen tarkoitettuja varoja.

Samaan aikaan kun mietimme energiatuotannon muutosta, on kuitenkin keskeistä, että pystymme vaikuttamaan myös lämmön tarpeeseen. Siihen, kuinka paljon kaukolämpöä itse asiassa tässä kaupungissa kulutetaan. Tähän sektoriin kohdistuvatkin monet tässä talousarviossa rahoitetut ja myös linjatut toimenpiteet.

Useissa ryhmäpuheenvuoroissa mainittiin Energiarenessanssi-toimintatapa, johon talousarvion neuvotteluissa erikseen osoitettiin rahaa. Tällä toimintatavalla, Energiarenessanssilla, tavoitellaan sitä, että Helsingissä pystyttäisiin mahdollisimman tehokkaasti ja kunnianhimoisesti toteuttamaan yksityisten taloyhtiöiden energiatehokkuusparannuksia. Samalla olemme tässä budjettikirjassa myös linjanneet selkeästi sen, että jatkamme sitä systemaattista ja kunnianhimoista työtä, jossa Helsingin kaupungin oma omistama rakennuskanta, niin palvelurakennukset kuin asuinrakennuksetkin, toteuttavat niin peruskorjauksissa kuin uudisrakentamisessa kansallisia tavoitteita huomattavasti

25.11.2020

kunnianhimoisempaa linjaa. Eli kun peruskorjaamme rakennuksia, energiatehokkuus paranee, ja uutta rakennuskantaa tähän kaupunkiin rakennamme vain selvästi energiatehokkaampana ja enemmän uusiutuvaa energiaa käyttävänä kuin mitä kansallinen lainsäädäntö määrittelee. Tässä esimerkiksi maalämpöjärjestelmillä on yhä kasvava rooli.

Tämän lisäksi jos katsomme kaupungin investointeja, sitä, että tässä taloudellisesti vaikeassa tilanteessa, jonka pandemia on meille aiheuttanut, rakennamme siltaa tästä eteenpäin kohti Helsingin kestävää tulevaisuutta, niin totta kai myös näillä investoinneilla on monien muiden rooliensa lisäksi rooli vähähiilisen, vähäpäästöisen kaupungin rakentamisessa.

Tärkeää tässä talousarviossa on se, että niin Kruunusiltojen kuin Kalasatama–Pasila-ratikan rakentaminen alkaa toden teolla. Näillä raitiovaunuinvestoinneilla teemme ilmaltaan puhdasta, arjeltaan sujuvaa ja mukavaa raideliikenteen verkostokaupunkia. Esimerkiksi Kalasatama–Pasila-raitiotien käyttäjiksi on ennustettu, siinä vaiheessa kun asuinalueet on rakennettu valmiiksi, jopa 50 000 ihmistä päivässä. Eli 50 000 tavallista kaupunkilaista löytää juuri tämän linjan omakseen.

Muista investoinneista. Täällä on hyvin käyty läpi se, että nyt on varmistettu se, että koulu- ja päiväkotinvestointien osalta pystymme pysymään aikataulussa, turvaamaan ne keskeiset hankkeet, jotka ovat olleet jo suunnittelussa ja käynnissä. Oli kysymys sitten vaikkapa Kottby lågstadieskolanista tai Oulunkylän peruskoulusta.

Investoinneissa tärkeää on myös se, että pystymme turvaamaan niin Mellunmäen kuin Herttoniemen metroaseman peruskorjauksen. Kaiken kaikkiaan HKL:n investointien osalta tämä budjetti on melko tiukka, mutta sillä voidaan rakentaa niin Ilmalan raitiovaunua kuin huolehtia siitä, että meidän raideliikenneasemamme ja -inframme pystytään pitämään ensi vuonnakin kunnossa. Mutta on hyvä myös todeta, että vuoden -22 osalta tarvitsemme tarkkaa arviointia siitä, että esimerkiksi Sörnäisten metroaseman peruskorjaus myös saadaan käyntiin.

Arvoisa valtuusto.

Lopuksi ehkä totean vielä sen, että kun katsomme sitä, millä tavalla Suomi kokonaisuudessaan selviytyy tästä kriisistä, investoi itsensä ulos tästä kriisistä, jossa yksi tärkeä rooli on eurooppalaisella yhteisellä elpymisvälineellä, niin näkisin, että tässä talousarviossa olevilla aihioilla ja tavoitteilla, joilla rakennetaan kestävää pääkaupunkia tähän maahan, niin tässä on myös monia sellaisia tekijöitä, joita toivottavasti voimme

25.11.2020

valtion kanssa dialogissa viedä eteenpäin. Siinä kun uudistamme taloutta ja sen rakenteita, siirrämme, kasvatamme digitaalista kyvykkyyttä ja luomme sellaisia käytäntöjä, joita voidaan Euroopassa muuallakin skaalata, kun muut kaupungit samalla tavalla kuin me pyrkivät vähähiiliseen tulevaisuuteen.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Velka on veli otettaessa ja veljenpoika maksettaessa. Tai kuten kansanrunoilija Paavo Korhonen on todennut, toisten maksan jos mä jaksan. Olen erityisen huolissani siitä tahdista, jolla kaupunki tulee velkaantumaan seuraavan neljän vuoden aikana. On esitetty ja lähdetty siitä, että nyt noin miljardin euron velka tulee kasvamaan kahteen miljardiin euroon vuoteen 2024 mennessä. On selvää, ettei koronakriisin hoidossa tule tehdä sellaisia leikkauksia, jotka myöhemmin kostautuu tulevaisuudessa. Mutta kyllä meidän tulisi tällöisessä tilanteessa, kun tulot merkittävästi pienentyy, harkita ja selvittää nykyisiä menoja ja niiden välttämättömyyttä. Koska jos me emme kykene leikkaamaan hyvinä aikoina, emmekä uskalla leikata vaikeina aikoina mistään, niin vain taivas jos sekään on kaupungin budjetin rajana.

Sen sijaan on vastuullista, ettei kunnallisveroa koroteta tässä taloudellisessa tilanteessa. Se iskisi kovaa niihin helsinkiläisiin perheisiin, jotka nyt ovat jo taloudellisesti tiukoilla. Päinvastoin tulevaisuudessakin täytyy kyetä jatkuvasti pitämään mielessä se mahdollisuus, että kunnallisverotuksen keventämisellä autetaan helsinkiläisiä veronmaksajia.

Sen sijaan vähän ihmettelen sitä tapaa, millä perussuomalaiset ja valtuutettu Väyrysen mainitsema terve Helsinki ratkaisisi niitä ongelmia, jotka tulevaisuudessa tullaan kohtaamaan. Se terve Helsinki, josta valtuutettu Väyrynen mainitsi, olisi todellisuudessa aika vanha ja sairas. Jos me ajatellaan, että kaupungin hyvinvointi kasvaisi sillä, että me pystytettäisiin kuvitteelliset muurit meidän rajoille, estettäisiin helsinkiläisten muuttaminen, ei todellisuudessa millään tavalla lisäisi hyvinvointia. Päinvastoin, Helsinki sisäänpäin kääntyessään vanhenisi ja sairastuisi ja hyvinvointi merkittävästi laskisi. Näin ollen ihan selvää, että hyvinvoiva Helsinki on sellainen, joka kasvaa, ja se hyödyttää samalla sekä tänne muuttavia että nykyisiä helsinkiläisiä.

25.11.2020

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Haluan kiittää valtuutettu Vuorjokea hyvästä puheenvuorosta ja kannattaa hänen vastaesityksiään. Toisin kuin annetaan ymmärtää, talousarvioesitys ei turvaa kaupunkilaisten palveluita varsinkaan kasvatuksessa ja sosiaalipuolella. Olisinkin toivonut valtakunnan tason linjauksia näissä asioissa yli puoluerajojen. En myöskään... En kuitenkaan voi kannattaa perussuomalaisten esitystä. On vastuuta leikata tässä vaiheessa ja varsinkin asettaa asioita vastakkain.

Itse haluan kantaa Vuorjoen puheenvuoron lisäksi huolta nuoriso-, kulttuuri- ja kirjasto- sekä liikuntapalveluista, joita halpuutetaan tässäkin talousarvioesityksessä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää, mihin kohdentaa ensi viikolla tulosbudjetissaan asioita, mutta tässä jäätin kyllä alle sen, että kaikkia pystyttäisiin turvaamaan. Mä olen erittäin paljon huolissani henkilökunnan kestävyydestä ja riittävydestä. Lisäksi olisi tärkeää tukea taiteen ja kulttuurin vapaata kenttää, joita tämä erityisesti nakertaa.

Pormestari julisti keväällä, että tapahtumakaupunkina olemme erityisen haavoittuvia juuri nyt. Siksi tuntuukin oudolta, että kulttuuriavustukset on nyt leikkauslistalla. Oikeastaan niitä pitäisi korottaa. Tällä hetkellä kaupunki tukee taiteilijoita, tapahtuma-alan ja kulttuurialan ihmisiä aivan liian vähän, ja mä odotan tähän kyllä jonkunlaista vastuuta. Tämä on tosiaan erityisesti ? tätä kuviota. Mitään siis muotoa tässä unohdamatta.

Kaupunki joutuu taas, huomenna tulee uusia päätöksiä, sulkemaan kunnallisia tilojaan, joten ollaan sen ? edessä, miten saadaan kaupunkilaisille pidettyä jonkunlaista hyvinvointia yllä. Liikuntapaikkojen merkitys kasvoi viime keväänä, ja niiden merkitys tulee nyt kasvamaan sitten entisestään. Sen takia onkin outoa, että vasta valittu tuore Olympiakomitean puheenjohtaja ei ole kantanut huolta lähiliikuntapaikkojen kunnossaolosta aikaisemmin tehdessään talousarvioesitystä. Tämä on nimenomaan sitä ruohonjuuritason toimintaa, mitä pormestari on itsekin tuonut esiin. Sen sijaan tämä on osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä. Tämä on kaupungin perusinfraa.

Edelleenkin peräänkuuluttaisin tähän kuitenkin myös jo voimassa olevan infran pystyissä pitämistä. Meillä on Harjun nuorisotalo, mikä on suljettu jo vuosi sitten. Edelleenkin itäinen kantakaupunki on ilman nuorisopalveluita. Tähän pitäisi laatia jonkunäköinen suunnitelma. Näitä

25.11.2020

neliöitä on käyttänyt usea eri järjestö. Tästä on myös lautakunta linjannut, että tällainen pitää tehdä esitykseni johdosta. Olisinkin kysynyt tähän loppuun, miten kaupunki on tällä hetkellä turvannut nuorisopalvelut alueella sekä järjestöjen toiminnan, ketä aikoinaan Harjun tiloja käytti.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä tätä valtuutettu Muttilaisen ja sitä edeltävää valtuutettu Vuorjoen puheenvuoroa kuunnellessa tuli kylmä hiki otsalle, kun kuunteli kaikkia niitä menokohteita, joissa rahoitus on jollain tavalla riittämätön. Erityisesti jos pitää mielessä, niin kuin aiemmin totesin, että meidän täytyisi nyt oikeasti vakavasti harkita niitä menokohteita, joilla ei ole elvytyksen tai koronakriisin selviämisen näkökulmasta suurta merkitystä. Sitten täällä Muttilainen on etunenässä toittamassa, että kulttuuriavustusten määrää täytyisi nostaa. Kyllä tässä pitäisi pystyä tekemään vaikeita mutta ihan välttämättömiä priorisointeja sen suhteen, mitä tarvitaan. Se, että luetellaan kaikki mahdolliset menokohteet, että niiden rahoitus on riittämätöntä, niin tuntuu vain että tämä on vasemmiston vaalipuhetta tässä vaiheessa, mistä realismi on hyvin kaukana.

Valtuutettu Paavo Väyrynen (vastauspuheenvuoro)

Herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri väitti, että minä olisin rakentamassa muuria Helsingin ympärille. Siitä ei ole kysymys. Jos pidetään hyvää huolta lapsiperheistä ja muun muassa säilytetään kotihoidon tuen Helsinki-lisä, syntyy lapsia ja kaupunki terveellä tavalla nuorentuu ja väestö lisääntyy. Se, mitä vastustan, on keinotekoinen muuttoliikkeen kiihdyttäminen Helsingin seudulle, mitä tämä metropolipolitiikka valitettavasti aiheuttaa. Siitä on vahinkoa helsinkiläisille, nykyisille helsinkiläisille ja siitä on vahinkoa koko maalle. Toivon, että pysyttäisiin asiassa ja todettaisiin, että en todellakaan ole mitään muuria rakentamassa vaan esittämässä, että väestönkehitys olisi luonnollista ja kiihdytettyä ?

25.11.2020

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mullakin tarttui tämä Muttilaisen puheenvuoro kyllä nyt niin selkeästi, että hän väittää, ettei meillä ole liikuntatiloja. Kun 23 miljoonaa on ensi vuoden budjetissa puistoihin ja liikuntatiloihin, ja näistä suoraan käyte-tään 9 miljoonaa, niin enpä usko, että on montakaan kaupunkia maa-pallolla, jossa näin paljon rakennettaisiin liikuntatiloja. Kun nyt vain saisi niitä rauhassa rakentaa. Nekin nyt siellä Pirkkolassa, jotka estää sen hallin rakentamisen, niin se on aiheuttanut erittäin paljon lisää kustan-nuksia.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Edellisen puheenvuoron pitäjälle vastaisin, että tarkoitin siis sitä, kun kaupunki joutuu nyt sulkemaan tilojaan jo toisen kerran tänä vuonna, niin on tärkeätä, että on näitä ulkotiloja ja lähiliikuntapisteitä, mitkä olisi kunnossa. En tiedä, kuinka paljon liikut lähiluonnossa, ja se on toki kaupunginosakohtaista. Ainakaan itäisessä Helsingissä ei ole päivitetty näitä liikuntalaitteita ihan tähän päivään, ja se on nimenomaan ollut rahakysymys.

Valtuutettu Merelle vastaisin, että se nyt ei varmaan ole ennenkuulu-matonta, että ? valtuutettu Muttilainen kannattaa ja puolustaa kulttuuriavustuksia, jota on siis edelleenkin joka vuosi suhteessa liian vä-hän siihen, miten toimijoita tulee lisää. Tämä nimenomaan tukee tätä matalaa kynnystä. Toki täällä pormestari pajjaa isoja toimijoita, mutta tämä on tärkeä tämä kuvio. Kaikki lähtee kumminkin tästä aika ruohon-juuritasosta, ja silloin niistä kasvaa mitä kasvaa. Tai on kasvamatta, mutta kulttuurilla on eheyttävä vaikutus, kuten tiedämme.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä valtuutettu Meri toteaa, että meidän nyt pitää pystyä keksimään, mistä voidaan leikata. Tällaisia kommentteja on tietenkin yleisesti hel-poaa sanoa. Mutta tämä on aika tyhjää puhetta, ellei samalla todeta suo-raan, mikä esimerkiksi valtuutettu Meren mielestä meidän kaupungin

25.11.2020

toiminnassa on turhaa. Itse esimerkiksi ajattelen, että on erittäinkin arvokas ja tärkeä asia se, että meillä on monipuolista kulttuuritoimintaa kaupungissa. Itse olen kyllä hyvinkin valmis maksamaan veroja sen hyväksi.

Sitten vielä toteaisin, että tämä Meren huoli veronkorotusten osumisesta pienituloisiin on sillä tavalla vähän epärealistinen, että koska pienituloisimmat ihmiset eivät pääosin maksa kunnallisveroa. Sen sijaan kyllä esimerkiksi kuntalisän poisto kotihoidon tuesta hyvinkin osuu juuri ihmisiin, joilla on pienet tulot.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä näistä nyt kun on pakko valita yksi, kun puheenvuoron pituus on rajattu, Väyrykselle vastaan sen verran, että puhuin keinotekoisesta muurista. En tietenkään trumpilaisesta muurista. On jäänyt vähän epäselväksi, mikä on tämä keinotekoinen Helsingin kasvu. Mihin tällä tarkoitetaan? Tänne rakennetaan asuntoja niitä haluaville. Tänne haluaa ihmiset muuttaa. Täällä on laadukkaat, monipuoliset palvelut, Suomen kattavin palveluverkosto, valikoima, elämää, aamuisin, iltaisin, päivisin paitsi nyt koronan aikana. Se, että Luhangalla on joku vauvaraha käytössä, se on mielestäni täysin keinotekoista kunnan elvyttämistä tai hengissä pitämistä. Mutta se, että ihmiset haluaa muuttaa Helsinkiin, niin se on täysin tervettä ja normaalia, ja järkevät ihmiset tänne haluaa muuttaa. Että jos pystyt vähän tarkentamaan, mitä tämä keinotekoinen Helsingin kasvattaminen on, niin mielelläni kuulisin, koska tämä on täysin normaalia ja ihmiset tänne haluaa muuttaa. Se, että jotenkin näet tätä vahingollisena, niin sitä en ymmärrä, koska Helsingin hyvinvointi edellyttää, että kaupunki kasvaa ja kehittyy.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Valtuutettu Muttilaisen puheenvuoroon sen verran, että nyt on kuitenkin onni, että vaikka joudumme jälleen sulkemaan harjoitustiloja ja harrastustiloja ja olemme joutuneet sitä tekemään tämän vuoden ajan, niin kaupunki on edes jotenkin yrittänyt lisätä ulkona olevia liikuntatapahtumia. Toivoisinkin, että tähän nyt kevään kuluessa panostettaisiin kunnolla. Meillä on liikunnanohjaajia ja osaavia muita liikunnan ammattilai-

25.11.2020

sia, jotka kykenevät vetämään ihan alueittaisia ulkoiluryhmiä, ja niitä ei ainakaan kantakaupungissa pahemmin näy. Meillä on kuitenkin käyttää sekä Keskuspuisto että monta muuta isoa puistoa siihen tarkoitukseen. Toivoisinkin nyt, että rahaa todella käytettäisiin siihen, kun nämä varsinaiset liikuntatilat menevät kiinni. Samalla ? liikuntapaikkojen ja päiväkotien ja koulujen varustamista liikunnan käyttöön ulkotiloineen.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Sen verran vielä toteaisin, että en nyt mielellään laittaisi eikä pidäkään laittaa nuorisoa, kulttuuria, liikuntaa, kirjastoja toisiaan vastakkain. Varsinkaan sillä hinnalla, että sieltä lähdetään rokottaa jotain muutamia tonneja kulttuuriavustuksista. Se on aika vastuuton tie tai tehdä fyrkkää sieltä sisältä. Se on ollut mun mielestä isoin kirous tässä aina kun on puhuttu, että toimialamuutos antaa liikkumavaraa. Mitä se käytännössä tarkoittaa? Sitä, että se syö itse itseään sisältä. Sitä se ei saa tarkoittaa. Ihan tämän verran piti tässä vielä pohjustaa tätä omaa kulttuuriavustusmyönteisyyttään.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Oikeastaan kaksi asiaa. Ensinnä huomaa tässä keskustelussa juuri sen, että tilannekuva kriisistä tuntuu olevan vähän hakusessa. Ainakin näitten menolisäysten osalta. Voi olla, että tulevina vuosina tullaan erittäin vaikeisiin tilanteisiin siinä, mitkä asiat arvotetaan tärkeimmiksi, mitkä ovat ensisijaisia asioita, mitä pitää rahoittaa. Mutta valtuutettu Merelle kyllä sanoisin, että nyt olisi hyvä nähdä jonkunnäköistä dataa siitä, että tämäntyyppinen kasvu, jota on viime vuodet harrastettu, että se tuo kaupunkilaisille jotakin hyvää. Että helsinkiläisten hyvinvointi edellyttää kaupungin kasvua. Olisiko Merellä jotakin näyttöä tästä? Nimittäin nyt näyttää ennemminkin toisinpäin, että kun niin paljon menee näihin tulijoihin rahaa, niin ei riitä enää palveluja niille helsinkiläisille, jotka ovat tällä pidempään asunut.

Kiitos.

25.11.2020

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri sanoi, että Vasemmistoliitto on keksinyt lisää rahakoh- teita. Tosiasiallisesti kuten valtuustoryhmän puheenjohtaja Anna Vuor- joki, valtuutettu Vuorjoki totesi puheenvuorossa hyvin selvästi, olemme käyneet läpi niin että leikkauksia ei tehtäisi esimerkiksi koulutuspuolel- le. Kuten pormestari Vapaavuori avauspuheenvuorossaan sanoi, valtio on tukenut merkittävästi kuntia koronakriisin yli, ja tässä tilanteessa ei pidä leikata koulutuksesta. Se on itse asiassa vastoin sitä, mitä esimer- kiksi hallitus on pyrkinyt valtakunnan tasolla tekemään näillä avustuksil- la: kannustamaan kuntia huolehtimaan palveluista tämän kriisin yli. Eli tässä ei ole, toisin kuin valtuutettu Meri väitti, kysymys siitä, että rahaa jaetaan joka suuntaan ja keksitään uusia kohteita. Tässä on kysymys siitä, ettei tehdä leikkauksia, esimerkiksi kasvateta peruskoulussa ryh- miä, vähennetä tunteja, leikata kotihoidon Helsinki-lisää ja niin edel- leen. Ei lisäyksiä vaan huolehditaan siitä, ettei tehtäisi koulutusleik- kauksia.

Valtuutettu Paavo Väyrynen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Helsingissä väkiluku lisääntyy luonnollista tietä jonkin verran. Tulee jonkin verran ulkomailta maahanmuuttoa. Miksi pitää vielä haalia muu- alta maasta vahvaa muuttoliikettä? Tähdätään siihen, että Helsingin seudun väkiluku kasvaisi 500 000:lla. Kun suomalaisia on reilut viisi miljoonaa, niin kaikki muut alueet, maakunnat, maaseutukaupungitkin tästä kärsisivät. Ennen muuta helsinkiläiset kärsivät. Eihän tästä ole ta- valliselle varsinkaan pienituloiselle helsinkiläiselle mitään hyötyä, että tällaista politiikkaa harjoitetaan. Tämä budjetti osoittaa, minkälaisiin val- taviin investointeihin se johtaa, käyttömenojen kasvuun, ja sitten ei kye- tä huolehtimaan nykyisten helsinkiläisten hyvinvoinnista. Kyllä tämä lin- ja täytyy kerta kaikkiaan muuttua.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Lopuksi voin vastata valtuutettu Väyrykselle ja Rantaselle samalla, kun he kysyy ja antavat semmoisen mielikuvan, että Helsingillä menisi hir-

25.11.2020

veän huonosti. Siis Helsingillä menee Suomen kunnista parhaiten. Meillä on yksi pienimmistä kunnallisveroprosenteista. Meillä on kattavimmat palvelut, monipuolisimmat palvelut sekä yksityisen että julkisen sektorin tarjoamana. Siis Helsinki on Suomen paratiisi, jos tämmöistä vertausta voi käyttää. Puheet siitä, että täällä ei ole kohta enää rahaa omien, ilmeisesti kantasuomalaisten helsinkiläisten palvelujen rahoittamiseksi, niin tämä on täyttä puppua. Katsoo tilinpäätöksiä viimeiseltä viideltä vuodelta, niin meillä menee todella hyvin. Meillä voisi mennä paremmin, se on selvää. Korona tulee kurittamaan meitä, koska meillä on mennyt hyvin, mutta kyllä tämä nykyinen budjetti on semmoinen, että tämän turvin päästään hyvin eteenpäin. Vähän ihmettelen sitä puheita, että täällä ei olisi enää varaa pitää kansalaisista huolta. Helsingillä menee tosi hyvin, ja onneksi ollaan tehty vastuullista politiikkaa ja tullaan tekemään jatkossakin.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On varmasti näin, että Helsinki ei todellakaan pahimmassa päässä ole. Mutta kyllä, niin kuin tästä budjetistakin näkyy, niin on täysin vastuuton tässä tilanteessa ja täysin tilannekuvatonta tässä tilanteessa lisäitä menoja tällä viisiin. Fakta on kyllä se, että jossain kohtaa mittari tulee täyteen, jolloin käytännössä katsoen jos verotulot ei nouse samaa tahtia, mutta palvelutarve nousee, niin siinä käy niin, että joko raha loppuu tai palvelut kärsii. Kyllä se vaan näin on. Mutta ehkä Meren kannattaa laskea, milloin se tapahtuu.

Kiitos.

Valtuutettu Ted Apter (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on siis Suomessa sellainen tilanne, että tammi-syyskuun välillä 2020-vuonna neljässä kunnassa on ollut luonnollista väestönlisäystä yli 200 lasta tai henkeä. Ne on ollut Helsinki, Espoo, Vantaa, Oulu. Kaikki isompia kaupunkiseutuja, jonne hakeutuu ihmisiä sen takia, että näissä paikoissa, näillä alueilla on mahdollisuuksia enemmän tarjolla. Mutta noin laajalti katsottuna Suomessa meillä ei ole luonnollista väestönkasvua juuri ollenkaan enää. Sen takia se, että me nimenomaan luodaan kasvun eväät niille korkeakoulutetuille, me luodaan kasvumahdolli-

25.11.2020

suuksia kaupunkeihin, niin se on se, millä me pystytään huolehtimaan siitä, että koko Suomi pystyy voimaan hyvin. Se on se mahdollisuus, millä me voidaan pitää huolta siitä, että palkkasumma kasvaa, mistä me saadaan eläkemaksuihin ? sisään, että me voidaan maksaa eläkkeet. Sen on ? me voidaan pitää kiinni siitä, että meillä löytyy esimerkiksi sote-esityksen mukaisiin toimiin edes jonkinlaisia rahoja. Jos Helsinki ei saa kasvaa, silloin ei kyllä mikään muukaan osa Suomea tule menestymään.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kysymys ei ole tässä ollut siitä, etteikö Helsinki saisi laisinkaan kasvaa. Mutta viime vuosien kasvu ei ole ollut sellaista, mikä on kaupungille ja kaupunkilaisille edullista. Kyllä ennen vanhaan lähtökohta oli se, että Helsingissä asuttiin, tänne tultiin töihin, tänne tultiin opiskelemaan pääsääntöisesti. Siihen aikaan, parikymmentä vuotta sitten täältä ei edes saanut kaupungin asuntoa tänne muuttaessaan, vaan ensin piti asua vuosi Helsingissä, ennen kuin se onnistui. Kyllä monet asiat on toki mennyt eteenpäin. Niitä voi sitten arvioida, onko se hyvä vai huono. Mutta kyllä ehkä katsoisin myöskin sitä sisältöä. Mutta ei kysymys ole siitä, etteikö laisinkaan saa kasvaa. Nyt on vaan menty viimeiset vuodet niin kovaa, että tässä ei ole enää kauheasti mietitty, mitä se tarkoittaa.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Monen maailman kaupungin näkökulmasta Helsinki on futuristinen kaupunki. Uusien alueidemme energiaa ja aikaa säästävät innovaatiot, kuten Fiksu Kalasatama, ovat herättäneet ihastusta ympäri maailmaa. Hiilineutraali tulevaisuus ei synny itsestään. Se vaatii merkittäviä muutoksia kaupunkirakenteeseen, liikenteeseen ja energiantuotantoon. Tästä näkökulmasta investointien kasvattaminen keskellä korona- ja talouskriisiä ja korkojen ollessa miinuksella on perusteltua, vaikka se tarkoittaa kaupungin lainakannan kasvamista. Myös investointien laatua pitää jatkuvasti parantaa. Samalla rahalla voi saada aikaan paljon tai vähän. Uusien siltojen, raitioteiden ja koulurakennusten on pysyttävä

25.11.2020

budjetissa ja aikatauluissa. Suuret investointimme tulisi systemaattisesti arvioida ja auditoida, jotta voimme jatkuvasti parantaa toimintaamme. Helsingin johtamisjärjestelmässä ilmenneet valuviat tulee korjata puolueettomien arviointien pohjalta pikimmiten.

Koronakriisi ja sote-uudistus lisäävät epävarmuutta Helsingin tulevaisuudelle. Käyttömenoja ei voi hallitsemattomasti kasvattaa. Puolueiden budjettineuvotteluissa tekemät lisäykset olivat tänä vuonna huomattavan suuret kaupungin menojen kasvaessa arviolta neljä prosenttia. Helsingin talous on vakaalla pohjalla niin kauan kuin täällä on työpaikkoja ja veroja maksavia yrityksiä. Helsingin on panostettava niin kansainvälisten osaajien, yritysten kuin investointien houkutteluun. Koronakriisin aiheuttama maailmanlaajuinen etätyöbuumi tuo Suomelle ja Helsingille tähän uusia mahdollisuuksia. Maria 01:n alueelle tulee keskittää resursseja, jotta se voi kehittyä Pohjoismaiden suurimmaksi startup-kampukseksi ja Suomen kasvun moottoriksi. EU:n koronaelvytysrahaa on syytä ohjata myös Helsinkiin.

Tavoitteenamme on tulevana vuonna palautua koronakriisistä, investoida Helsingin kestäväan kasvuun ja ylläpitää laadukkaita palveluita helsinkiläisille. Haluan kiittää kaikkia talousarvion valmisteluun osallistuneita, ja kannatan sen hyväksymistä.

Kiitos.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Hyvät valtuutetut.

Kun aloitin kolme ja puoli vuotta sitten tässä tehtävässä, koulukiinteistöjen tila tuntui toivottomalta. Emme ole valmiita vielä, mutta voin tyytyväisyydellä todeta, että iso osa huonokuntoisista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä on saatu peruskorjatuiksi tai niille on olemassa vähintäänkin realistinen korjausnäkökulma. Olen iloinen myös siitä, että viime vuosien tiivis investointitahti voidaan koulujen osalta säilyttää tässäkin taloustilanteessa suunnilleen ennallaan.

Ensi vuonna päästään aloittamaan esimerkiksi Oulunkylän ala-asteen laajennus, Kallion ala-asteen perusparannus ja päiväkotikalevan korvaava uudisrakennus sekä käynnistetään Keski-Pasilan peruskoulun ja päiväkodin, Kottby grundskolanin ja Koskelan ala-asteen korvaavien rakennusten ja Kannelmäen peruskoulun peruskorjauksen suunnittelu. Mikä myös ilahduttaa, koulujen pihojen varustetasoa ja toiminnallisuut-

25.11.2020

ta lisätään tänä vuonna laaditun selvityksen pohjalta, ja varhaiskasvatustyksiköiden piha-alueiden parantamiseksi laaditaan vastaava pitkän aikavälin suunnitelma. Terhi Peltokorpi tuossa viittasi siihen, että tekisi asiasta ponnin, mutta se tosiaan kyllä kuuluu jo suunnitelmiin.

Mikä kuitenkin tärkeintä, kaskon toimiala kykenee tämän talousarvion perusteella tekemään näissäkin poikkeuksellisissa olosuhteissa asiallisen tulosbudjetin, kuten eilen lautakunnassa kuulumme.

Väestöennusteen mukaan kouluikäisten määrä jatkaa kasvuaan ensi vuonna, mutta varhaiskasvatustyksiköiden lasten määrä kääntyy laskuun. 7–15-vuotaiden määrä nousee noin 1 390:llä, ja 0–6-vuotiaiden määrä pienenee 420 lapsella ensi vuoden aikana. Tästä varhaiskasvatustyksiköiden määrän pienenemisestä huolimatta varhaiskasvatustilapaikkoja lisätään yli 700:lla, koska osallistamisasteen arvioidaan nousevan kaupunkistrategiassa asetetun tavoitteen mukaisesti. Meillä on tämän valtuustokauden aikana tullut uusia tilapaikkoja päiväkoteihin 4 040. Ensi vuodelle on suunnitteilla 718 uutta tilapaikkaa. Olemme saaneet siis, kun asiakasmäärä on kasvanut 2 346 lapsella, kurottua päiväkotipaikkojen vajetta kiinni, mikä näkyi esimerkiksi tänä syksynä positiivisesti.

Asiaa olisi vaikka kuinka paljon, mutta otan seuraavan puheenvuoron ja palaan asiaan.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Hyvä puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Vuonna 2020 syntyneet lapset ovat saaneet elämälleen erilaisen alun kuin muut lähivuosina syntyneet lapset. Maailmantilanne on ollut epävarma. Neuvolasta ja perhevalmennuksesta on peruttu käyntejä. Synnytyksiin on liittynyt rajoituksia ja epävarmuutta. Juuri tästä ikäluokasta on tulossa väliinputoajia myös siinä, että heidän perheiltään poistetaan yksivuotiaiden kotihoidon tuen Helsinki-lisä tilanteessa, jossa perhevapaita ollaan joka tapauksessa lähitulevaisuudessa uudistamassa. Perheet eivät ole voineet ennakoita päätöstä, eikä monenkaan ole helppo palata työhön ja laittaa lasta hoitoon kesällä, kun varhaiskasvatuksessa siirrytään laajasti varahoitoon, eikä päiväkodin arkeen ole mahdollisuutta rauhassa tutustua.

25.11.2020

Vaikka tätä päätöstä perustellaan varhaiskasvatuksen osallistumisas-
teen nostolla, samalla toimialalta todetaan, että lapsia tuskin laajamit-
taisesti varhaiskasvatukseen tulee. Vaikutuksen ennakoidaan nyt siis
olevan pääasiassa perheiden tulojen pieneneminen. Kun lapsiperhe-
köyhyys on lisääntynyt koronan myötä, päätös on epäreilu kaikkia per-
heitä kohtaan ja kostautuu lisämenoina muualla. Varhaiskasvatukseen
osallistumista voi ja pitää edistää muilla keinoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen leikkauksien tasosta on täällä keskusteltu.
Parinkymmenen miljoonan leikkaukset eivät ole pieniä tai vähäpätöisiä.
Niillä on merkittäviä vaikutuksia lasten, nuorten ja henkilöstön arkeen ja
koronatilanteesta toipumiseen. Leikkausten peruminen olisi vastuun-
kantoa tulevaisuudesta. Meidän tulee tukea koronaepidemiasta kärsi-
neitä kaupunkilaisia eikä lisätä työntekijöiden paineita entisestään. Ti-
lanne vaatisi kiristysten sijaan lisäpanostuksia niin kasvatuksessa ja
koulutuksessa kuin sosiaali- ja terveystaloudessa. Kannatan lämpimäs-
ti Anna Vuorjoen budjettiin tekemiä esityksiä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Pidän sitä tärkeänä, että kun olemme hoitaneet Helsingin, pääkaupun-
gin taloutta vastuullisesti tähän asti, niin toimimme vastuullisesti myös-
kin tulevaisuudessa. Nyt tuntuu unohtuvan tässä keskustelussa, että
vaikka teemme talousarviota ensi vuoden osalta, niin elämme edel-
leenkin hyvin epävarmoissa olosuhteissa. Emme tiedä, miten tautitilan-
ne tulee jatkumaan, kuinka pahana se tulee jatkumaan ja miten se tu-
lee vaikuttamaan ensi vuoden verotuloihin ja talouskasvuun. Sen osalta
on tärkeää, että pystymme nyt päättämään ensi vuoden talousarviosta,
joka turvaa meidän keskeiset peruspalvelut, mutta samanaikaisesti
suhtautuu vastuullisesti kaupungin taloudenpitoon pitkällä aikavälillä ja
vastuullisesti suhtautuu myöskin kaupungin velanottoon. Tällä budjetilla
on selvää, että meidän velkamäärämme tulee kasvamaan vuoteen
2024 yli kaksinkertaiseksi.

Ajattelen, että tässä tilanteessa kävimme erittäin haastavat budjetti-
neuvottelut, ja SDP:n valtuustoryhmän näkökulmasta saimme varmis-
tettua erityisesti sosiaali- ja terveystoimen ja kasvatustoimialan keskei-
set peruspalvelut. Mutta sitten on myös asioita, jotka eivät ole täysin
meidän tavoitteiden mukaisia. Kokonaisuuteen nähden olemme kuiten-
kin nyt tässä vastuullisen talousarvion äärellä, jonka yksi keskeinen osa
on työntekijöistä huolehtiminen. SDP:n valtuustoryhmän yhtenä keskei-

25.11.2020

simpänä tavoitteena oli myös, että kaupunki on reilu työnantaja myöskin ensi vuonna emmekä lähde tekemään minkäänlaisia palkanleikkauksia, nyt kun on hyvin paljon myöskin meidän työntekijöistä kiinni, miten me pystymme koronatilannetta torjumaan. Sen osalta olen tyytyväinen, että säilytämme Helsingin tulospalkkiojärjestelmän ensi vuonna ja kehitämme sitä oikeudenmukaisempaan suuntaan, niin että jatkossa tulospalkkiot maksettaisiin kaupunkitasoisesti eikä tällä nykymallilla epäoikeudenmukaisesti toimialakohtaisesti. Tämä on kyllä iso kädenojennus meidän työntekijöitä kohtaan, ettemme lähde tulospalkkiojärjestelmää poistamaan.

Valtuutettu Dan Koivulaakso

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lyhyesti totean tähän näin, mitä edellinen puhuja, valtuutettu Heinäluoma, sanoi, että tulospalkkiojärjestelmän säilyttäminen on erinomaista, ja sitä me myös itse tuimme. Vakava huoli on kuitenkin se, että jos on erittäin kireä budjetti, niin onko sellaista tulosta, josta sitä tulospalkkiota voi maksaa ensi vuonna. Se on asia, mikä tietysti pitää huomioida. Mutta tietysti erinomainen tavoite, että henkilöstön toimeentulo turvataan näinä kriisiaikoina.

Budjetin suuruudesta voi perustellusti olla montaa mieltä. Itse en kannata investointien lykkäämistä, koulutusleikkauksia tai sosiaali- ja terveyspalveluiden alibudjetointia. Se ei ole vastuullista politiikkaa kriisin keskellä talouspolitiikan näkökulmasta, mutta se ei ole inhimillisesti kestävää myöskään. On myös hyvin erikoista kutsua välttämättömien investointien lykkäämistä elvyttäväksi, niin kuin joissain puheenvuoroissa on kuultu. Tai tarpeettoman kireätä budjettia. Etenkin semmoisessa tilanteessa, jossa valtion hyvin mittavat tuet on lieventänyt kuntatalouden taakkaa, joka varsinaisesti tähän asti ennen kriisiä ei Helsingissä ole ollut mikään taakka, vaan ollaan oltu satoja miljoonia ylijäämäisiä.

Olenneisimmat näkemykset tuli Anna Vuorjoen puheessa, ja kannatan tietysti lämpimästi hänen tekemiään muutosesityksiä. En kuitenkaan voi olla kommentoida muutamia muita tehtyä esityksiä, jotka on täysin vastuuttomia hengiltäsäästämisesityksiä. Viittaa tällä perussuomalaisen valtuustoryhmiin esityksiin palautuksesta. Joskus on esittäneet hylkäystä, tämä nyt ei juurikaan ole yhtään sen vastuullisempaa antaa toimialojen toimia ilman tietoa määrärahoista. Jos me lähdetäisiin palauttamaan tämmöistä budjettia, se olisi kaikkien toimintojen kannalta

25.11.2020

haitallista. Hyvin kyseenalaista on myös se, ettei ole onnistuttu tekemään yhtään konkreettista muutosesitystä, vaan ollaan vaan niin innokkaita säästämään mistä tahansa, että yleisellä säästö- eli leikkauslistalla halutaan lähteä liikkeelle, eikä edes yksilöidä, millä tavalla halutaan helsinkiläisten lasten ja nuorten, perheiden, omaishoitajien ja iäkkäiden asemaa heikentää niillä leikkauslistoilla.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aloitin ihan samoilla sanoilla kuin Eve Heinäluoma, että olemme hoitaneet talouttamme vastuullisesti. Kiitos siitä henkilöstölle ja johtajille, pormestarille ja apulaispormestareille. Mutta suuria ongelmia on tulossa. Kuten tänä aamuna Helsingin kaupunginteatterin hallituksen kokouksessa kuulumme, teatterinjohtaja kertoi, että kaikki näytökset pitää peruuttaa useaksi viikoksi, mikä aiheuttaa suuria menetyksiä ja rahaa tarvitaan. Me aloitamme myöskin siellä yt-neuvottelut.

Helsinki lähtee rohkeasti investoimaan. Investointibudjetti on, kuten pormestari sanoi, 823 miljoonaa ensi vuodelle, ja siitä itse maksamme 71 prosenttia ja loput otetaan lainaa. Parin vuoden kuluttua lainakan- tamme on 1,7 miljardia, joka vielä on aika vähän, jos vertaa Espooseen, jos huomaisitte. Espoon lainakanta tulee olemaan 5,4 miljardia, ja he ovat oikeastaan vaan puolet meidän koosta.

Soten tilanne on ihan epävarma, ja sen näkee soten investointibudjettissa. Jossain kaukaisuudessa tämän vuosikymmenen lopulla on Laakson yhteissairaala ja Kampin hyvinvointikeskus ja niin edespäin. Mutta sitä ennen oikeastaan tehdään vaan jotain pieniä seniorikeskuksia. Kertokaa nyt, hyvät ihmiset, jotka istutte tässä valtuustossa, hallitukselle terveisiä, että jarruttavat nyt maakuntamallin käsittelyä, ja annetaan meidän hoitaa sosiaali- ja terveystalouttamme ihan itse.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan teemme ja käsittelemme talousarviota vaikeissa ja poikkeuksellisissa oloissa, taloudellisen ennakoimattomuuden ajassa. Toinen

25.11.2020

aalto on täydellä voimalla päällä. Emme täysin tiedä sen pituutta. Toivottavasti se jää lyhyeksi. Rokotuksen tulemiseen on edelleen aikaa, ja kaikki tämä heijastuu väistämättä niihin lähtökohtiin, joista kaupunki voi talouttaan suunnitella.

Nyt kuitenkin on päästy tasapainoiseen lopputulokseen, jossa mukana ovat vastuulliset ryhmät, jotka hakevat enemmän ratkaisuja kuin osoittelevat ongelmia. Perussuomalaiset esittävät sinänsä perustellun huolen kaupungin taloudellisesta tilanteesta, jonka myös pormestari, ryhmäpuhujamme ja itse olemme useaan otteeseen ilmaisseet. Konkretia kuitenkin uupuu siinä yksittäisiä ykkösmiljoonia käsittäviä kohteita lukuun ottamatta, mihin leikkaukset kohdistettaisiin: kouluihin, terveysasemiin, vanhustenhuoltoon, puistojen hoitoon, liikuntapaikkoihin. Se jää auki.

Vasemmistoliitto taas noudattaa perinteistä linjaansa. Hyvinä aikoina on varaa jakaa rahaa, tavallisina aikoina on arvovalinta jakaa rahaa, ja huonoina aikoina on välttämätöntä elvytyksen nimissä jakaa rahaa. Molemmat näistä edellä mainituista linjoista ja suunnista eivät ole vastuullinen tapa hoitaa kaupungin asioita. Siksi kokoomuskin on tässä budjetisovussa mukana. Siksi sitä itsekin tuen, vaikka jokaisesta yksityiskohdasta en ole samaa mieltä.

Valtuutettu Tapio Klemetti

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensi vuoden budjettia on rustattu vaikeassa tilanteessa. Vaikeasta tilanteesta huolimatta olen todella pahoillani, että kaskossa on ajauduttu hakemaan säästöjä leikkaamalla kotihoidon Helsinki-lisä yli yksivuotiailta. Helsinki-lisä esitetään poistettavaksi 1.6.21 alkaen. Budjettiesityksessä säästö on laskettu olettaen, että ne lapset, jotka jo on hoidettu kotona, hoidetaan jatkossakin kotona, mutta siis ilman Helsinki-lisää. Monen lapsen osalta näin varmaankin tulee tapahtumaan.

Tuntuu kuitenkin kohtuuttomalta, että samalla kun kaupunki panostaa osan pikkulapsista päiväkotihoidon 875 euroa kuukaudessa, kaupunki leikkaa toisilta lapsilta pois paljon pienemmän panostuksen eli Helsinki-lisän, joka on enimmillään vain 264 euroa kuukaudessa. Näin tullaan tekemään monilta lapsilta, joiden hoitaminen kotona olisi erittäin hyvin perusteltua, kuten esim. keskosena syntyneiltä, jotka ovat vielä yksivuotiaana aika pieniä päiväkotiin, ja esim. yksinhuoltajavanhempien yksivuotiailta, joiden päiväkotipäivät venyisivät väkisin liian pitkiksi.

25.11.2020

Pahaa pelkään, että Helsinki-lisän leikkauksella ei myöskään auteta esim. maahanmuuttajaperheiden tilannetta. Lapsia tuskin siirtyy nykyistä enemmän varhaiskasvatukseen piiriin, vaan perheiden ongelmat vain lisääntyvät, kun äitien käytössä oleva ja usein ainoa lapsiin käytettävä raha viedään pois. Maahanmuuttajaperheiden lapset saadaan parhaiten varhaiskasvatukseen piiriin auttamalla näiden perheiden äitejä työllistymään kouluttamalla heitä esim. palveluammatteihin vaikkapa kauppan myyjiksi.

Jos kuitenkin osa nyt kotona hoidettavista yli 3 000:sta yli yksivuotiaasta lapsesta, jotka nyt saavat Helsinki-lisää, siirtyy kaupungin tavoitteiden mukaisesti päiväkotiin paljon Helsinki-lisää kalliimpaan hoitoon, kaupungin kulut eivät laske niin paljon kuin on budjetoitu, vaan kulut saattavat jopa nousta. Minusta ei ole vastuullista budjetoida näin epävarmoja kustannussäästöjä.

Kotihoidon Helsinki-lisän maksaminen yksivuotiaille lapsille on ollut perusteltua sekä lasten että kaupungin kannalta. Olisin suonut sen jatkuvan.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Äskeiseen puheenvuoroon olisin voinut suoraan jatkaa, että meidän pitäisi itse asiassa miettiä uussuomalaisille perheille nimenomaan äitejä vahvemmin kotiuttavat käytännöt koko valtakunnassa. Eliikkä jokaisen äitiysloman jälkeen äitien olisi perheiden maassaolon ehtona mentävä joko kouluun tai työhön, niin että lapset saadaan mahdollisimman aikaisin myöskin kotiuttavaan päivähoitoon ja varhaiskasvatukseen. Mutta tämä toki vaatii valtakunnallisen linjauksen ja lainsäädäntöä siihen. Mutta tällä hetkellä tuntuu väärältä, että kaikki pienten lasten perheet niputetaan tai rinnastetaan maahanmuuttajaperheisiin, joiden äidit haluttaisiin nykyistä nopeammin tai ylipäätänsä ottaen töihin.

Sitten toinen asia, mikä itselläni tässä muuten niin hyvässä budjettisovussa tuli mieleen. Asumisratkaisut, joista apulaispormestari Sinnemäkin puhui. Ne ovat investointeja, joiden tulisi sekä rakennusvaiheessa että käytettäessä olla mahdollisimman päästöttömiä, energia- ja ilmastotehokkaita sekä ehdottomasti kestäviä, pitkäikäisiä ja mikä tärkeintä muunneltavia. Näin saisimme käyttötarkoitukseltaan muunneltavat ra-

25.11.2020

kennukset ja huoneistot tarpeen mukaan muutettua sellaiseksi, mitä asujaimisto alueella tarvitsisi. Saisimme kodit, työpaikat, hoivapaikat yhdistettyä jopa samoihin rakennuksiin. Sillä autettaisiin myös ikäihmisten asuttamista siinä vaiheessa, kun he tarvitsevat enemmän apua omassa arjessaan.

Muuten kannatan kyllä tämän budjettisovun hyväksymistä ja katson, että se on vastuullista politiikkaa ensi vuodellekin.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten on aiemmin todettu, budjettineuvottelut on käyty vaikeassa tilanteessa koronaepidemiasta johtuen. Hyvää on se, että Helsinki pystyy kasvattamaan käyttötalouden budjettiaan ensi vuonna yli sadalla miljoonalla eurolla ja ettei investoinnista etenkin sisäilmaongelmaisten koulujen ja päiväkotien korjauksista tingitä. Tärkeää on myöskin 50 miljoonan euron lisäys sekä kasvatuksen ja koulutuksen että sosiaali- ja terveystoimialan palveluihin. Vanhustenhoito ja etenkin kotihoito tarvitsee lisärahaa, jotta ikääntyneet helsinkiläiset voidaan hoitaa hyvin ja turvallisesti.

Helsingin taloudellinen tilanne on huomattavasti parempi kuin Suomen muiden kuntien. Tämän takia minun on vaikea hyväksyä kuntalisän poistamista alle kaksivuotialta. Helsinki-lisän poisto toisi kaupungille noin 12 miljoonan euron säästöt. Tällä ei ole suurta merkitystä Helsingin taloudelle, mutta 260 euroa kuukaudessa on iso raha pientä lastaan kotona hoitavalle vanhemmalle. Tällä hetkellä myös moni isä on jäänyt kuntalisän turvin hoitovapaalle, ja tämä suotuisa kehitys pysähtyy väistämättä, ja uusien helsinkiläisten syntyvyys tulee laskemaan entisestään.

Lähellä olevista varhaiskasvatuspaikoista ja koulutetusta henkilökunnasta on jo nyt huutava pula. Päiväkoti ei ole välttämätöntä pienen taaperoikäisen lapsen sosiaaliselle kehitykselle, mikäli lapsen kotitaustassa ei ole erityistä. Pieni taapero ei kaipaa pedagogisia ohjelmia, vaan syyliä ja tuttua, turvallista aikuista, isää tai äitiä. Lapsiryhmissä on jo nyt monia maahanmuuttajataustaisia lapsia sekä erityislapsia, joille varhaiskasvatushenkilöstöllä ei ole riittävästi aikaa.

Pienten alle kaksivuotiaiden lasten sairastavuus tulee olemaan suurta, etenkin näissä jättitarhoissa, joita Helsinki nyt kiireellä rakentaa. Tästä

25.11.2020

aiheutuu vanhemmille työssä poissaoloja, koska monilla perheillä ei ole turvajoukkoja Helsingissä. Kuntalisän poisto alle kaksivuotiailta ei ole lapsen edun mukaista, ja tätä leikkausta minun on vaikea hyväksyä, ja tulen ensimmäistä kertaa äänestämään omaatuntoani vastaan, mistä olen todella pahoillani, hyväksyessäni muuten melko erinomaisen budjetin.

Kiitos.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jatkan siitä, mihin viimeksi jäin. Eli budjettisovun osana on kirjaus: kehitetään varhaiskasvatuksen henkilöstön työoloja ja lisätään työn houkuttelevuutta tarkoituksenmukaisilla keinoilla, esimerkiksi työsuhdeulkoiluasulla. Tämän vuoden alussa koottiin päiväkotien henkilöstöryhmiä keskustelemaan työn viihtyvyyden parantamisesta osana pormestarin asettamaa varhaiskasvatuksen task force -ohjelmaa. Useimmissa ryhmissä esitettiin työsuhdeulkoiluasua, ja on hyvä, että se on nyt kirjattuna budjettiin yhtenä toimenpiteenä. Tämä on myös tasa-arvokysymys, sillä paljon ulkoilevat varhaiskasvatuksen ammattilaiset tarvitsevat asunsa siinä missä miesvaltaistenkin alojen.

Kaskon tilanteeseen kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että valtion antamaa erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi siirtyy ensi vuoden puolelle 6,9 miljoonaa euroa, mikä on tietenkin myös avuksi opetuksen järjestämisessä kevätlukukauden ajan.

Pataässään tässä budjettipalapelissä on kuitenkin vielä oppivelvollisuuden laajentaminen, jonka kustannusvaikutuksiin talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu vielä lainkaan. Toimialalaskelmien mukaan ministeriön tähän tarkoitukseen lupaama rahasumma on noin 3,4 miljoonaa euroa todellisia aiheutuvia kuluja pienempi jo pelkästään kaupungin omien toisen asteen oppilaitosten osalta. Myös se pitää rahoittaa ensi vuoden aikana jostain.

Tässä on viitattu varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuteen. Se on tietenkin haaste, mutta tilanne on kohentunut viime syksystä, ja olemme paljon tehneet sen eteen. Tällä hetkellä henkilöstövaje varhaiskasvatuksen opettajien osalta on 497, kun se oli vuosi sitten 693, ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien osalta 381, kun se oli viime vuonna

25.11.2020

samaan aikaan 563. Tässä on suomen ja ruotsin kielen varhaiskasvatus yhteensä. Henkilöstövaje sisältää ne tehtävät, joissa toimii työntekijä, jolta puuttuu tehtävän edellyttämä kelpoisuus sekä avoinna olevat tehtävät. Eli tämä ei tarkoita, etteikö siinä olisi ketään. Mielelläni kerron myöskin toimenpiteistä, mitä on tehty varhaiskasvatuksen henkilöstön saamiseksi, mutta se jää sitten seuraavaan puheenvuoroon.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Hankalissa... No niin, nyt saadaan vielä näkyviin kuvakin. Hankalassa tilanteessa eletään tämän budjetin valmistelun osalta, ja onkin selvää, että tähän liittyy monia epävarmuuksia etenkin koronakriisin osalta, jotka täytyy huomioida, kun tilannekuva ja tarve selkeytyy. Siksi on tärkeitä, kuten vihreidenkin ryhmäpuheenvuorossa korostettiin, palveluissa, kasvatuksessa ja koulutuksessa kuten muillakin toimialoilla on huomioitava koronakriisin aiheuttamat kulut siten, että ei leikata vaan tuodaan budjetin ylityksinä ne välttämättömät kulut, jotka tarvitaan hyvään opetukseen, varhaiskasvatukseen, jos tällaiseen tilanteeseen päädytään.

Totta kai on kiinnostavaa, miksi budjetin pohja oli niin alimitoitettu, että siihen neuvotteluissa jouduttiin lisäämään merkittäviä summia, että se paremmin kattaa nyt esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen kuluja ja tarvetta. Tämä on varmasti sellainen asia, mitä kaupunkilaiset pohtii seuraavissa kuntavaaleissa, että minkälaista Helsinkiä he haluavat. Haluavatko he sellaista pormestaripuoluetta, joka jo lähtökohtaisesti tekee budjettiesityksen pohjan, joka on alibudjetoitu ihan selkeästi, johon on lisätty nyt kymmeniä miljoonia, joka silti on tietysti, ei varmasti mitenkään ylimitoitettu meidän kaupungin kasvulle ja palvelutarpeelle. Vai ollaanko me pääsemässä joskus eteenpäin tämmöisestä talousajattelusta, jossa riippumatta siitä, että Helsingissä on kuitenkin taloudellisesti hyvin mennyt viime vuosina ? kasvu pitäisi huomioida riittävällä tavalla. Se on nyt varmaan valinnan paikka.

On tietysti tosi valitettavaa, että perhe-, tai kotihoidon Helsinki-lisä leikkaantuu alimitoitettun budjettiesityksen pohjan myötä näin nopeasti etenkin. Kyllähän varmasti olisi ollut parempi, että tässä olisi ollut siirtymäkausi ja sitä olisi pystytty pehmentämään. Onneksi hallitus valmistelee uutta perhevapaamallia, joka tulee huomioimaan perheitä huo-

25.11.2020

mattavasti paremmin ja myöskin tasa-arvoisemmin. On tosi tärkeätä, että nyt varhaiskasvatukseen satsataan, että kaikki pienetkin saavat hyvää hoivaa ja hyvää varhaiskasvatusta, hyvää opetusta. Siellä ei nyt resursseista lähdetä leikkaamaan, vaan kuten sanottu, tarvittaessa tähän varaudutaan ylimääräi ? . Meillähän oli aikaisemmin tilanne, jossa varhaiskasvatus oli niin alibudjetoitu, että sinne lisättiin miljoonia euroja ihan pääsääntöisesti.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos vielä aika riittää, niin olisin tuonut esiin tarpeen ? .

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Otan toisen puheenvuoron sitten.

Valtuutettu Tomi Sevander

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Ehkä vähän muistutuksena, että käyttötalouteen ja palveluiden rahoittamiseen on laitettu lisää rahaa vuosien 2019, ja nyt ensi vuosi mukaan lukien, -21 välillä elikkä kolmen vuoden aikana noin 300 miljoonaa euroa. Tarkoittaa liki seitsemän prosentin kasvua. Samaan aikaan me ollaan investoitu keskimäärin hieman alle miljardilla eurolla per vuosi. Kuten tässä usein on nostettu esille, koronasta johtuen ensi vuosi ja seuraavat vuodet ovat enemmän tai vähemmän arvailujen varassa, miten korona vaikuttaa kaupungin talouteen ja ennen kaikkea kykyyn rahoittaa meidän palvelut ja investoinnit tulevina vuosina.

Mä haluan muistuttaa sitä, että me emme ota ensi vuonna eikä tulevinakaan vuosina lainaa peruspalveluiden rahoittamiseen. Me otamme lainaa vain ja ainoastaan investointien rahoittamiseen. Osa näistä investoinneista tulee maksamaan itsensä takaisin hyvinkin nopeasti, ja siksi ne ovat varsin järkeviä. Osa investoinneista on siis taas sellaisia, että ne on pakko tehdä, jos ja kun halutaan korjata ne monesti keskusteluun nousseet koulut ja päiväkodit. Puhumattakaan että niitä rakennettaisiin lisää. Unohtamatta tietysti liikuntapaikkoja ja niitten peruskorjauksia.

Täytyy sanoa, että mä olin itse näissä budjettineuvotteluissa mukana, ja voin vakuuttaa, ettei ne ollut missään määrin helpot. Ehkä tästä osoituksena se, että budjettineuvotteluista tosiaan pois lähti perussuoma-

25.11.2020

laiset ja Vasemmistoliitto, tai ne irtautuivat saavutetusta kompromissista täysin päinvastaisilla perusteluilla. Perussuomalaiset, tai ainakin heidän kannasta saa sen käsityksen, että budjettia olisi pitänyt leikata kovalla kädellä eikä laittaa lisää rahaa palveluihin. Mutta kuitenkin leikkauslistoja en ole nähnyt, ja jokainen vastuullinen päättäjä sen tietysti ymmärtääkin, ettei kymmenien ellei jopa satojen miljoonien leikkauksia ole mahdollista eikä edes järkevää tehdä. Varsinkaan kun Helsingillä ei ole siihen ensi vuoden osalta edes tarvetta.

Vasemmistoliitolle ei riittänyt se, että ensi vuoden budjettiin nähden laitetaan ensi vuonna 120 miljoonaa enemmän rahaa kuin esimerkiksi tämän vuoden osalta. Siksi on ehkä hieman kohtuutonta kuunnella sellaisia väitteitä, että budjettisovun saavuttaneet päättäjät olisivat jotenkin välinpitämättömiä kaupunkilaisia kohtaan. Mä uskon, että kaupunkilaiset arvostavat myös vastuunottoa tällaisina vaikeina aikoina.

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomi ja maailma elää tällä hetkellä ehkä pahimman kriisin keskellä toisen maailmansodan jälkeen. Rokotetutkimus antaa valoa, että ensi kevät tuo tullessaan valoa, mutta tästä me emme vielä hirveästi tässä vaiheessa tiedä. Tämä budjetti ei ole täydellinen tietenkään. Itse olisin jättänyt myös vielä Helsinki-lisän leikkauksen pois, mutta neuvotteluisissa mikään ryhmä ei voi saavuttaa kaikkia tavoitteitaan. Ilman SDP:n mukana pysymistä loppuun asti budjettisopu olisi hyvin eri näköinen. Se, että valtuuston vasen ja oikea äärilaita jää vaalivuoden budjettisovusta pois, ei minua hirveästi yllätä. Olisi voinut melkein etukäteen arvata, että näin saattaa käydä.

Sen sijaan, että kiinnitetään huomiota, mitä hyvinvointia tällä budjetilla, näillä miljardeilla saadaan, täällä listataan vaan ne kaikki asiat, mitä siitä puuttuu. Monessa Suomen kunnassa oltaisiin hyvin tyytyväisiä, jos heillä olisi semmoinen budjetti kuin Helsingissä voidaan nyt tehdä. Ihan tässä meidän lähellä on kuntia kokonaan toisessa tilanteessa.

Ajatuksena ilmeisesti on näillä puolueilla, että ? meillä on parempi pohja ensi kevään vaalityölle, että voi siellä ? peseytyä kaikista vaikeista asioista ja irtisanoa, että mehän vastustettiin kovasti taas tätäkin asiaa. Ihmiset kuitenkin ehkä arvostaa enemmän vaikeissa tilanteissa

25.11.2020

sitä, että on kykyä tehdä yhteistyötä, puhaltaa yhteen hiileen, etsiä ratkaisuja kuin sanoutua irti yhteistyöstä.

Mä haluan kiittää valtuuston enemmistöä siitä, että vastuullisuutta on ollut ja halua neuvotella ja löytää kompromissi, vaikka tämä on ollut vaikeita nämä neuvottelut. Me on kuultu, ketkä ei oltu paikalla. On askelmerkit, millä mennään eteenpäin ensi vuodelle. Toivotaan, että tämä koronasyksyn pimeys, mikä nyt on käsin kosketeltava, väistyy ja me päästään tämän vaikean ajan ylitse yhdessä.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on tullutkin jo monta kertaa ilmi ja sanottu useaan kertaan, että olosuhteet koronan toisessa aallossa ovat haastavat. On selvää, että uudet rajoitukset tulevat olemaan isku taloudelle ja lisää työttömiä on luvassa. Näkymät ovat siis melko lohduttomat, eikä vaikeiden aikojen loppua vielä näy. Talouskriisi syvenee. Se, että tässä tilanteessa lisätään menoja ja velkaantumista, on vastuutonta.

On myös edesvastuutonta haalia Helsinkiin sitä väkeä, joka ei tuo tuloja Helsingille, vaan lisää taloudellista taakkaa. Hyvä kysymys onkin, riittävätkö maksajat yhä kasvavalle taakalle. Lisäksi säästöjä haetaan aivan vääristä kohteista, kuten Helsinki-lisästä, ymmärtämättä ettei sillä todellisuudessa saada säästöjä. Pikkulasten määrä varhaiskasvatuksessa todennäköisesti kasvaa ensi vuonna, kun kotihoidon tuen kuntalisää leikataan yli yksivuotialta. Kaupungin päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa. Päiväkotipaikoista ja koulutetuista henkilöistä, etenkin lastentarhanopettajista sekä pätevistä sijaisista, on edelleen pulaa. On mielestäni erittäin huono arvovalinta leikata lapsiperheiltä. Turvallinen lapsuus on lapsen tulevaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeä. Koti on yleensä lapselle paras paikka ja omat vanhemmat parhaimpia hoitajia. Kannatan siis myös valtuutettu Vuorjoen vastaehdotusta liittyen Helsinki-lisään.

Lopuksi. Päätäjät, jotka eivät käsitä tai tunnusta ongelmia, kuten esimerkiksi haitallisen maahanmuuton tuomia turvallisuusongelmia ja taloudellista rasiitetta, eivät myöskään pysty löytämään oikeaa yhteiskunnallista lääkettä tervehdyttämään kipukohtia, jotka ovat kasvamassa

25.11.2020

hoitokyvyn tavoittamattomiin. Kaupunki, jonka päättäjät eivät hallitse kurinalaista taloudenpitoa, menettävät lopulta hallinnan koko kaupungintulevaisuudesta. Kannatan valtuutettu Mari Rantasen palautusehdotusta, ja lisäksi olen tehnyt järjestelmään kolme pontta, jotka ovat siellä luettavissa.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta budjettiprosessiin kuuluu se, että ollaan eri mieltä, tehdään vastaesityksiä ja niistä äänestetään. Täällä on puheenvuoroissa arvioitu erilaisia motiiveja sille, että eri puolueet ovat tehneet vastaesityksiä. Epäilty, että syynä mahdollisesti olisivat tulevat vaalit tai joku muu syy. Tosiasiassa kuitenkin kysymys on siitä, että tällä kertaa tehdään aivan poikkeuksellinen budjetti. Se on leikkaava budjetti. Minusta on perusteltua myös, että jotkut on sitä mieltä, että siitä huolimatta nyt leikataan koulutuksesta ja sosiaali- ja terveystalvuluista, ei leikata riittävästi, vaan pitäisi leikata vielä enemmän.

Mutta sitä en ymmärrä, että tässä valtuuston kokouksessa tehdään asiasta palautusesitys eikä vastaesityksiä. Se kertoo ehkä pikemminkin laiskuudesta ja siitä, ettei halua osoittaa... Puhuu kyllä leikkauksista ja siitä, että pitäisi säästää enemmän, mutta sitten ei halua osoittaa, mitkä ne konkreettiset kohteet, jossa on. Minusta ajatus siitä, että nyt palauttaisimme budjetin uudelleen valmisteluun, ensi vuoden alussa toimialat joutuisivat toimimaan ilman budjettia, on hämmästyttävä. Sen vuoksi,

arvoisa puheenjohtaja,

en voi hyväksyä palautusesitystä, vaikka minusta sinänsä voi olla perusteltua joko vaatia lisää rahaa budjettiin tai budjetista pois, mutta olisi kohtuullista, että ne tehtäisiin vastaesityksillä, jotta me ensi vuoden alusta voimme pyörittää valtuuston hyväksymällä budjetilla kaupungin toimintaa.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

25.11.2020

Ihan muutama sana kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan näkökulmasta. Kiitos hyvistä näkökulmista ja myöskin kysymyksistä. Koronan vaikutukset tulevat tietenkin näkymään myös kuvan toiminnassa. Ne tulevat olemaan merkittäviä. Ihan kuten tässä keskustelussa olemme kuulleet, tapahtumia on jouduttu perumaan, palveluiden kävijämäärät ovat laskeneet ja tietenkin nuorten tuen tarve on vaan kasvanut. Kuvan henkiöstö on osoittanut uskomatonta joustavuutta, ja siitä lämmin ja iso kiitos heille. Tämä aika ei ole millään tavalla helppoa.

Koronan tuoma epävarmuus vaikuttaa myös ensi vuoden toimintaan. Kuvan tulot on nyt talousarviossa arvioitu normaalivuoden tasolle, mutta jokainen meistä päättäjistä tietää sen, että jos koronatilanne jatkuu, niin sillä on tietenkin suora vaikutus myös itse toimialan tulokertymään.

Ensi vuoden osalta on tärkeätä muistaa, että meidän pitää palauttaa ihmisten luottamus sekä kaupunkielämään että myös toisten ihmisten kohtaamiseen. Silloin se tarkoittaa, että palveluita pitää uudistaa ja palveluiden täytyy olla myöskin turvallisia. Lisäksi toimialalla jatketaan palvelustrategian linjausten selkeyttämistä ja sitä työtä, mikä on tietenkin kaupungin rooli vapaa-ajan palveluiden luojana ja edellytysten luojana sekä palveluiden tuottajana.

Lisäksi koko kaupungin tasolla on kaksi yhteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitetta, ja molemmat näistä ovat kuvan vastuulla. Toinen liittyy harrastamiseen ja toinen liittyy ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseen. Näissä molemmissa tiedetään, että koronalla on ollut vaikutukset, ja juuri nämä väestöryhmät ovat kärsineet merkittävästi koronatilanteesta.

Lisäksi toimiala valmistelelee tällä hetkellä tulosbudjettia, ja itse kovasti toivon ja uskon, että ainakin pystymme jonkin verran määrärahoja kohdentamaan nuorille ja erityisesti nyt tähän tilanteeseen, joka on tietenkin myös julkisuudessa ollut eli väkivallalla oirehtimiseen. Millä tavalla me voidaan vaikuttaa ja auttaa erityisesti näitä nuoria ja meidän nuorisotyötä.

Tätä aikaa on kummallisen vähän, että katsotaan, otanko uuden puheenvuoron. Sinänsä vaikea vuosi edessä, mutta uskon, että kyllä toimialalla selvittää tällä budjetilla.

Kiitos.

25.11.2020

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Olipa mieltä virkistävää puhua apulaispormestari Razmyarin toisen puheenvuoron jälkeen. Ensimmäisessä hän korosti, että nyt korona-kriisi on kaikkien aikojen pahin kriisi Helsingissä. Ihan näin ehkä ei kuitenkaan ole. Muistutan, että olemme selvinneet tulipaloista, sodista, lama-ajoista, kriiseistä, pandemioista ja jopa sisällissodastakin aikaisemmin. Nähdäkseni juuri nimenomaan vahvan kulttuurikaupungin identiteetti ja kulttuurinen aktiivisuus on ollut yksi selviytymisstrategia. Siksi on tosi tärkeää, että kulttuurin rooli nähdään elvyttävänä aina kriisien jälkeen.

Haluaisin nostaa esiin myös Helsinki Biennaalin merkitys, joka toivottavasti tulee toteutumaan ensi kesänä. Muistutan siitä, että 90-luvun lamasta selvittiin kulttuuripääkaupunkihankkeen 2000 myötä ja 2000-luvun alun lamasta muistamalla Helsingin pääkaupungiksi korottamisen tapahtumia juhlavuodella 2012. Helsinki Biennaalin merkitys voisi olla, ja toivon, että siellä kulttuuritoimessa näette sen hyvin monipuolisena mahdollistajana. Myös kun tätä kaupungin kulttuurista palvelustrategiaa mietitään, huomioida nyt kulttuuritoimijat ja monet kansalaisjärjestöt, yritykset ja yhteenliittymät, jotka toimivat kulttuurikentällä. Että Biennaalien nivottaisiin entistä tiheämmin monipuolista toimintaa niin kuin esimerkiksi kulttuuripääkaupunkivuonna 20 vuotta sitten. Sehän oli valtava menestys.

Valtuutettu Meri totesi, että Helsingillä menee hyvin. Jaan saman mielihetken. En ymmärrä keskustelua terveestä kehityksestä ja sairaasta kaupungista. Ei ole näköpiirissä, että Helsingin kehitys loppuisi tai kaupungin kasvu hiljenisi. Päinvastoin. Suuri huoli on Helsingin... Tällä hetkellä jaan valtuutettu Rantalan mielipiteen keskusta-alueen elinvoiman säilymisestä. Olisi nyt mahdollista katsoa, onko meidän kaavoitus ja kauppakeskuksiin keskittyvä rakentaminen ollut parasta mahdollista toimintaa ja olisiko nyt hetki arvioida uudelleen kaupunkikulttuurin eri reunaehdoja. Mutta tässä tällainen kulttuurin puolustuspuheenvuoro.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mirita Saxberg

Kiitos, puheenjohtaja.

25.11.2020

Pienen yksityiskohdan haluaisin ottaa huomioon. Sen, miten tekee kiipeätä, että Helsinki-lisä poistetaan kotihoidon tuesta. Mä en pidä siitä, että säästöt kohdistuu lapsiin. Edellisen kerran lisä leikattiin pois 2–3-vuotialta, ja nyt yksivuotiaasta ylöspäin. Oon sitä mieltä, että pienen lapsen paras hoitopaikka on oman vanhemman tai läheisen aikuisen turvassa, jos vaan aikuisen on mahdollista tarjota hyvä kasvuympäristö. Yleensä näin on. Aina ei tietenkään, ja se on ymmärrettävää. Se voi johtua vaikka lapsen erityistarpeista tai omista työkiireistä, sairaudesta tai vaikka tiukasta taloustilanteesta.

Helsinki-lisä on nyt alle 1,5-vuotialle 264 euroa ja 1,5–2-vuotiaalle 219 euroa kuukaudessa. Tämä raha on monissa perheissä, etenkin eronneiden vanhempien ja yksinhuoltajien talouksissa, hyvin tärkeä, jotta lapsi saa kotona terveellistä ruokaa ja vanhemmalla ylipäättään on varaa tehdä vaan vähän töitä ja hoitaa lasta pääasiassa kotona. Mun omalla kohdalla aion osallistua säästötalkoisiin siten, että säästän sen pari sataa omista menoistani. Mä vetoan kanssasisaret ja -veljet, jotka olette päättäneet hoitaa pieniä lapsia kotona, tämän lisän poistumisesta huolimatta ei tarvitse viedä alle kaksivuotiaista kuitenkaan päivähoitoon ellei halua. Myös yksityistä perhepäivähoitoa tuetaan hyvin. Helsingissä kunnallinen varhaiskasvatus on maailman laadukkainta, mutta kuitenkin jokaisella äidillä ja isällä pitää olla vapaus valita omalle taaperolle sopivin hoitomuoto.

Loppuun vielä se, että kannattaa selvittää, voisiko olla itse oikeutettu hoitorahan hoitolisään ja vaikka asumistukeen. Kokoomuslaisena mä haluan huolehtia, että kaikki me kunnan kansalaiset käytämme yhteiskunnan turvaverkkoja tiukoissa tilanteissa, sillä juuri tämänkaltaisia tiukkoja tilanteita varten ne on tarkoitettu. Nyt tilanne on mikä se on. Puolustan tätä budjettia. Kenties Helsinki-lisä voidaan palauttaa myöhemmin.

Kiitos.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaikkina muistaminani vuosina Vasemmistoliitto on aloittanut budjettikeskustelut kertomalla, miten budjetissa on esitetty liian vähän rahaa puuttuviin palveluihin, huonoihin palveluihin, riittämättömään rahoitukseen, siihen, tähän ja tuohon. Minusta se kuuluu vähän niin kuin Vasemmistoliiton sanoihin käsikirjoituksessa.

25.11.2020

Mä kiitän erityisesti Ville Jalovaaraa, joka on pitkään ollut opetuslautakunnassa ja tietää, että meillä opetuksen ja koulujen verkko on hyvä ja opetustyö sujuu Helsingissä poikkeuksellisen hyvin verrattuna moneen muuhun kuntaan. Ryhmäkoot ja kielivalinnat ja erikoistumiset. Kiitos siitä.

No, mä jatkan siitä, mitä Mirita Saxberg äsken aloitti. Mä olisin halunnut myös korjauksen siihen. Vuosiluokka helsinkiläisiä on noin 6 500 lasta. Siis niitä yksivuotiaita, jotka täyttävät sitten kaksi, ja ovat tähän saakka ja saavat ensi kesään saakka Helsinki-lisän. Olisin ehdottomasti sitä mieltä, että se on tarpeen. Nyt kun sitä ei ole tässä isossa budjettikirjassa soviteltu ja neuvoteltu, mitä tehdään? Mä ymmärrän sen onnetoman ratkaisun, että se on opetuksen budjetissa, ja korvaavaa vähennyistä ei opetuksesta löydy. Minusta sen pitäisi olla sosiaalitoimen budjetissa.

Kuitenkin mä haluan, että kun osa näistä 6 500 lapsesta siirtyy meillä päiväkoteihin, niin kaikki voitava tehdään, että päiväkoteihin saadaan puuttuvaa henkilökuntaa. Jotta sitä saadaan nopeasti, tarvitaan poikkeuskoulutusta. Sosionomeista voidaan kouluttaa muualla maakunnissa muutamassa vuodessa päteviä lastentarhanopettajia, vaikka musiikkiin painottuen. Meillä on Metropolia ja ruotsinkielinen Arcada ja koulutuskanavat käytössä. Miksi näin ei tehdä?

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Edellisessä puheenvuorossa olinkin tulossa tähän varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuteen, joka on edelleen haaste, vaikka tilanne onkin kohentunut viime syksystä, kuten kerroin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tehdään tiivistä yhteistyötä eri koulutuksen järjestäjien, erityisesti yliopiston ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Henkilöstöä tuetaan kouluttautumaan varhaiskasvatuksen tehtäviin monin tavoin. Työntekijöille muun muassa myönnetään palkallisia vapaita ja kaupunki osallistuu koulutuskuluihin. Meneillään olevien ja tänä vuonna päättyneiden oppisopimusten kautta saadaan pätevoitettyä noin 200 uutta työntekijää varhaiskasvatuksen lastenhoitajien tehtävään. Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään saadaan pätevoitettyä nyt käynnissä olevan täydennyskoulutuksen avulla noin 30 työntekijää. Lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi kouluttautumista tuetaan.

25.11.2020

Yli sataa varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa on tuettu kasvatustieteen täydennyskoulutuksella, joka antaa hakukelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajan koulutukseen hakemiseen. Yliopiston kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä muuntokoulutuksen lisäämiseksi, ja yliopisto on merkittävästi lisää opiskelupaikkoja, 660 muuntokoulutukseen, jossa lastenhoitajat saavat kelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajiksi. Helsingin päiväkodeista on hakenut runsaasti lastenhoitajia tähän koulutukseen, jota kaupunki siis tukee.

Varhaiskasvatuksen sosionomin nimike on otettu käyttöön tänä vuonna, ja ensimmäiset varhaiskasvatuksen sosionomit valmistuvat 2023.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan lyhyesti. Täytyy kiittää valtuutettu Kolbea hyvästä puheenvuorosta ja erityisesti maininnasta Helsinki Biennaalin osalta, joka ensi kesän aikana tullaan toteuttamaan. Helsinki Biennaalin teemana tulee olemaan "sama meri meissä kaikissa" eli keskinäisriippuvuus, josta olemme tulleet aivan uudella tavalla myöskin tietoiseksi koko viime kevään, kesän ja nyt syksyn aikana. Uskon vahvasti, että Biennaalista tulee olemaan ensi kesänä vahva vaikutus helsinkiläisiin ja ennen kaikkea vahva vaikutus meidän yhteiseen kokemukseen.

Se on täysin totta, että me olemme historiassa käyneet vakavia ja varmaan koronaakin vakavampia tilanteita, mutta uskon... Ja uskallan väittää, että jos tästä tilanteesta selviämme ja selviämme niin että uskalamme taas luottaa ja luottaa kohtaamiseen ja toisen ihmisten näkemiseen ja pystytään myöskin palauttamaan ihmisten toimintakykyä. Nyt täytyy muistaa, että liikkumattomuus näkyy joka puolella. Se näkyy erityisesti heidän parissa, jotka eniten sitä liikkumista tarvitsevat. Mutta että kaiken kaikkiaan tämä on ollut vaikea vuosi meille kaikille helsinkiläisille, joten uskon, että ne hyvät vuodet on edessä. Meidän pitää tehdä vahvasti töitä ja ennen kaikkea luoda hyvää uskoa ja hyvää yhteisöllisyyttä. Biennaalin kaltaiset tapahtumat tulevat varmasti olemaan sitä, mitä juuri helsinkiläiset tällä hetkellä tarvitsevat. Joten lämmin kiitos siitä, että muistit tämän tärkeän tapahtuman ensi kesän osalta.

25.11.2020

Valtuutettu Pilvi Torsti

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Halusin oikeastaan käyttää puheenvuoron lähinnä kiittääkseni. Budjetti viimeisteltiin poikkeuksellisen vaikeissa olosuhteissa sekä talouden ennustettavuuden kannalta mutta myös ihan käytännön neuvottelujen osalta. Jollain tavalla osoitti sitä loppuun saakka hakemisen ratkaisun toisaalta vaikeutta ja vaativuutta mutta myös kyvykkyyttä. Poliitikassa tiedämme, että oikeassa oleminen on usein helpompaa kuin enemmistössä oleminen. Yhdyn kyllä näihin puheenvuoroihin, joissa vastuullisuutta enemmistörakentamisesta on kiitelty ja myöskin peräänkuulutettu.

Toinen ehkä kiitos menee lisäykseen, reilun 50 miljoonan käyttötaloudellisyksiin ja tapaan, jolla ne tehtiin. Huomioitiin tilanteen epävarmuus ja esimerkiksi se, että valtio on koko ajan pyrkinyt tukemaan ja auttamaan kuntia tänä vuonna ja myös katsomaan kohti ensi vuoden tilanteita. Kuten pormestari totesi, tänä vuonna me olemme itse asiassa paremmassa tilanteessa kuin ennakoimme nimenomaan valtion toimien myötä. Vaikuttaa siltä ihan eilisen kaskonkin kokouksen perusteella, että myös nyt kun toimialoille annetaan joustoa ratkaisuissa, löydetään varsin perusteltuja ratkaisuja, jotka epävarmuutta pystyvät käsittelemään.

Kaupunkilaisia haluan kiittää palautteesta. Sitä on varmasti meille kaikille, niin myös itselleni, tullut paljon Helsinki-lisästä. Ymmärrän täysin perheitä, joita se koskee ja joihin ehkä myöskin suunnitelmiin se vaikuttaa. Toivon, että huomaatte arvioida uutta tilannetta myös siinä valossa, että varhaiskasvatusmaksut tulee laskemaan, ja myös Helsinki-lisään neuvoteltiin loppuvaiheessa siirtymäaika. Kaupungin osalta on ihan välttämätöntä, että me vastaamme nyt lähipäiväkotitarpeeseen todella täsmällisesti ja kaikkialla kaupungissa.

Ihan lopuksi, arvoisa puheenjohtaja.

Olen pitänyt aina Helsingin suurena vahvuutena ja myös tietynlaisena motiivina olla mukana kuntapäätöksenteossa kykyä etsiä ratkaisuja yli poliittisten rajojen. Siinä mielessä pidän säälinä sitä, että tällaisessa koronabudjetissa ei ole kaikki meidän poliittiset ryhmät mukana. Arvostin kyllä Anna Vuorjoen rakentavaa alkupuheenvuoroa, joskaan en täysin hahmottanut, mitkä lopulta olivat kynnyskysymykset, jotka jättivät Vasemmistoliiton budjetista ulos. Kun kuitenkin muihin kuntiin verrattuna teemme täysin poikkeuksellisen ratkaisun niin investointien kuin käyttötaloudenkin osalta.

25.11.2020

Kiitos kaikille budjettisopua rakentaneille.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Torstille oikein hyvästä puheenvuorosta. Olen täysin samaa mieltä. Mä halusin tässä mun puheenvuorossani nostaa esille sitä, kuinka hienoa on, että haastavasta koronatilanteesta huolimatta Helsinki ei ole unohtanut ilmastokriisin olemassaoloa. Tässä budjetissa me panostetaan tulevaisuuden ilmastokestävän Helsingin rakentamiseen todella hienosti. On tosi tärkeätä, että me tehdään investointeja esimerkiksi raidehankkeisiin, jotka mahdollistaa helsinkiläisille ilmastokestävämmän elämäntavan ja vähäpäästöiset liikkumismahdollisuudet kaupunginosista toisiin. Kalasatama–Pasila-raitiotie on iso ja tärkeä osa tulevaisuuden ilmastokestävää Helsinkiä. On tosi hienoa, että jo vuonna 2024 se tulee kuljettamaan meidän helsinkiläisiä. Mä olen tästä todella innoissani.

Kuten me myös tiedetään, tosi iso osa helsinkiläisten päästöistä tulee asumisesta. Noin kolmannes Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman päästövähennyksistä tulee itse asiassa rakennusten energiatehokkuuden lisäämisestä ja paikallisesti tuetun lämmön osuuden kasvattamisesta. Sen vuoksi musta on tosi hienoa, että tässä budjetissa panostetaan taloyhtiöiden energiaremontteihin ja Energiarenessanssi-ohjelmaan. Tämä on just sitä vihreätä elvytystä, mitä me näiden kriisien keskellä tarvitaan.

Kiitos.

Valtuutettu Katju Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Feministinen puolue ei kannata kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamista. Leikkaus asettaisi erittäin vaikeaan asemaan yksinhuoltajat ja muut pienituloiset perheet, ennen kaikkea naiset, joille Kelan maksama pieni enimmilläänkin vain 500 euron kotihoidon tuki olisi leikkauksen jälkeen ainoa tulonlähde. Sukupuolten tasa-arvoa muutos ei edistä.

Hallitus valmistelee tällä hetkellä perhevapaaudistusta, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2023. Toteutuessaan se jakaisi hoivaa ta-

25.11.2020

saisemmin vanhempien kesken. Tällä tulee olemaan kerrannaisvaikutuksia myös kotihoidon tukeen. Kun hoiva jaetaan tasaisemmin, myös isille pääsee muodostumaan vahvempi suhde omiin lapsiinsa. Silloin ei ole enää itsestäänselvää, että kotiin jää hoitajaksi nimenomaan lapsen äiti. Jos Helsinki haluaa edistää tasa-arvoa, se tarkastelee kotihoidon tuen Helsinki-lisää vasta perhevapaauudistuksen tullessa voimaan.

Hyvät valtuutetut.

On totta, että kotihoidon tuen kuntalisää leikkaamalla naisten työllisyys todennäköisesti lisääntyy. Taloudellinen pakko on voimakas motivaattori. On kuitenkin yhtä totta, että moni pitkällä hoitovapaalla oleva nainen on matalasti koulutettu ja palkattu, usein pätkätyöläinen, jolla ei joko ole työtä johon palata tai työ on niin raskasta, että hän näkee oman lapsensa hoidon sitä mielekkäämpänä. Jos hoitovapaajärjestelmään tehdään muutoksia ainoastaan työllisyyden lisäämisen näkökulmasta ja unohdetaan ne sosiaaliset syyt, jotka tutkitusti vaikuttavat naisten hoivapäätöksiin, päädymme heikentämään naisten sosiaalista ja taloudellista asemaa entisestään. Tehokkain vastalääke pitkittyneisiin kotihoitajaksoihin on naisten työmarkkina-aseman parantaminen tasa-arvoisella perhevapaajärjestelmällä, vähentämällä pätkä- ja silpputöitä ja kehittämällä naisenemmistöisten alojen työehtoja.

Tasa-arvoon voi ja tulee pyrkiä ilman että osaa naisista samalla rangaistaan ajamalla heidät taloudellisesti entistä ahtaammalle. Sellainen ei ole mielestämme tasa-arvon edistämistä lainkaan. Näistä syistä emme kannata kotihoidon tuen Helsinki-lisän leikkausta.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Lasten kotihoidon lisästä on sanottu ymmärtääkseni jo kaikki, mitä siitä järkevästi voi sanoa, kannattipa tai vastustipa asiaa. Niinpä puhun lapsen asemasta muissa suhteissa tässä talousarvoissa. Lapsi mainitaan talousarvioehdotuksessa useaan kertaan. Hyvä niin, ovathan maininnat ensisijaisesti tietoa ja esityksiä lasten aseman parantamisesta, heidän oikeuksiensa toteuttamisesta ja heidän suojelunsa vahvistamisesta.

Valtuusto on aikanaan päättänyt ottaa käyttöön lapsivaikutusten arvioinnin. Tällainen arviointi pitää tehdä periaatteessa ja mielellään myös käytännössä kaikkien päätösten yhteydessä. Ei ole olemassa päätöstä, jolla ei olisi vaikutusta tulevaisuuteen. Ja kun päätetään tulevaisuudes-

25.11.2020

ta, päätetään lasten asioista. Olipa kyse kaavasta, päihdehuollosta tai merellisen Helsingin biennaalista. Puhumattakaan siitä jos päätetään varhaiskasvatuksesta, koulutuksesta, kirjastoista ja kulttuuripalveluista.

Talousarviossa on kolme otsikkoa lapsivaikutuksista. Lisäksi useassa kohdassa todetaan lapsiin kohdistuvista toimenpiteistä, mutta yleensä ei pohdita eri toimenpiteiden merkitystä lasten kannalta. Koko asetelmassa on perustavanlaatuinen virhe. Asioita ei arvioida vaan kerrotaan toimenpiteistä. Muutoksen kertominen ei ole asian arviointia. Ja muutoksen selittämisen perässä oleva lause muutoksen positiivisuudesta on aika kevyttä arviointia. Arviointi on asian merkityksestä tehtävä päätelmä. Se koskee nykyistä ja tulevaa tilannetta. Sen tarkoitus ei ole kehua tai haukkua, vaan kertoa, miten asiat ovat. Siihen voidaan lisätä ehdotuksia asioiden parantamisesta. Se perustelee kehittämistoimenpiteet. Arviointi voi myös olla asian kritiikki. Kritiikin merkitys on sama. Kritiikki arvioi onnistumista ja voi todeta toimen onnistuneeksi tai epäonnistuneeksi.

Niinpä toivoisin, että talousarvioesitystä voitaisiin tulevina vuosina kehittää siten, että siinä todella arvioidaan lapsivaikutuksia.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän kotihoidon kuntalisään vielä muutama kommentti. Oon ehkä vähän eri mieltä kuin valtuutettu Arajärvi siitä, että ihan kaikki on lausuttu. Paljon puheenvuoroja puolesta ja vastaan, mutta nähdäkseni on selvää, että nykyinen malli, Helsinki-lisä, estää naisten työllistymistä, pitkittää kotona oloa ja on rakenteeltaan syrjivä ja tasa-arvon vastainen. Huolimatta siitä, että on suunnittelussa perheva-, tai perhevapaa uudistus on, mutta se ei millään tavalla poista sen voimaantulo kotihoidon kuntalisään liittyviä ongelmia.

Sen lisäksi oli vähän ristiriitaisia perussuomalaisilta nähdäkseni se, että he toteaa, että tämä budjetti leikkaa kantaväestöltä ja sitten maahanmuuttajilta ei. Se, mikä on kanssa selvää, on se, että kotihoidon kuntalisää saa merkittävä osa maahanmuuttajataustaisista ja sen käyttäjistä merkittävä osa on maahanmuuttajataustaisia, jolloin tämä kyllä valitettavasti heitäkin siinä määrin siis sorsii. Mutta tarkoitus on hyvä, ja se kohdistuu kaikkiin, eli saada lisättyä sukupuolten välistä tasa-arvoa, parantaa työllisyyttä ja sitä kautta helsinkiläisten hyvinvointia ja saada lapset laadukkaan varhaiskasvatuksen piiriin. En mä näe, että tässä,

25.11.2020

eikä tässä mitään valinnanvapautta keneltäkään viedä. Edelleenkin jatkossa on vanhemmilla samat mahdollisuudet päättää, miten he haluaa lastaan hoitaa, mutta kunta ei omilla päätöksillään tue sitä, että naisten kannattaa jäädä kotiin ja pysyä siellä. Pidän tätä siinä määrin erittäin järkevänä uudistuksena ja hienoa, että siitä on nyt saatu sovittua.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on nyt puhuttu muutamissa puheenvuoroissa vastuullisuudesta erityisesti demareitten edustajien ja joittenkin kokoomuksen edustajien taholta. Tässä tuntuu, että on sellaista vastuullisuuden retoriikkaa, jossa vastuullisuuden käsite jää pikkuisen hämäräksi, että mitä sillä oikeastaan tarkoitetaan. Näistä puheenvuoroista voisi päätellä, että toisaalta ajatellaan, että vastuullisuus on yleistä kiltteyttä, että tehdään niin kuin muut haluavat eikä lähdetä esimerkiksi ottamaan kantaa, että emme voi tätä lopputulosta hyväksyä. Tai sitten toisaalta vastuullisuus nähdään tarkoittavan sitä, että käytetään rahaa mahdollisimman vähän eli tehdään mahdollisimman niukasti ja vähän sitä, mikä meidän kunnan tehtävä on.

Mä itse ymmärrän vastuullisuuden päätöksenteossa siten, että se tarkoittaa, että me päättäjinä arvioidaan huolellisesti erilaisten vaihtoehtojen vaikutuksia ja tehdään päätökset tietoisina siitä, mitä niistä seuraa. Nyt jos ajatellaan tätä budjettikysymystä vastuullisuuden näkökulmasta, niin ensinnäkin se, että onko vastuullista olla mukana budjettisovussa tai ei. Vasemmistoliiton ryhmä on ollut valmis tekemään varsinkin suuria kompromisseja, mikäli niillä oltaisiin saatu aikaan sitä, että asiat olisi mennyt enemmän siihen suuntaan, mikä on kaupunkilaisille hyväksi. Kuitenkin neuvottelutilanne osoittautui sellaiseksi, että siellä oli myös hyvin ehdottomia näkemyksiä toisella puolella. Me oltiin käytännössä asemassa, että olemalla mukana me ei oltaisi voitu olennaisesti vaikuttaa niihin hankaliin kohtiin, mitä meidän oli vaikeata hyväksyä.

Sitten taas jos ajattelee budjetin seurauksia helsinkiläisten lasten ja nuorten kannalta, niin budjettiehdotuksessa on ihan selkeästi kuvattu lista, minkälaisia säästötoimia koulutuksessa ja kasvatuksessa pitää tehdä. Esimerkiksi kasvattaa ryhmäkokoja, vähentää jakotunteja ja samanaikaisopetusta, lisätä ammatillisen koulutuksen työssäoppimista, toisin sanoen vähentää opetusta siellä. Kyllä me nähdään, että näillä on selkeät kielteiset vaikutukset meidän lasten ja nuorten hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen takia me ei voida meidän budjetin vaikutuksia arvi-

25.11.2020

oida sillä tavalla tai budjetin hyvyttä arvioida sillä tavalla, että tuliko tähän nyt 5 vai 15 vai 45 miljoonaa lisää, vaan nimenomaan sitä kautta, mitä realistisesti pystytään näillä rahoilla tekemään. Mä haluaisinkin kysyä, näettekö te vastuullisena sen, että me vähennetään esimerkiksi meidän perusopetuksessa opettajien mahdollisuuksia tukea lapsia ja mitä seurauksia te ajattelette, että sillä on.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on monessa puheenvuorossa huomioitu tai sanottu, että Helsingillä menee niin hyvin ja on niin paljon ylijäämää ja niin paljon rahaa säästöissä. Samaan aikaan vaadittu verojen korotuksia ja kulujen lisäyksiä. Mutta mä haluaisin muistuttaa kaikkia, että meillä on tässä ylijäämässä kyllä yksi piilevä kummitus, ja se on Helsingin kaupungin korjausvelka. Mä haluaisinkin kysyä apulaispormestari Sinnemäeltä, että kuinka paljon tämän hetken tietojen mukaan Helsingillä on korjausvelkaa koskien joko infraa tai rakennuksia ynnä muuta vastaavaa. Se raha on kuitenkin hyvä olla olemassa, koska yleensä kaikki putket ja järjestelmät hajoaa juuri silloin kun niiden ei tarvitsisi hajota ja ensiapu pitää tosi nopeasti olla valmistautunut siihen ryhtymään.

Sitten oli hyvä puheenvuoro, toisin kuin kollegani Meri sanoi, mielestäni Arajärven puheenvuoro oli äärimmäisen hyvä. Kaikki arviointi ja mitaaminen ja vaikutusten arviointi ennen kaikkea tulee olemaan myös olennainen osa tulevaisuuden HYTE-toimintaa, joka kaikista organisaatiouudistuksista huolimatta ilmeisimminkin edelleen jää kunnan harteille. On tärkeää, että valvomme osana THL:lle myöhemmin vaadittavaa HYTE-arviointia myös entistä paremmin lapsivaikutusten arvioinnin. Terveysvaikutusten arviointi ei ole tässä kaupungissa onnistunut, vaikka se on ollut meillä jo päätöksen takana vuosikaudet.

Meidän pitäisi pystyä tekemään periaatepäätöksiä toimintamallien ja niiden kunnolla mitattavan vaikuttavuuden arvoperiaatteista myöskin. Annamme organisaatiolle ja julkiselle viranomaiselle vallan kasvattaa lapsemme ja hoitaa vanhuksemme vai annamme itsellemme valinnan mahdollisuuden siihen, että voimme valita parhaimman mahdollisen palvelutuottajan sillä hetkellä oleviin tarpeisiin. Kunnan antamien rahavarojen puitteissa tietenkin.

25.11.2020

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen.

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tästä tosiaan jatkoa puheenvuorolle, joka jäi kesken. Olisin halunnut tuoda esiin, että nyt vaikeana korona-aikana Helsingin täytyy huolehtia siitä, että kasvatuksesta ja koulutuksesta pidetään kiinni. Kuten tässä todettua, myös tarvittaessa niin että todellakin varaudutaan ylimääräisiin koronakriisistä aiheutuviin kuluihin ja muiden kulujen kattamiseen, niin että opetuksesta ja varhaiskasvatuksesta ei leikata. Se ei tietenkään ole tarkoitus eikä tavoite eikä Helsingin taloudellisen aseman kannalta mitenkään välttämätöntä. Tämä lienee vahva yhteinen linja.

Toisekseen nyt kun joudutaan ottamaan tiukkojakin rajoitteita, ei ehkä kansainvälisesti verrattuna tiukkoja mutta kuitenkin rajoitteita käyttöön, kun epidemia on päässyt leviämään liian nopeasti, niin syntyy usein kiusaus ihan kaikilla, itse kullakin, puolustaa niitä toimintoja, joita pitää erityisen tärkeänä. Mutta on myös tärkeätä miettiä, että tällaisessa kriisissä me ei päästä täydelliseen malliin, jossa olisi ihan täsmätoimintoja? . Mutta toivoisin, että me voitaisiin nytten epidemian vielä jatkuessa, ja toivon mukaan kun päästään rauhallisempaan tartuntatilanteeseen, todella miettiä, miten jokaisessa kaupungin toimipisteessä, kirjastoissa, uimahalleissa ja niin edelleen olisi ihan aidosti vähennetty kävijämäärä. Koska kun kävin kirjastossa ennen rajoitusten voimaantuloa ja niistä keskustelua tällä viikolla, niin ei siellä ollut mun havaintojen mukaan poistettu esimerkiksi työskentelypisteitä, vaan siellä oli kaikki käytössä. Meidän pitäisi päästä semmoiseen malliin, että meillä on todella hyvä ohjeistus kaikille meidän kaupungin toiminnoille, ja osa sitten vaikka 20 prosenttia käytössä, jos se asiantuntijoiden mukaan on tartuntatilan-teen mukaan mahdollista.

Sen lisäksi vielä se, mitä kaupungin johtamisessa kannattaisi kehittää, on se, että budjettikirja ei kerro sitä, mitä hankkeita tulee kaupungin osittain tai ei tule. Joten sinne peittyy kyllä näille riveille aika tehokkaasti, minkälainen tulevaisuus Helsingillä on edessään. Olisi tosi hyvä, jos me tarkasteltaisiin kaupunginosittain, minkälaisia liikuntapalveluita...

(Puheenjohtajan välihuomaus.)

25.11.2020

...kouluja on investointiputkessa ja mitä ei. Siten ihmiset näkisi, onko se kauan toivottu futiskenttä tulossa kymmenenkään vuoden päästä näissä suunnitelmissa vai ei. Elikkä pitäisi...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

...asukaslähtöisempää ja ymmärrettävämpää toimintaa jatkossa myöskin budjetin osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä olen aika hämilläni seurannut tätä talousarviokeskustelua ja varsinkin tapaa toistaa sanaa vastuullisuus, niin kuin Anna Vuorjokikin puheenvuorossaan toi esille, kun tosiasiallisesti Helsinki leikkaa yli 20 miljoonaa kasvatukselta ja koulutuksesta. Valtuutettu Torsti täällä kysyi, mikä oli Vasemmistoliitolle syy jättäytyä budjettisovun ulkopuolelle, niin tämä oli juuri se. Emme voi hyväksyä näin massiivisia koulutusleikkauksia. Ihan loppuun asti taas jälleen kerran yritimme, niin kuin Vuorjoki myös puheenvuorossaan toi esille.

Vastuullista talouspolitiikkaa käytetään terminä usein silloin kun halutaan oikeuttaa kovaa talouskuripolitiikkaa. Usein tätä retoriikkaa kuullaan oikeiston suunnalta. Siihen me ollaan tottuneita, mutta tänään on tosiaan särähtänyt aika pahasti korvaan se, kuinka budjettisovussa mukana olleet varsinkin demarit mutta myös vihreät ovat sanaa täällä tänään käyttäneet. Eli juuri ne samat puolueet, jotka ovat toistaneet aiemmin tänä vuonna jo koronakriisin keskellä, ettei 90-luvun laman virheitä saa toistaa, ja jotka myös sinnikkäästi vastustivat esimerkiksi Sipilän hallituksen koulutusleikkauksia.

Miksi nyt kun koulutusleikkaukset toteutetaan Helsingissä, se onkin yhtäkkiä vastuullista politiikkaa? Eikö se olekin pikemminkin lyhytnäköistä, jos ajatellaan, mitä se tuottaa pitkällä aikavälillä? Me tiedetään, että 90-luvun laman leikkaukset toteutettiin nimenomaan juuri kunnissa, ja niiden vaikutuksia seuranneet tutkimukset ovat todistaneet leikkausten aiheuttaman ylisukupolvisen huonovointisuuden ihan sinne 2000-luvulle asti. On siis arvovalinta, leikataanko lähihistorian pahimman kriisin keskellä lasten ja nuorten hyvinvoinnista, varsinkin kun valtio on tukenut kuntia koronakriisin keskellä hyvin avokätisesti. Tällainen leik-

25.11.2020

kauspolitiikka ei olisi ollut millään lailla pakko toteuttaa meidän rikkaassa pääkaupungissa.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensin kannatan valtuutettu Kopran tekemiä ponsia. Mutta haluaisin siten vähän keskustella. Täällä valtuutettu Jalovaara peräänkuulutti, että kun perussuomalaiset jättäytyy nyt vaalivuoden takia pois tästä, jotta voisimme patsastella torilla, että emme ollut tekemässä sitä ja tätä. Siis kysymys on 120 miljoonan euron lisäyksistä budjettiin, ja voisi nyt ajatella, että houkutus on suurin silloin kun ei leikata. No, äsken valtuutettu Honkasalo puhui kovista leikkauksista. Siis niillä samoilla 120 miljoonan euron lisäyksillä. On vastuullista... Tämä on vastuutonta tehdä tällaisia lisäyksiä tällaisten talousnäkökymien keskellä, ja sen vuoksi me emme ole tässä mukana. Sen sijaan voidaan keskustella siitä, mistä leikataan. Ei se tarkoita aina sitä, että leikataan juuri sieltä. Kyllä tässä kaupungissa löytyy niin kutsutusti toissijaisia menokohteita, joista voisi aivan hyvin katsoa.

Valtuutettu Arhinmäen kovaan valitukseen siitä, että perussuomalaiset tekevät aina väärin. Siis joka ikinen kerta kun perussuomalaiset tekevät jonkun esityksen tässä valtuustossa, joku siitä valittaa, että se on väärin tehty tai väärällä tavalla. Muistutan, että meillä on siihen äänestäjien mandaatti. Me teemme ne esitykset, mitkä katsomme tarpeelliseksi, emmekä aio jatkossakaan kysyä lupaa muilta puolueilta. Tähän liittyen teenkin hylkäysesityksen, joka on sieltä järjestelmästä luettavissa.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

On tietysti hyvin kiinnostava seurata tätä keskustelua tilanteessa, jossa nyt todella ollaan eräänlaisen kriisin keskellä. Muistutin kriisien historiallisista ulottuvuuksista. Tänä keväänä ja tänä vuonnahan erityisesti kaupungit kaikkialla Euroopassa ovat joutuneet pohtimaan tammöistä asiaa kuin resilienssi eli mistä rakentuu se tavallaan voima ja kyky sel-

25.11.2020

vitä ja nousta mahdollisen kriisin koettelemuksista. Apulaiskaupunginjohtaja Razmyrhan tässä puheessa viittasi juuri näihin tärkeisiin uskon ja toivon ja tulevaisuudenuskon asioihin. Itse rohkenisin väittää ja toivoisin, että me saataisiin keskusteluun myös sitä sävyä, että Helsingin historiallinen henki on ollut erittäin resilientti. Näkisin, että kaikista risti-riidoista huolimatta ehkä se vastuullisuus, joka tässä meillä poliittikoina ja valtuutettuina on, olisi luoda vastuullista tulevaisuudenuskoa. Koska ei mikään viittaa siihen, että pohja putoaisi pääkaupungin tulevaisuudelta tai Helsingin voimalta rakentaa entistä parempaa tulevaisuutta. Mutta se vaatii nimenomaan sitä, että me katsomme nyt pikkuisen pidemmälle kuin huomiseen tai ensi kevääseen ja näemme nämä mahdollisuudet.

Myös budjetin yhteydessä on syytä arvioida, ovatko vanhat menettelytavat sittenkään olleet kaikin osin parhaita. Viittasin ensimmäisessä puheenvuorossa nimenomaan kaupunkikulttuurisiin asioihin, että onko meidän kaupunkisuunnittelun painopisteet suurin kauppakeskuksiin olleet kaikin tavoin onnistunutta. Mitä me tehdään lukuisilla hotelleilla, jotka ammottavat tyhjyyttä? Miten pienyrittäjät, mikroyrittäjät ja kulttuuritoimijat selviävät tästä? Meillä on myös velvollisuus näyttää tie tulevaisuuteen. Siksi tuntuu vähän ikävältä tämä toistemme nokittelu täällä näin. Mutta näillä sanoilla hyvää illan jatkoa.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Olemme kuulleet täällä useamman puheenvuoron, joissa budjettisovussa mukana olevien ryhmien jäsenet valittelevat sitä että kotihoidon tuen Helsinki-lisä ollaan ajamassa alas. Mitä tämä tarkoittaa tavallisen helsinkiläisen näkökulmasta? Tämä tarkoittaa sitä, että puolueella on merkitystä, ei ainoastaan henkilöillä. Kotihoidon tuen Helsinki-lisän alasajoa surevien on syytä ymmärtää, että jos he ovat esimerkiksi äänestäneet kokoomuksen parhaita voimia, heidän äänillään lopulta äänestetään kotihoidon tuen Helsinki-lisä alas. Sen sijaan jos he äänestävät tulevaisuudessa muuten yhtä hyviä ehdokkaita, vaikka jopa samoja ihmisiä, mutta nämä ovatkin kristillisdemokraattien ehdokkaita, nämä vastaavat ehdokkaat toimivat kotihoidon tuen Helsinki-lisän puolesta. Paremmilla puoluevalinnoilla saa siis parempia tuloksia.

Kiitos.

25.11.2020

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyvä, että tässä budjetissa selvästi on tiettyjä, joskin pieniä mutta kuitenkin lisäpanostuksia ilmastotoimiin ja tosiaan isompia panostuksia joukkoliikenteeseen. Itse en nyt malta olla kommentoimatta vielä kotihoidon Helsinki-lisää, joka täällä paljon keskusteluttaa, ihan samasta näkökulmasta kuin valtuutettu Arajärvi jo ehti puhua. Valtuuston päätöksellähän Helsinki haluaa olla lapsiystävällinen kaupunki. Itse tiedustelin Helsinki-lisän poiston lapsivaikutusten arviointia toimialajohtajalta ja apulaispormestari Pakariselta ennen tätä kokousta. Valitettavasti vain vastausten perusteella olen ymmärtänyt, että varsinaista lapsivaikutusten ennakoarviointia ei ole tässä yhteydessä tosiaan tehty. Lapsivaikutusten arviointi tehdään vasta tulosbudjettivaiheessa. On hyvä, että se tehdään jossain vaiheessa, mutta toisaalta erikoista, koska tietysti lapsivaikutusten arviointi lava pitäisi tehdä ennen kuin sitova päätös tehdään. Arvioinnin tulosten tulisi olla päätöksentekijöillä tiedossa, jotta pystytään tekemään informoitu päätös.

Toki hyvä, ja itse nyt ymmärrän ja toivon, että arviointi tehdään seuraavassa vaiheessa ja voidaan sen perusteella miettiä jatkotoimenpiteitä.

Kiitoksia paljon.

Valtuutettu Katju Aro

Kommenttina muun muassa valtuutettu Merelle, joka puolusti kotihoidon tuen leikkausta tasa-arvotekona. Toistamatta nyt oman puheenvuoroni tutkimukseen perustuvia perusteluja siitä, miksi leikkauksella on tosiasiaa negatiivisia vaikutuksia naisten asemalle, nostan esiin yhden muualla esille tulleen seikan. Eri yhteyksissä ennen tätä kokousta sekä apulaispormestari että toimialajohtaja ovat tuoneet ilmi, että he eivät itse asiassa odota, että Helsinki-lisän poisto toisi merkittävässä määrin uusia lapsia varhaiskasvatukseen piiriin. Helsinki-lisän poistaminen yli 2-vuotiailta toi varhaiskasvatukseen piiriin vain 45 lasta lisää. Jos varhaiskasvatukseen odotetaan vain muutamaakymmentä lasta, mutta kotihoidon tuen Helsinki-lisä leikataan sadoilta lapsilta, yhteensä 800:lta, tarkoitus ei selvästikään ole, että lapset siirtyvät kotihoidon tuelta päiväkotiin. Tarkoitus on, että äidit jäävät kotiin samoille pitkittyneille perhevapaille hoitamaan lapsia, mutta jatkossa pienemmällä rah summalla.

25.11.2020

Helsinki ei ainoastaan tee asiassa sukupuolisokeaa politiikkaa vaan aktiivisesti syventää sukupuolten välistä epätasa-arvoa. Haluammeko todella 2020-luvulla heikentää naisten taloudellista itsenäisyyttä ja vahvistaa mieselättäjyyttä perheissä?

Valtuutettu Johanna Laisaari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos budjettineuvottelijoille myös omasta puolestani.

Kuten moni on todennut, osa näistä tehdyistä kompromisseista ei ole täysin kivuttomia meidän valtuutettujen omien näkemysten ja arvojen kannalta. Olen samaa mieltä valtuutettu Arajärven kanssa siitä, että meidän on jatkossa otettava vahvemmin käyttöön lapsivaikutusten arviointia ja lapsibudjetointia. Lapsibudjetointi tarkoittaa talousarvion tarkastelemista lapsioikeusnäkökulmasta, ja siinä on kyse sekä lapsiin kohdistuvien määrärahojen seurannasta eli lapsilähtöisestä budjetti-analyysistä että talousarviopäätösten lapsivaikutusten arvioinnista. Lapsibudjetointi on toistaiseksi hyvin vähäistä koko Suomessa. Näiden YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen perustuvien menetelmien käyttöönotto tuo näkyville ennakkoon tehtävien päätösten vaikutukset lapsiin, kuten valtuutettu Stranius hyvin totesi. Niiden perusteella pystytään myös arvioimaan päätöksiä jälkikäteen. Jälkikäteistä arviointia ei pystytä tekemään, jos ennakoarviointia ei ole tehty. Vain näin me voimme seurata, miten nämä päätökset todella vaikuttavat lasten ja perheiden arjessa ja tehdä tarvittavia korjausliikkeitä.

Toivon valtuutettu Arajärven ja Straniuksen tavoin, että Helsinki jatkossa ottaa käyttöön nämä menetelmät, jotta me päättäjät saamme riittävästi tietoa päätöksemme pohjaksi ja myös niiden tarpeenmukaiseksi muuttamiseksi.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minunkin toiveenani on lapsivaikutusten arviointi jo mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Se on kuitenkin välillä aika hankalaa tehdä. Tuossa vastauksessa, minkä valtuutettu Stranius sai toimialalta, todettiin

25.11.2020

itse asiassa, että taloutta sopeutettaessa on arvioitu, missä sopeuttamistoimenpiteiden vaikutukset ovat lapsen edun kannalta vähiten haitalliset. Varhaiskasvatuksen toiminnasta ja henkilöstömäärästähän emme voi säästää, sillä henkilöstömitoituksesta on säädetty laissa. Riittävät resurssit ylipäänsä mahdollistavat laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen.

Kaikilla talousarvioehdotuksen toimenpiteillä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on merkittäviä vaikutuksia lapsiin ja nuoriin sekä myöskin aikuisiin, jotka osallistuvat meidän palveluihin. Kaikilla toimenpiteillä, joita meillä tehdään, kaikilla palveluilla parannetaan eri-ikäisten oppijoiden hyvinvointia, osaamista ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kasvatukseen ja koulutukseen. Meidän toimenpiteillä vaikutetaan myöskin oppijoiden osallisuuteen, oppimistulosten paranemiseen ja opinnoissa edistymiseen. Sillä tavalla tietysti kaikellahan pyritään positiivisiin vaikutuksiin oppijoissa, ja sikäli tietenkin lapsivaikutusten arviointi ja eri asioiden arvottaminen keskenään on haasteellista.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Mari Rantasen tekemää vastaehdotusta. Anteeksi, se oli hylkäysehdotus.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Jostain syystä osa sosiaalidemokraateista on halunnut hyökätä voimakkaasti vasemmistoliiton kimppuun siitä, että vasemmistoliitto on halunnut puolustaa koulutusta ja vastustaa koulutusleikkauksia. Matalaot-saisesti on väitetty, että kysymys on tulevista vaaleista. Ei. Kysymys on siitä, että pormestari Vapaavuoren budjettiesitys olisi leikkanut koulutuksesta lähes 50 miljoonaa euroa, kasvattaa luokkakokoja, vähentää annettavien oppituntien määrää, leikkaa kotihoidon tukea, leikkaa ammatillisen opetuksen lähitunteja ja niin edelleen. Siihen neuvoteltiin lisäyksiä, mutta se ei tarkoita sitä, että tämä olisi koulutusta tukeva budjetti, vaan tämä on koulutusta leikkaava budjetti.

25.11.2020

Vielä viime kaudella, kun kokoomuksen johdolla ministeri Grahn-Laasosen johdolla leikattiin koulutuksesta, vaikka oli luvattu toisin, puhuttiin koulutuspetoksesta erittäin jyrkästi. Vasemmistoliiton lisäksi myös vihreät ja sosiaalidemokraatit vastustivat koulutusleikkauksia. Yhdessä valtakunnan tasolla pääministeri Sanna Marinin johdolla hallitus on tukenut kuntia miljardeilla ja nimenomaan painottanut, että leikkauksia ei pitäisi tehdä. Tähän nähden minusta on kummallista, että kun vasemmistoliitto on linjakas sekä valtion tasolla että kuntatasolla, sosiaalidemokraatit näkevät sen jonain muuna kuin koulutuksen puolustamisena, joka meille on ydinkysymys.

Arvoisa puheenjohtaja.

Me emme ole valmiita leikkaamaan valtakunnan tasolla eikä kuntatasolla koulutuksesta. Sen vuoksi meillä ei ollut mahdollisuutta hyväksyä tätä budjettia tässä muodossa. Ne sosiaalidemokraatit ja vihreät, jotka haluavat puolustaa koulutusta, voivat äänestää sen puolesta seuraavassa valtuuston kokouksessa, kun Anna Vuorjoen vastaesityksiä käsitellään.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aivan muutama huomio. Valtuutettu Arja Karhuvaara kysyi korjausvelan suuruusluokasta. Ajattelen, että tässä asiassa korjausvelka, joka Helsingin rakennusten osalta voidaan arvioida olevan ehkä noin 1,6 miljardia euroa, sitten tietenkin on jonkin verran tiestössä, silloissa olevaa korjausvelkaa. Ehkä tärkeämpi kuin täsmällinen summa on ne toimitatavat ja se, millä tavalla kehitämme kiinteistöjen ylläpitoa. Kaupunginhallitushan on hyväksynyt sekä kiinteistöpoliittiset linjaukset että uuden kiinteistöstrategian, jonka myötä on organisoiduttu uudelleen. Kaupunkiympäristön toimialan, rakennusten ja yleisten alueiden palvelukokonaisuuden organisaatiota ollaan muuttamassa, ja toimintatapoja on kehitetty myös siten, että niin kaupunginkanslian kuin palveluhallintokuntien, kuten kasvatuksen ja koulutuksen, ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyörakenteita on selkeytetty ja tiivistetty. Näillä muutoksilla on tarkoitus päästä pitkäjänteisempään, systemaattisempaan ja paremmin rakennettua omaisuuttamme hallitseviin toimenpiteisiin ja toimintatapoihin. Tässä yhtenä osana tietenkin on myös pyrkimys siinä, että me tarvitsemme rakennuskannan, joka vastaa Helsingin hiilineutraalisuustavoitteisiin.

25.11.2020

Voi sanoa, että tässä talousarvioesityksessä se, että kävimme talousarvioneuvotteluissa ryhmien välillä vielä läpi sen, riittävätkö investoinnit kouluihin ja päiväkoteihin. Nyt tässä esityksessä näkisin, että tämä esitys hyvin vastaa siihen, että pystymme viemään tätä vasta juuri hyväksytyä kiinteistöstrategiaa eteenpäin. Tulevana vuosina ehkä siellä katujen ja siltojen ylläpidon puolella tulemme tarvitsemaan kyllä korjausmäärärahoja ehkä nykyistä budjettiesitystä enemmän, mutta uskon, että tähän voimme vielä päästä.

Sitten vielä lyhyesti valtuutettu Kolbelle pohdintana kaupungin resilienssistä, kyvystä reagoida erilaisiin tilanteisiin, joista tietenkin tämä vuosi kaikessa raskaudessaan on ollut myös äärimmäisen mielenkiintoinen. Ajattelen itse, että resilienssistähän kertoo nimenomaan se, jos jotkut meidän tavalliset toimintatapamme ovat itse asiassa pystyneet vastaamaan myös tänä epätavallisena aikana. Näen itse, että esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin käytäntö, jossa ihmiset ovat esittäneet parannuksia, uusia liikuntapaikkoja, penkkejä ja kaupunkiympäristön viherryttämistä omille asuinalueilleen, on ollut yksi toimintatapa, joka on palvellut sitä tilannetta, jossa ihmiset ovatkin enemmän omilla asuinalueillaan eivätkä välttämättä liiku samalla tavalla keskustaan. Kysymys keskustan vetovoimasta on ehdottomasti meillä tässä asialistalla, kun olemme rakentamassa polkua ulos pandemiasta.

Ehkä itse tähän kauppakeskuskysymykseen ajattelen niin, että sinä aikana kun itse olen ollut tässä tehtävässä ja edellisessä tehtävässä, Helsingissä ei enää uusia suuria kauppakeskuksia ole suunniteltu. Nyt on valmistunut nämä kaksi, jotka olivat pitkiä projekteja, Tripla ja Redi, mutta itse näen tilanteen sillä tavalla, että vastaavia kauppakeskuksia – oli meillä pandemiaa tai ei – ei ole kannattanut suunnitella, enkä näe, että näköpiirissä olisi tilannetta, että kannattaisi. Sen sijaan se kaupungin strategian lähestymistapa, jossa haluamme huolehtia kaikkien alueiden vetovoimasta ja viihtyisyydestä, on myös sellainen, joka rakentaa resilienssiä.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä vielä kotihoidon kuntalisästä sen verran valtuutettu Aron puheenvuoroon. Aro näkee, että tämä on merkki siitä, että jos se nyt poistetaan, se on merkittävä tasa-arvo-ongelma. Itse näen sen, että ensinnä-

25.11.2020

kään tämän ei pitäisi olla sosiaalipolitiikan väline eikä meidän pitäisi täällä sosiaalipolitiikkaa hoitaa tällaisilla epätasa-arvoisilla rakennelmilla. Toisaalta se, että kun on havaittu, että se ei vaikuta merkittäväällä tavalla varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen, sehän osoittaa sen, että tällä hetkellä kotihoidon kuntalisää saavat sellaiset henkilöt, jotka eivät sitä käytännössä tarvitse, koska heidän käyttäytyminen ei muutu sen jälkeen, kun se nyt poistettiin yli 2-vuotiailta. Kaikki syyt puhuu vahvasti sen puolesta, että kotihoidon kuntalisästä ja ensinnäkin ennen kaikkea pitää luopua.

Ehkä vielä tähän vasemmistoliiton erikoiseen käyttäytymiseen täytyy todeta, että sinänsä arvostan johdonmukaisuudesta ja siitä, että ollaan oltu vuosikausia johdonmukaisia. Jotenkin uskottavuuden näkökulmasta ehkä toisaalta odottaisin, että he myös joskus kykenisivät esittämään jotain aitoja leikkauksia. Asuntopoliittinen keskustelu viime kerralla Hittas on mun mielestä hyvä osoitus siitä, että he eivät kykene näkemään järjettömiä rakennelmia edes siellä, missä kaikki muut sen kykenevät näkemään. Totta kai he esittää vaihtoehdoksi veronkorotuksia. Onneksi tällä valtuustokaudella ollaan ne pystytty estämään ja päinvastoin alennettu verotusta ja poistettu koiravero. Mutta jollain tavalla olisi ainakin itse helpompi suhtautua tähän, jos he joskus kykenisivät myöntämään sen, että kaupungin ei tarvitse tehdä aivan kaikkea, mitä se tällä hetkellä tekee, vaan että jostain voitaisiin myös säästää eikä aina vain menoa lisätä.

Valtuutettu Mia Haglund

Tack, ordförande.

Politiikassa on samaan aikaan kyse sekä arjen sujuvuudesta että tulevaisuuden rakentamisesta. Talousarvio on meidän keskeisin työkalu molempien toteuttamiseksi. Mä en voi mitenkään kannattaa sellaista tulevaisuutta, jota perussuomalaiset ja myös Paavo Väyrynen on meille tänään esittänyt eliitin kaupungista, jonne halutaan uusia asukkaita vain jos he sattuvat tänne syntymään, mutta muut pysykööt poissa. Nyt perussuomalaiset esittävät budjetin hylkäystä, joka olisi sekä kaupungin tulevaisuuden että kaupunkilaisten arjen kannalta ehkä vastuuttomin mahdollinen teko.

Muun oikeiston puheenvuorot, jossa joka toisessa peräänkuulutetaan talouden tiukkuutta ja joka toisessa halutaan alentaa kuntaveroa, voi olla toisaalta sisäistä ristiriitaa, tai toisaalta se osoittaa, mitä oikeisto oikeastaan haluaa: olla panostamatta lisää palveluihin, oli taloustilanne

25.11.2020

mikä hyvänsä, vaan käyttää kaikki mahdolliset talouden kohennuksen suoraan verojen alentamiseen.

Mulle itselleni on selvää, että en vuosia voittoa tehneen kaupungin valtuutettuna voi olla tukemassa talousarviota, joka tekee koulutusleikkauksia ja joka ei panosta tarpeeksi kulttuuriin, joka on tällä hetkellä väsyneen hoitohenkilökunnan ja kasvatushenkilökunnan rinnalla koronan aiheuttaman kriisin ytimessä. On myös käsittämätöntä, että meidän kaupungilla on edelleen työntekijöitä, joilla on alle 2 000 euron kuukausipalkka.

Sen sijaan mä haluaisin käyttää budjettiesitystä panostuksista uusiutuvaan energian käyttöönottoon ja raidehankkeisiin. Sen hengessä mä haluaisin mainita aloitteestani ilmastobudjetoinnin aloittamisesta ensi vuodesta lähtien. Ilmastobudjetissa asetetaan kasvihuonepäästöille vuosikohtainen enimmäismäärä, havainnollistetaan, mitä ilmastovaikutuksia kaupungin talousarviollla on ja miten se vaikuttaa kaupungin hiilineutraaliustavoitteisiin. Sen avulla kaupunki tuo näkyväksi ilmastotoimiaan ja niihin budjetoituja taloudellisia resursseja. Samalla seurataan toimenpiteiden riittävyyttä asetetun hiilineutraalisuustavoitteen suhteen. Mä toivon siihen allekirjoituksia, jotta me voidaan vuoden päästä talousarviota käsitellessä käsitellä myös sen ilmastovaikutuksia vielä tarkemmin.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuntalisän poisto ei todellakaan lisää naisten tasa-arvoa, kuten täällä joku mies on väittänyt, vaan päinvastoin heikentää sitä. Moni pienituloisen äiti ja esimerkiksi juuri yksinhuoltaja, sosiaali- ja terveystoimialan työntekijä joutuu valitsemaan työn sen sijaan, että haluaisi hoitaa omaa lastaan kotona 2-vuotiaaksi asti. Kuntalisä on merkittävä taloudellinen tuki pienipalkkaisille vanhemmille ja mahdollistaa, että äiti voi valita, palaako hän töihin vai ei. Jatkossahan tarvitaan huomattavasti enemmän ympärivuorokautisia päiväkoteja, koska terveydenhuollossa hoitohenkilöstö tekee paljolti kolmivuorotyötä. Mä sanoisin tähän, että ilman lapsivaikutusten arviointiakin voin todeta, että ympärivuorokautinen hoito esimerkiksi ei ole 1-vuotiaalle lapselle todellakaan lapsen edun mukaisista. Hoitoalalla aamuvuorot alkaa 7.30, pääsääntöisesti jo seitsemältä, ja sote-alalla on hankala järjestellä osa-aikaista työtä tai yleensäkin

25.11.2020

joustaa työajoissa. Miettikää, että te raahaatte oman lapsenne seitsemäksi johonkin ympärivuorokautiseen tarhaan ja menette yövuoroon ja iltavuoroon. Tässä ei kyllä tarvita lapsivaikutusten arviointia vaan tervettä järkeä.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen kyllä valtuutettu Aron kanssa ihan eri mieltä siitä, että nimenomaan tämä Helsinki-lisän poisto vaikuttaisi vain naisten tasa-arvoon. Minusta se vaikuttaa nimenomaan isiin voimakkaasti, koska isäthän usein ottavat hoitovapaata juuri silloin kun lapsi on jo 1-vuotias, koska silloinhan lasta ei enää tarvitse imettää ja se soveltuu hyvin silloin isän hoidettavaksi, joten kyllä tämä vaikutus nyt kohdistuu koko perheeseen, isään ja äitiin.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin haluaisin nostaa esille sen, että käsittääkseni kuntalain mukaan on niin, että kunnalla pitää olla budjetti. Sikäli perussuomalaisten hylkäysesitys on peräti laiton. Tässä ehkä anekdoottina haluaisin muistuttaa, että vastaavanlaista hylkäysesitystä perussuomalaiset esitti myös vuosi sitten, kun jättyivät budjettineuvotteluiden ulkopuolelle, ja silloin heitä ystävällisesti opastettiin, ettei sellaisen hylkäysesityksen tekeminen ole mahdollista, joten tämä pitäisi olla tiedossa, ettei tällaisia esityksiä kerta kaikkiaan voi myöskään lain mukaan tehdä.

Mari Rantanen täällä kysyi, miksi aina kritisoidaan heidän esityksiään. Tässä ehkä nyt hyvä esimerkki, miksi näin on. Mun mielestä on aivan ok tehdä juuri sellaisia esityksiä kuin haluaa, mutta tietenkin kohtuullista olisi, että ne olisi konkreettisia ja niissä esitettäisiin konkreettisia toimia ja vaihtoehtoja politiikkaa. Niin kuin Haglund sanoi, muu on myös vastuutonta.

Ehkä Mari Holopaiselle haluaisin sanoa, kun hän sanoi, että eivät ne puolueet, jotka budjettisovussa on mukana, hyväksy leikkauksia, että voidaan tehdä budjetin ylityksiä. niin tämä ei pidä paikkansa. Nyt ne

25.11.2020

puolueet, jotka tämän talousarvioesityksen hyväksyvät, hyväksyvät myös siihen sisältävän 22 miljoonan leikkauksen kasvatukseen ja koulutukseen. Näin se on.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Apulaispormestari Pakarinen totesi, miten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tehty lapsimyönteisiä päätöksiä, ja se on sinänsä hyvä asia. Mutta se, että ne ovat myönteisiä päätöksiä, ei vielä todista sitä, että ne ovat lapsivaikutusten arvioinnin kannalta tai sitä käyttäen tehtyjä päätöksiä. Lapsivaikutusten arviointi on sitä, että selvitetään nykytila, eri mahdollisuudet, eri toimenpiteet, ja lähdetään siitä, että paras vaihtoehto toteutetaan – ottaen huomioon myös se, että sillä saattaa olla haitallisia vaikutuksia. Etujen tulee kuitenkin olla haittoja suuremmat. Toisin sanoen lapsivaikutusten arvioinnilla voimme tehdä tietoon ja parhaimmillaan jopa tutkimukseen perustuvia päätöksiä siitä, miten lasten asemaa kehitetään.

Toiseksi se, että lapsivaikutusten arviointia tehtäisiin vain erityisesti lapsia koskevista päätöksistä, mikä käytännössä ehkä tarkoittaisi täällä nyt pitkään puhuttua lasten kotihoidon lisää tai päivähoitoa tai varhaiskasvatusta tai koulutusta tai nuorisotyötä. Ei. Lapsivaikutusten arviointi on tehtävä kaikesta päätöksenteosta, mukaan lukien ulkopoliittika. Toisin se ei kuulu tämän elimen toimivaltaan.

Valtuutettu Ted Apter

Kiitos, puheenjohtaja.

Viitaten vähän aikaisempiin puheenvuoroihin etenkin perussuomalaisen valtuutettu Rantasen puheenvuoroon, missä hän kysyi Mereltä, mitkä on ne hyödyt siitä, että meille tulee ihmisiä jostain muualta Helsinkiin. Mä kaivoin päätöstalousarviosta näitä lukuja. Meidän työpaikkojen määrä on kasvanut vuodesta 2017 vuoteen 2019 4,3 %, kun muualla maassa se on kasvanut vähemmän. Meidän työllisten määrä on kasvanut 3 % samalla aikavälillä. Meidän yritysten määrä on kasvanut nopeammin kuin Helsingin väestö on kasvanut. Meidän ennakkotietojen mukaan helsinkiläisten tulonsaajien keskimääräiset ansiotulot nekin on

25.11.2020

kasvaneet nopeammin kuin muualla samoin kuin mediaaniansiotulot. Silloin kun me puhutaan näistä hyödyistä, pitää huomioida, että se, että me saadaan kansainvälisiä osajia Suomeen ja kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita, osa heistä on myös nuoria aikuisia, mitkä auttaa meidän väestökehityksessä, mikä meillä Suomessa ei ole mikään hirveän suopea.

Jos miettii sitä, miten me aiotaan lunastaa annetut hyvinvointisitoumukset, miten eläkelupaukset lunastetaan, miten me voidaan varmistaa se, että meillä on henkilökuntaa esimerkiksi toteuttamaan sote-palveluita mutta myöskin se, miten me voidaan maksaa ne. Meillä ei ole sellaisia ilmiöitä, jotka näkyisi esimerkiksi tässä talousarviossa lukuina, jotka olisi hirveän negatiivisia. Mä en sitä kiellä, etteikö voi olla sellaisia asteita, mihin pitää puuttua, mutta meillä ei ole sentyyppistä kehitystä, mihin on välillä annettu ymmärtää tai viitata. Meidän ansiotulojenkin summan vuosikasvu on ollut isompaa kuin muualla maassa. Meidän pienituloisten osuus on pysynyt vakaana viime vuosina Helsingissä. Helsingissä asuvien henkilöitten koettu terveys on keskimäärin parempi kuin koko maassa, ja meillä on kyllä se tilanne – myönnettäköön – että asumisen kulut on korkeammat kuin monissa muissa kaupungeissa. Suurin syy tälle on se, että meidän asuntotuotanto laahaa jäljessä suhteessa kysyntään. Viime kokouksessa kun me käsiteltiin asumisen MAL-ohjelmaa, nimenomaan kunnianhimoisempi asuntotuotanto on se, mitä me tarvitaan. Tätähän perussuomalaiset ei ole kannattanut.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Apterin hyvän puheenvuoron jälkeen on perusteltua jatkaa. Se on just näin. Perussuomalaisillahan ehkä se retoriikka, joka Puolangalla, Jämijärvellä tai Liperissä voi vedota, jotka taloudellisesti mitattuna on huonossa asemassa, ei se täällä Helsingissä, vetoaa ehkä vain tunnetasolla, koska tilastot täällä puhuu sitä vastaan. Helsingillä menee Suomen mittakaavalla jopa törkeän hyvin. Ainut hävettävä seikka on se omasta mielestäni, niin kuin valtuutettu Haglund totesi, että meillä on mennyt taloudellisesti tosi hyvin viime vuodet, on se, että meidän kunnallisveroprosentti on edelleen 18 eikä esimerkiksi 16, joka se voisi olla ottaen huomioon sen, että Suomessa on ensi vuonna 200 kuntaa, joissa kunnallisveroprosentti on yli 20 ja joka on yksi kriisikuntamenettelykriteereistä. On totta, että Suomen kunnilla menee todella huonosti tällä hetkellä monilla mittareilla. Me tarvitaan iso kuntauudistus väistämättä, ja sote ei ole välttämättä se tai tämä nykyinen sote-uudistus, joka vie

25.11.2020

sitä parempaan suuntaan. Mutta Helsingillä menee hyvin, ja meillä pitäisi jotenkin siitä tuloksesta, mitä me ollaan voitu tehdä, suurempi osa palauttaa meidän kuntalaisille ja antaa heidän päätösvaltaansa se, miten sen haluaa käyttää.

Totta kai syy sille, miksi se on 18 eikä 16 on se, että meillä on massiiviset palvelut ja Suomen parhaat palvelut täällä eri sektoreilla. Nyt tässä on käynyt ilmi, että joidenkin mielestä ne on aivan riittämättömät monella toimialalla. Vasemmistoon viitataan tässä. Pitäisi olla vielä kattavammat, mikä tarkoittaisi sitä, että lainaa otetaan seuraavan 4 vuoden aikana miljardi euroa, sen lisäksi meidän pitäisi nostaa vielä kunnallisveroa. Vuorjoki hämmästeli termin vastuullisuus käyttöä. Varmaan meillä on ja onkin hyvin erilaiset näkemykset siitä, mikä on vastuullista politiikkaa, mutta itse jotenkin ajattelen, että kunnan, jolla menee taloudellisesti parhaiten, pitäisi sen omia kuntalaisia vähän siitä palkita ja jättää heille, koska hehän sen taloudellisen hyvinvoinnin luo eikä me täällä. Me ainoastaan syödään sitä ja käytetään, joten kyllä se kuuluu työtätekeville helsinkiläisille perheille, äideille, isille ja muille se taloudellinen tulos. Syödään me sitä mahdollisimman vähän. Ehkä tässä ensi valtuustokauden – tämä on tämän valtuustokauden viimeinen budjetti – ensi valtuustokaudella päästäisi alentamaan kunnallisveroprosenttia uudestaan.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Mä olen pohtinut tässä valtuuston keskustelua kuunnellessani, tiedostavatkohan kaikki valtuutetut sen, mitä kuntalaisen leikkaus käytännössä tarkoittaa monessa perheessä. Sehän tarkoittaa niillä perheillä, jotka eivät saa hoitolisää, kotihoidon tukea ja joissa on yksi lapsi kotona hoitettavana, lähes 45 %:n leikkausta kotona lastaan hoitavan vanhemman tuloihin. Ajatelkaa, 45 %:n leikkausta. Suhteuttakaa omiin tuloihinne, minkälainen olisi 45 %:n leikkaus. 264 euroa ei välttämättä kuulosta teistä kaikista paljolta, mutta se on 45 %:n leikkaus monella kotihoidon tuesta. Se on todella raju, todella järkyttävä. Tosiasia on se, että vaikka tässä nyt on reilu puoli vuotta aikaa sopeutua, moni vanhempi on ilmoittanut työhönsä jo pidemmästä poissaolosta. Heillä se käytännössä realisoituu kesäkuun alusta, että tulot putoavat 45 %. Monella perheellä se tarkoittaa koko kuukauden ruokalaskua.

25.11.2020

Moni valtuutettu on tässä kokouksessa kertonut, että he vastustavat tätä. Odotan mielenkiinnolla, mitä kahden viikon päästä tästä äänestetään.

Valtuutettu Katju Aro

Valtuutettu Asko-Seljavaaralle haluaisin vastata, että isät eivät siirry sankoin joukoin kotiin lapsen tultua vuoden ikään. Kotihoidon tuella lasta hoitavista 93 % on naisia. On epätodennäköistä, että Helsinki-lisän leikkaus eli vielä pienempi kotihoidon tuki vaikuttaa isien päätöksiin millään tavalla.

Nostan samalla esiin vielä toisen tutkitun tiedon. Enemmistö suomalaisista pitää hyvänä varhaiskasvatuksen aloittamisajankohtana lapsen keskimäärin puolentoista vuoden ikää. Siksi lasta myös hoidetaan Suomessa kotona keskimäärin puolitoistavuotiaaksi asti. Suurin osa lapsista oppii kävelemään ja puhumaan auttavasti siihen mennessä. Hoitoonmenoikään vaikuttaa kuitenkin usein myös se, että uusia päivähoitopaikkoja avautuu lähinnä syksyn alussa, jolloin aiemmin yksi vuotta täyttävän kanssa odotetaan kotona siihen asti. Onko Helsinki varautunut siihen, että hoitopaikan saa jatkossa pitkin vuotta?

Tähän asti Helsinki-lisän eri tasot on porrastettu alle puolitoistavuotiaille ja siitä yli. Jos leikkaus oli suurten ryhmien mielestä välttämätön tehdä, olisi ollut inhimillisempää, että rajaus olisi edes tehty koskemaan yli puolitoistavuotiaita, ei jo vuoden ikäisiä lapsia.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä tuotiin esiin epäilyksiä siitä, että ei sitouduttu esimerkiksi koronasta aiheutuvien kustannusten kompensointiin, mutta täällähän lukee ihan yksiselitteisesti on kirjattu juuri puolueiden välisissä neuvotteluissa, että koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan valtakunnassa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle. On aivan selvää, että on varauduttava hyvin poikkeukselliseen tulevaan vuoteen.

On myös niin, että meillä on parannettavaa lapsivaikutusten arvioinnissa ja muutenkin budjettivaikutusten arvioinnissa. Toivon, että tämä on

25.11.2020

yksi sellainen painopiste, jota ensi valtuustokaudella kehitetään ja kaupunkistrategiasta lähtien tuodaan esiin. Sen lisäksi on mun mielestä myös epäselvää, kuinka paljon lapsia todellisuudessa varhaiskasvatukseen tulee enkä ihan vielä luottaisi niihin arvioihin, että lapsia tulee hyvin vähän lisää. Nyt kuitenkin puhutaan erilaisesta rajauksesta kuin mitä aiemmin on tehty. Yli 2-vuotiaita on ylipäätään ollut vähemmän kotona. On varauduttava siihen jo nyt heti vuoden alusta, että on riittävästi paikkoja lapsille, mikäli lapsia lisää tulee varhaiskasvatukseen, ja että henkilöstö huomioidaan myös tässä muutoksessa ja toki muutoinkin. Riittävistä resursseista on pidettävä kiinni, ja kyllä siihen on sitouduttu. Olisi myös hyvin toivottavaa, niin kuin moni toi tässä esiin, että ylipäätään lapsivaikutusten arvioinnin lisäksi meidän kaupungin lähestymistapa olisi myös enemmän henkilöstöä osallistava tässä päätöksenteossa.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin tästä tilannekuvasta. Kyllä tämä budjetti on tosi tärkeä, koska tässä käytännössä päätetään siitä, miten Helsinki tässä hyvin poikkeuksellisessa kriisitilanteessa vastaa tähän kriisiin. Valtuutettu Vuorjoki nosti hyvin esille käsitteen korona-ajan lapsista. Me käytännössä nyt päätetään siitä, miten tämän kriisin negatiivisia vaikutuksia pieniin kaupunkilaisiin joko estetään vai syvennetäänkö me mahdollisesti niitä. Nyt tässä budjettisovussa valitaan tietoisesti tehdä heikennyksiä, jotka kohdistuu erityisesti lapsiin. Mun mielestä tämä on nyt kohtuutonta lapsia kohtaan. Tämä on kohtuutonta perheitä kohtaan. Tämä on myös kohtuutonta niitä tärkeitä työntekijöitä kohtaan, jotka tekee töitä kasvatuksen parissa.

Toisekseen mä oon kyllä sitä mieltä, että jos tehdään leikkaava budjetti, kyllä se pitäisi pystyä sanomaan myös suoraan ja pitäisi pystyä sanomaan ääneen. Nyt esimerkiksi kokoomus heti oman ryhmäpuheen alussa tämän kiisti. Mun mielestä se on noloa. Sitten puhuttiin, että vasemmisto heittelee täällä mitä sattuu esityksiä. Meillä on selkeät omat lisäykset tähän budjettiin. Meidän esitys on realistinen, mutta se ei kuitenkaan tingi siitä, että tässä koronakriisin ajassa lapset ei joutuisi kärsimään tästä tilanteesta yhtään sen enempää meidän päätösten takia kuin mikä tilanne nyt on. Sen lisäksi nämä kaikki meidän tekemät lisäykset mahtuu käyttötalouden puolella budjetin ylijäämään. Aivan realistinen ja valittavissa oleva linja koko valtuustolle, jos näin haluttaisiin tehdä.

25.11.2020

Nyt budjettisovusta haluan vielä sanoa, kun täällä puhuttiin siitä, että enemmistön mukana oltaisiin. Me voitaisiin ihan hyvin valita punavihreä enemmistö ja sellainen budjetti, joka ei leikkaa, ja tehdä tärkeitä arvovalintoja, joita me ollaan tehty myös valtakunnan tasolla sen suhteen, että tässä kriisissä tietoisesti estettäisiin sosiaalisia negatiivisia vaikutuksia. On tosi valitettavaa, että nyt niin ei tehdä.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan lyhyesti olisin halunnut valtuutettu Apterille sanoa, että ehkä tässä tilanteessa kannattaisi katsoa tuoreempia tilastoja työttömyydestä muun muassa, mitä Helsingissä tapahtuu. Mutta jos hän haluaa katsoa muutaman vuoden taaksepäin, siellä on muitakin kuin mitä hän esitteli. Siellä on esimerkiksi toimeentulotuen tilastot. Sitten kannattaa työllisyystilastoista katsoa vähän taustoja myöskin. Tietysti aina saa sellaisen tilaston kuin haluaa, mutta toivoisin vähän laajempaa katsantokantaa.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä valtuutettu Rantasen puheenvuoro oli hyvä. Jos tilastot ei miellyttä, kannattaa katsoa niiden taakse, koska sieltä löytyy paremmat tilastot.

Sen sijaan valtuutettu Kivelälle täytyy todeta, kun hän puhuu, itselle tuli vähän kognitiivinen dissonanssi puheenvuoroa seuratessa, kun hän sanoi, että he eivät halua – vasemmisto siis – tässä tehdä eikä leikata lapsilta koronakriisin hoidosta ja että he eivät joudu maksamaan tätä. Mutta jos me seuraavan 4 vuoden aikana otetaan miljardi euroa lainaa, meidän lapsethan sen nimenomaan tulee maksamaan, toki edellyttäen, että hyväksyy sen, että velat täytyy joskus maksaa, ja tiedän, että vasemmiston valtuustoryhmässä on joissain muissa foorumeissa esitetty väitteitä, että velkoja ei tarvitse maksaa. Silloin toki on helppo ottaa velkaa ja surutta tulevien sukupolvien kustannuksella, mutta itse ajattelen, että se, että me ei kyetä me aikuiset leikkaamaan omista palveluistamme edes pientä osaa ja otetaan velkaa, jotka nämä tulevat suku-

25.11.2020

polvet, lapset ja vielä syntymättömät lapset joutuvat maksamaan. En mä jotenkin koe, että tämä budjetti nyt hirveästi ottaisi lapsia tältä osin huomioon. Koen tämän jotenkin vähän ongelmallisena tässä. Ymmärrän sen. On vaalien alla varmaan vaikea leikata, ja sitten esitetään hirveitä korotuksia ja otetaan lainaa, jotta ne katetaan, ja saadaan paljon ääniä seuraavissa vaaleissa, mutta jos pitkälle miettii tulevien vuosikymmenien päähän, koen että ei tämä nyt erityisen lapsimyönteinen tämä meidän nyt hyväksymä budjetti tässä ole. Mutta koska kuntalain 110 § säättää, että valtuuston täytyy vuoden loppuun mennessä budjetti hyväksyä, ehkä tässä vaiheessa palautus tarkoittaisi sitä, että aika tiukille meni kuntalain 110 §:n toteutus, jolloin en tule äänestämään palautuksen puolesta.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Kommentoisin Holopaiselle tähän kysymykseen, onko tässä meillä varmuus siitä, että kyllä riittävästi huolehditaan niistä tarpeista, mitä on esimerkiksi koronan takia tulossa. Ensinnäkin tämä budjetti kasvatuksessa ja koulutuksessa, on leikkaava ihan normaalista perustoiminnasta. Kysymys ei ole pelkästään siitä, että tässä ei olisi tarpeeksi varattu rahaa koronan seurauksien hoitoon, vaan ryhmäkoot, jakotunnit, samanaikaisopetus, nämä on tämänhetkistä normaalia opetusta. Vaikka me todettaisiin, että nyt tarvitaan jotain lisää koronan takia, ei se paikkaa sitä, että jos me heikennetään jokavuotista normaalia toimintaa.

Ehkä toinen näkökulma tähän, että olen käsityksessä, että meillä jo tällä hetkellä on palveluissa lisääntyvää tarvetta koronan välillisten vaikutusten takia. Meillä esimerkiksi on lisääntyvää tarvetta mielenterveyspalveluissa, todennäköisesti erilaisissa sosiaalipalveluissa. Meillä on perheissä tukea, lastensuojelun tarve on lisääntynyt. Nyt jos me ajatellaan, että meillä on budjetissa semmoinen kirjaus, että jossakin vaiheessa ensi vuoden aikana, sitten katsotaan, mikä se tarve on ja arvioidaan ylityksiä, miten se vastaa siihen tilanteeseen, joka on meillä päällä jo nyt tällä hetkellä. Sen takia mä ajattelen, että kun me tiedetään, mikä tilanne on tällä hetkellä – meillä ihan oikeasti on syntynyt erilaisia sosiaalisia ongelmia koronan takia – minkä takia me lykätään sen ongelman ratkaiseminen jonnekin tulevaisuuteen sen sijaan, että me mietittäisiin nyt realistisesti, mitä tarvitaan.

Kiitos.

25.11.2020

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä vakava koronakriisi todennäköisesti johtaa palveluiden tarpeen lisääntymiseen. Se nähtiin 90-luvun lamassa, miten erityisesti lapset ja nuoret kärsi. Sen pitkä koura näkyy tänä päivänäkin ja tulee äärimmäisen kalliiksi nimenomaan tämän päivän lapsille ja nuorille se, jos tehdään leikkauksia heidän palveluistaan, heidän koulutuksestaan, joka syrjäyttää heitä tulevaisuudessa yhteiskunnasta. Kun puhutaan velasta, on monenlaista velkaa. On toki sitä velkaa, jota otetaan budjetin täyteeksi kriisiaikana, mutta on myös palveluvelkaa, koulutusvelkaa, sitä, jota luodaan sillä, että tehdään leikkauksia. Tässä keskustelussa nyt annetaan jollain tavalla kummallisesti ymmärtää, että vasemmistoliitto esittäisi valtavasti jotain lisää. Voi olla, että pitäisikin esittää enemmän kuin nyt esitämme juuri siitä näkökulmasta, että palvelutarve tulee lisääntymään todennäköisesti tämän koronan vuoksi. Mutta se mitä tosiasiallisesti me esitämme, on ainoastaan sitä, että koulutukseen ei tehtäisi leikkauksia. Kun palkankorotukset tulee, ne pitää maksaa. Kun vuokrat nousee, ne pitää maksaa. Kun lasten määrät, jotka koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa lisääntyvät, se tuo lisää kuluja.

Pormestarin budjettiesitys oli leikkaava. Budjettineuvotteluissa jonkun verran pehmennettiin sitä leikkausta, mutta se ei muuta miksiäkään sitä, että ensi vuonna leikataan tämän vuoden tasosta, kun suhteutetaan se ensi vuoden menoihin, palkkoihin, vuokriin ja lasten määrään.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä kunnan ja valtion pitää maksaa velkoja takaisin, mutta miten ne maksavat velkoja takaisin? Yleensä ottamalla uutta lainaa tilalle. Tämän on sanonut esimerkiksi Nobel-palkattu Paul Krugman, mutta myös esimerkiksi valtion velanotosta vastaava Valtiokonttorin rahoituspäällikkö Mika Tasa on vahvistanut moneen kertaan, että näinhän tosiasiallisesti toimitaan. Ei tämä ole mikään ideologinen kysymys, vaan tämä on fakta, miten valtiot toimivat ja miten kunnat toimivat.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Onhan tämä lamavertauskuvien viljely nyt hieman erikoista. Aikamoinen lama meillä on, kun 3,66 % kasvaa meidän käyttäjät ensi vuodelle.

25.11.2020

Jotenkin toivoisi suhteellisuudentajua myös vasemmistoliitolta tässä näin. Meidän budjettikehikko strategiassa yhdessä sovittua on rakennettu sen varaan, että peruspalveluiden hintaindeksi, väestönkasvu ja vielä tuottavuustavoite – tässä on esitetty tuottavuustavoite ja on laitettu vielä ? – ja sitten tänne tullaan saliin ja sanotaan, että on hirveät leikkaustalkoot käynnissä. Tämä on jokseenkin erikoista. Mä ymmärrän, että vasemmistoliiton maailmankuvassa niin kuin aiemmin tänään totesin, hyvinä aikoina pitää panostaa, koska on varaa, tavallisina aikoina pitää panostaa, koska se on arvovalinta, tai käyttää lisää rahaa, ja huonoina aikoina pitää panostaa, jotta ei lama ja jotta elvytys ja jotta se ja tämä. Se on totta kyllä, kun Arhinmäki ajattelee näin, että otetaan vain lisää velkaa edellisen maksuun unohtaen sanoa, että samalla koko ajan otetaan rakenteellisesti lisää velkaa, jos tehdään alijäämäisiä talousarvioita, joka vain kasaantuu, kasaantuu ja kasaantuu. Tietenkin politiikkaa voi myös tällä filosofialla tehdä, ja tuntuu olevan muodissa väittää, että eihän velkoja koskaan tarvitse maksaa takaisin. Se on jotenkin kasvava trendi, mutta jos sen varaan määräänsä pidempään ajattelua rakentaa, jossain vaiheessa se ajaa seinään. Mutta onneksi tässä kaupungissa on vastuullisten voimien enemmistö, joka ymmärtää tosiasioita ja toimii sen mukaisesti.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

En olisi ottanut puheenvuoroa, ellei Paavo Arhinmäki olisi nyt ärsyttänyt mua täysin tällä leikkauksillaan. Samanaikaisesti meillä on maan hallituksesta tulossa sote-lakipaketti eduskuntaan, jonka rahoituspohjasta Uudellamaalla on sote-rahoitukset per capita noin 3 100 ja muualla maassa vähintään 300–500 euroa enemmän. Tästä tulevasta sote-lakipaketista Uudellemaalle ehdotetaan väkiluku kertaa ehkä miinus sata euroa nykyinen taso kertaa 80 %:n tarvevakiointi, joka ei ota huomioon mitään – ei yliopisto-opetusta, ei maahanmuuttajia, ei kalliita potilaita. Sitten puhutaan, että meidän Helsingin budjetti olisi leikkaava. Se budjetti, jota tällä hetkellä lakipakettina sote-esityksenä hallitus vie eduskuntaan, tulee olemaan leikkaava, ja ne kustannukset ovat tällä hetkellä noin 60 % Helsingin kaupungin budjetista.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Ilahduin, kun Ulla-Marja Urho otti puheenvuoron. Olemme yhdessä olleet opetuslautakunnassa 8 vuotta puolustamassa helsinkiläistä koulu-

25.11.2020

tusta ja ajattelin, että sieltä nyt nousee sivistysporvari puolustamaan koulutusta, mutta hän lähtikin siirtämään maalityttöjä toisaalle ja keskustelemaan jostain aivan muusta kuin tästä budjetista. Toistan vielä kertaalleen: se mikä on kriittistä, on se, että tässä budjetissa leikataan koulutuksesta. Koulutus heikkenee Helsingissä ensi vuonna suhteessa tähän vuoteen. Ymmärrän, että valtuutettu Sazonovin mielestä se ei ole ongelmallista. Olettehan te leikanneet viime kaudella oikein ronskisti koulutuksesta. Ennen vuoden 2015 eduskuntavaaleja kokoomus lupasi: koulutuksesta ei leikata. Koulutuslupauksesta tuli koulutuspetos. Koulutuksesta leikattiin ennätyksellisesti. Tämähän ei ole ollut mikään ongelma koulutuksesta leikkaaminen enää nykyään kokoomukselle. Aikaisemmin me tehtiin valtuutettu Urhon ja silloisen valtuutettu Häikiön ja muiden kanssa erittäin vahvaa ja hyvää koulutuspolitiikkaa Helsingissä.

Kun puhutaan vastuullisuudesta, se on totta kai poliittinen kysymys. Kumpi on vastuullisempaa: se että puolustetaan lasten ja nuorten koulutusta ja ei hyväksytä siihen leikkauksia, vai se että lasten ja nuorten koulutukseen tehdään leikkauksia? Se on poliittinen valinta. Meidän näkökulmastamme vastuutonta politiikkaa on lasten ja nuorten koulutuksesta leikkaaminen. Kokoomuksen mielestä ilmeisesti se on vastuullista politiikkaa.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Urho kiinnitti huomiota aivan olennaiseen asiaan. Tämän tason kaksinaismoralismia itse asiassa tässä valtuustossa kohtuullisen harvoin näkee. Toisaalla täällä valtuutettu Arhinmäki ja hänen puolueoverinsa, joista useampi on kansanedustajia, pitää palopuheita siitä, miten helsinkiläisten palveluita pitää puolustaa, ja maan hallituksessa he ovat yhdessä kavereidensa kanssa tekemässä lakipakettia, joka aiheuttaa pakkoleikkauksia helsinkiläisten sote-palveluihin. Jos te todella olette huolissanne helsinkiläisten palveluiden laadusta ja tasosta, peruuttakaa se järjettömän sote-uudistuksen kanssa. Siinä te tekisitte palveluksen helsinkiläisille eikä siinä, että te täällä paasaatte kasvavan budjetin oloissa leikkaavasta politiikasta. Vai haluatteko te sen takia kasvattaa sote-menoja ensi vuodelle, jotta sen jälkeen kun teidän ajama uudistuksenne menee lävitse, jotta sitten voitaisiin leikata entistäkin enemmän sote-palveluista, kun niihin on laitettu vielä enemmän rahaa kuin niihin nyt laitetaan? Jos te olette tosiaankin huolissanne helsinkiläisten palveluiden tasosta ja laadusta, huomenna kun kävelette edus-

25.11.2020

kuntaan, päättäkää siellä eduskuntaryhmässänne, että vetäydytte tukemasta tällaisia pakkoleikkauksia sote-palveluihin kuin te nyt Helsingissä ajatte.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen täysin samaa mieltä edellisten puhujien kanssa, että tässä on iso logiikkavirhe kyllä vasemmistoliitolla tämän päivän puheiden perusteella valtuustossa versus maan hallituksessa, mutta kyllä jonkunnäköinen logiikkavirhe tuntuu olevan myös kokoomuksessa, kun äskön valtuutettu Apter todisti tiukasti, että Helsingin väestönkasvu on erittäin hyödyttävää. Mutta nyt valtuutettu Urho kyselee maahanmuuttajakertoimen perään sote-uudistuksessa. Koittakaa nyt kokoomuksessaakin päättää, onko hyödyllistä vai ei ole hyödyllistä. Jomminkummin.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Vasemmistoliitto toimii samalla tavalla sekä hallituksessa että nyt täällä valtuustossa. Olemme lisänneet koulutukseen merkittävästi lisää rahoja kokoomuslaisen opetusministeri Sanni Grahn-Laasosen leikkauksien jäljiltä. Olemme korjanneet toisen asteen ammatillista koulutusta. Olemme lisänneet peruskoulun tasa-arvo-ohjelmia. Olemme palauttaneet subjektiivisen päivähoito-oikeuden. Olemme pienentäneet ryhmäkokoja päivähoidossa, varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan ja niin edelleen. Minusta Sazonovin puheenvuorot vain osoittavat sen hädän, mikä kokoomuksella on siitä, että joku sanoo, että pormestari Vapaavuoren budjettiesityksellä ei ole vaatteita. Paljastaa sen totuuden, että se leikkaa koulutuksesta, ja senkin jälkeen kun julkisuudessa yritettiin spinnata, että nyt pantiin koulutukseen lisää. Tiedotteissa sanottiin, että nyt lisättiin koulutukseen, ei se, että esileikataan 50 miljoonaa ja laitetaan sitten vajaa 30 miljoonaa takaisin, se ei tarkoita, että koulutukseen tuli 30 miljoonaa lisää, vaan se tarkoittaa sitä, että sieltä reilu 20 miljoonaa edelleen leikattiin. Tästä on kysymys, ja tästä me päätämme kahden viikon päästä kun äänestämme. Daniel Sazonovilla on myös mahdollisuus painaa nappia sen puolesta, että koulutuksessa ei leikata tämän vuoden tasosta.

25.11.2020

Mitä sote-uudistukseen tulee, siinä kun olemme muuttamassa kuntien valtionosuusjärjestelmää muun muassa siltä osin, että se suosii suuria kaupunkeja, mahdollistetaan maakuntatason verotus, nämä on niitä keinoja, joilla huolehditaan siitä, että sosiaali- ja terveystalvet pysyvät hyvinä jatkossakin.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Tarkistin oikein lukuja, kun nämä kaupunkitason luvut eivät tunnu vakuuttavan. Ensi vuonna kasvatukseen ja koulutukseen käytettävä rahamäärä Helsingissä kasvaa 30 miljoonaa euroa. Se on reilu puolitoista prosenttiyksikköä enemmän kuin tänä vuonna. Lisäksi peruskorjaamme kouluja täysin alkuperäisesti suunnitellussa tahdissa. Samaan aikaan kuulemme messua leikkaavasta budjetista. Kyllä, se on totuus, että ensi vuodelle ei ole rahaa mielettömiin uusiin avauksiin ja vaikkapa opetustuntien lisäämiseen tai muuhun. Sellaisissa oloissa me olemme, että kaikkeen uuteen mahtavaan ei ole lisärahoitusta. Kun katsoo ympärille, sekin on poikkeuksellista, sillä muut kaupungit laativat pitkiä, monien vuosien sopeuttamisohjelmia. Sen sijaan, että täällä tunnettisiin tyytyväisyyttä vastuullisesta taloudenpidosta, joka mahdollistaa tämänkin tasoisen asian, täällä lietsotaan jonkinnäköistä apatiaa ja kauhua ja närkästystä siitä, että jotenkin nyt helsinkiläisten palvelutaso romahtaa. Helsinkiläisten palvelutaso ei romahda tämän budjetin seurauksena.

Sen sijaan hallituksen sote-uudistuksen seurauksena saattaa romahdtaa. Siksi on vielä kerran kysyttävä suoraan Arhinmäeltä, tuetteko te tosiaan hallituksen sote-uudistusta, joka pakkoleikkaa, pakottaa Helsingin leikkaamaan sote-palveluistamme niin että niiden laatu todennäköisesti tulee teidän tekojenne seurauksena kärsimään.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Sazonov nyt yrittää siirtää koko ajan keskustelua toisaalle ytimeistä, tästä budjettiesityksestä ja tämän budjettiesityksen vaikutuksista koulutukseen. Te luettelette erilaisia asioita. Kuten totesin, tämä leikkaa. Mutta ette te minua usko. Mutta katsotaanpa, mitä virkavastuulla sanoo ylin koulutuksen virkamies, kasvatukseen ja koulutukseen

25.11.2020

toimialajohtaja Liisa Pohjolainen: "Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on edessään 20 miljoonan euron sopeutustoimet koronan kolhiman talouden vuoksi. Helsinki-lisän leikkaamisen arvioidaan tuovan 7 miljoonan euron säästöt."

Ei tämä ole vasemmistoliiton lukuja vaan virkavastuulla toimiva ylin virkamies, toimialajohtaja kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta toteaa, että edessä on 20 miljoonan euron leikkaukset. Ei nämä, valtuutettu Sazonov, teidän puheellanne miksikään muutu. Tämä on se valitettava seikka, mitä vasemmistoliitto ei voinut hyväksyä. Toki te paransitte pormestari Vapaavuoren budjettiesityksen, joka olisi leikannut vielä enemmän, siihen nähden koulutusta. Mutta kuten Pohjolainen sanoo, 20 miljoonaa euroa leikkausta.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä valtuustosalissa me päätetään Helsingin budjetissa. Tässä valtuustosalissa me ei päätetä sote-uudistuksesta. Nyt jos taas palataan vastuullisuuteen ja siihen, mikä on vastuullista, ajattelin, että vastuullista on nimenomaan tehdä jotakin olennaisia tekoja niissä asioissa, joista itse on päättämässä. Sen takia tämä, että silloin kun istutaan valtuustosalissa, kokoomus haluaa leikata, mutta sitten sellaisissa asioissa, mihin heillä ei ole valtaa täällä, he haluaa sitä lähteä kritisoimaan. Se ei kerro myöskään hirveän johdonmukaisesta tahdosta vastustaa näitä leikkauksia. Nyt on ilmeisesti jossain mikki auki.

Tähän koulutusleikkauksiin. Jos me ajatellaan lasta, joka istuu koulussa, ei häntä kiinnosta, onko meillä budjettiin lisätty 3,6 % tai 3,8 %, eikä häntä kiinnosta, neuvoteltiin 30 miljoonaa tai 31 miljoonaa, vaan häntä kiinnostaa se, onko opettajalla aikaa tulla auttamaan häntä silloin kun hän ei ymmärrä matikan laskua tai saako hän tukiovetusta silloin kun hän meinaa pudota opetuksesta. Sen takia olennainen kysymys on se, mitä tällä rahalla pystytään tekemään ja mitä tällä rahalla ei pystytä tekemään. Musta tässä nyt on ollut kokoomuksen puolelta vähän ehkä tahallista pyrkimystä jättää joitakin näkökulmia huomiotta, niin kuin esimerkiksi se, että meillä väistämättä tilojen ja palkkojen kustannukset kasvaa niin että vaikka me lisättäisiin sinne lisää euroja sen verran kuin nyt budjettisovussa on sovittu lisättäväksi, tosiasiallisesti suhteessa lapsimäärään meillä on mahdollisuus palkata vähemmän aikuisia. Tämä on se ongelma, mistä me puhutaan.

25.11.2020

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

En puhu sote-uudistuksesta. Puhun ”koulutuksen leikkauksista”. Vasemmisto tekee tästä jotenkin elämää suuremman kysymyksen. 20 miljoonaa on ensinnäkin kasvatuksen ja koulualalla jotain prosentin luokkaa ja koko kaupungin budjetissa se sijoitetaan promillen luokkaan. Vaikuttavuus on A ja O. Se miten se raha vaikuttaa, siitä nyt ei tässä puhuta mitään. Vuorjoki mainitsee täällä, että nyt ei pääse erityisopetukseen ja muuta. Hän mainitsee näitä vaikutuksia, joskin roimasti liioitellen, jos suhteuttaa missään määrin tämän nyt ”leikkaukseen”. Enemmän kasvatuksen ja koulutuksen toimiala käyttää budjettiin kuin tänä vuonna, mutta oppilasmäärään ja väestöön suhteutettuna riippuu, miten sen laskee. Vaikutuksethan täällä ratkaisee. Nyt tämän koronakriisin seurauksena kyllä mun mielestä joka toimialalta säästöjä pitää kyetä löytämään ja kohdentamaan oikein. Jotenkin tämä vasemmiston näkemys, että se on niin kuin valtuutettu Sazonov oikein hyvin sanoi, että kun ei ikinä ole mahdollisuutta säästää – ei hyvinä aikoina, ei normaaleina aikoina eikä huonoina – tästä se budjetti kasvaa ja kasvaa niin kuin Helsingissä on valitettavasti käynyt.

Uhkakuvien maalailu niin kuin tässä nyt oli, että tämä 20 miljoonaa nyt romahduttaa Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialapalvelut, tämä on kyllä pelottelua, mitä en arvosta. Se olisi rehellistä, että he mainitsisivat, mitä tässä nyt käytännön tasolla kouluissa tapahtuu, kun otetaan huomioon niin kuin tässä on tuotu esille, että merkittäviä investointeja ja panostuksia kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tullaan tekemään. Jossain määrin toivoisin suhteellisuudentajua, mutta ehkä puheenjohtaja tästä jatkaa nyt uudessa roolissa.

Valtuutettu Dan Koivulaakso

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Mä olisin lyhyesti valtuutettu Sazonoville vastannut, että vaikka kuinka lisättäisiin suhteessa pormestari Vapaavuoren erittäin rajoja leikkauksia sisältäneeseen budjettiesitykseen kaupunginhallitusvaiheessa rahaa, ei kuitenkaan ole niin, että leikkaustoimenpiteet, jotka sivulla 183 meidän budjettikirjassa lukee, että niitä olisi poistettu. Kun näitä ei poistettu, kuten itse esimerkiksi neuvotteluvaiheessakin esitin, valtuutettu Sazonov tietää varsin hyvin, että me teemme – tai te teette, mikäli ette meidän vastaesityksiämme tue – leikkaavan budjetin. Tästä on kysymys. Ei ole

25.11.2020

merkityksellistä, mikä tarkka summa on, mikä lisätään, jos ei se silti ole riittävän suuri.

Mitä tulee valtuutettu Meren puheenvuoroon, pyytäisin tarkistamaan laskelmia. Olen varma, että siinä on inhimillisestä erheestä, kun ei samanaikaisesti voi promillet ja prosentit ja 20 miljoonaa oikein pitää paikkaansa, ellei joko kasvatus ja koulutus olisi vain kymmenesosa Helsingin budjetista, vaikka se on noin neljäsosa. Varmasti hän osaa itse tarkastaa luvut, ettei niitä tarvitse tästä opettaa, mutta ehkä osoitukseksi siitä vain, että jonkinasteista tarkkuutta olisi hyvä harjoittaa, kun kuitenkin puhutaan veronmaksajien rahoista, eikä heitellä miljoonia ja prosentteja miten sattuu.

Kiitos.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Puheenjohtaja.

Tuossa valtuutettu Koivulaakso viittasi siihen, että budjettikirjassa on leikkauksia, joihin ei ole tehty muutoksia. Lopullisestihan tämä budjetti muotoutuu meidän tulosbudjetissa, joka hyväksytään joulukuussa kasvatus- ja koulutuslautakunnassa. Meillähän eilen tätä hiukan alustavasti käsiteltiin siellä lautakunnassa ja todettiin, että niihin leikkauksiin, mitkä siinä budjettikirjassa sanotaan, sen suuruisina ei tarvitse tehdä. Niin kuin mä kerroin omassa aikaisemmassa puheenvuorossa, meillä 6,9 miljoonaa euroa tätä valtion antamaa koronatukea siirtyy myöskin ensi vuoden puolelle, eli tilanne on sillä lailla asiallinen. Täällä varmasti kaikki puheenvuorot on ollut omalla tavallaan ihan oikeita. Onhan meidän budjetti 30 miljoonaa suurempi kuin viime vuonna, 1,6 % kaiken kaikkiaan suurempi, mutta vastaavasti tietysti oppilasmäärät ovat suurempia. Näin kaikki voivat varmaan olevansa vähän oikeassa.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Onpa harmillista, että siirrytte sinne puheenjohtajan pallille, koska olisin hiukan tuohon puheenvuoroonne kommentoinut. Kun luettelitte äskön kovin paljon asioita, mitä valtiolla on tehty ja lisätty, olisi ollut kiva

25.11.2020

samalla kuulla, millä ne on rahoitettu. Oikeastaan tähän liittyen myöskin, minkälaisia lisäyksiä te esittäisitte ja millä te ne rahoittaisitte myöskin täällä kaupungin puolella. Sillä eihän se niin kai, vai onko todella niin, että velkoja ei tarvitse maksaa takaisin? Te varmasti, teidän ryhmästänne joku osaa tähän logiikkaan vastata.

Toinen asia. Tässä palataan jälleen kerran ja unohdetaan oikeastaan se, mistä perussuomalaiset on paasannut, eli väestönkasvu. Mehän kaikki tiedämme, ainakin päättäjät täällä valtuustossa, että palveluiden rahoitukset eivät seuraa väestönkasvua valitettavasti, jolloin se tarkoittaa, että yhä pienemmällä rahalla tehdään palveluja yhä isommalle porukalle. Jotakin pitäisi nyt kyllä mielestäni valita. Kyllä murheellinen on tämä Helsingin kehitys, mutta näyttää siltä ikävä kyllä, että Helsinkiin alkaa tulla hissun kissun tilaa, kun täältä myös muuttaa tällä hetkellä paljon väkeä pois. Se on asia, josta kannattaisi olla huolissaan.

Kiitos.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin tosiaan vielä kerran valtuuston varapuheenjohtajalta kysynyt nyt, oletteko te tosiaan sitoutunut siihen helsinkiläisten sote-palveluita leikkaavaan sote-uudistukseen, joka nyt pöydillänne maan hallituksessa on. Ei voi ajaa kaksilla rattailla ihan näin perusteellisesti kuin te nyt teette. Täällä messutaan siitä, että yksittäisiä kriisioloissa tehtäviä ei niin suuria menolisäyksiä kritisoidaan ja toisaalta maan hallituksessa ajetaan massiivisia sote-leikkauksia helsinkiläisten palveluihin. Mutta koska valtuuston varapuheenjohtaja Arhinmäki on puhujanpöntön takana, kysyn tätä valtuutettu Honkasalolta ja mieluusti myös vasemmistoliiton ryhmäpuheenjohtajalta Vuorjoelta, joka tietenkin myös HUSin hallituksen penkistä tätä asiaa tarkastelee. Onko tosiaan niin, että te helsinkiläiset vasemmistoliittolaiset olette sitoutuneet yhdessä vihreiden ja demareiden kavereidenne kanssa siellä hallituksessa sellaiseen sote-uudistukseen, joka ajaa meille kymmenien ja kymmenien miljoonien pakkoleikkaukset helsinkiläisten sote-palveluihin. Tähän en ole saanut vastausta aikaisemmin valtuustokeskusteluissa, kun sote-uudistuksesta on keskusteltu, enkä ole tänäänkään saanut, vaikka se kiinteästi liittyy tähän budjettiin ja sote-rahoitukseen, josta tämän budjetin yhteydessä päätämme.

25.11.2020

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Arhinmäki vastasikin jo perusteellisesti tähän Sazonovin harhautuspuheenvuoroon. Tätä hän sinnikkäästi täällä edelleen jatkaa, vaikka meillä käsittelyssä on Helsingin talousarvio.

Olisin tarttunut Otto Meren väitteeseen siitä, että 20 miljoonaa on ihan pikkusumma. Ei ole sillä tavalla tuntuva säästö. On aika suoraan sanoen vastuutonta heittää tällaisia puheenvuoroja, kun käsitellään Helsingin talousarviota. Lisäksi Meri on siellä valtuustosalissa sanonut, että vasemmisto ei ole valmis minkäänlaisiin säästötoimenpiteisiin. Tämäkään ei pidä paikkaansa. Noin kuukausi sitten tein itse valtuustoaloitteen, että Helsinki järkevöittäisi omia konsulttipalveluustoja, jotka ovat kasvaneet ihan huimasti viime vuosina. Se sai aikaan aivan raivoisan reaktion siellä valtuustosalin oikealla reunalla. Ehkä ihan hyvä pitää muistissa myös nämä puheenvuorot.

Kiitos.

Pormestari Jan Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuunneltuani nyt jonkin aikaa tätä vänkäystä ajattelin yrittää asettaa tätä vähän perspektiiviin. Mä oon parisenkymmentä vuotta, vähän yli täällä valtuustossa ollut yhtä tai kahta vuotta lukuun ottamatta, viimeiset neljä vuotta tämän budjetin esittelijänä. Varsin säännönmukaisesti sama kaava on toistunut nyt 25 vuotta, ehkä toiset 25 vuotta sitä ennen tai 50 tai sata vuotta. Kun kaupunginjohtaja tekee esityksen, se aika ison valtuustossa edustettuna olevan porukan leimataan ikäväksi, raujaksi, leikkaavaksi, karmeaksi, katastrofaaliseksi. Sen jälkeen käydään neuvonpitoa, ja sen jälkeen poliittiset ryhmät lisäävät sinne jonkun verran menoja. Lisäysten määrä on yleensä puolen prosentin ja yhden prosentin välillä budjetin loppusummasta, jonka jälkeen kilvoitellaan siitä, kuka on vahviten ollut mukana pelastamassa kansakuntaa ja veronmaksajien ja kansalaisten etuja sillä, että budjetin loppusumma on puolisen prosenttia, tällä kertaa vähän enemmän noin prosentin verran lisätty, jonka jälkeen osa on kuitenkin vielä sitä mieltä, että se on kama ja se on leikkaava, jonka jälkeen vuoden päästä, kun tehdään tilinpäätöstä, todetaan, että keskimäärin puolet toimialueista ovat selvin-

25.11.2020

neet olennaisesti pienemmillä määrärahoilla ja pystyneet maksamaan tulospalkkiota.

Eiköhän tämä mene tälläkin kertaa näin. Kasko on vielä kaiken lisäksi yleensä kuulunut aina niitten joukkoon, jotka ovat tulospalkkioita pystyneet maksamaan. Mikä on leikkaavaa ja mikä ei, on aina suhteellista ja riippuvaista – niin kuin apulaispormestari Pakarinenkin täällä totesi myös – varsinaisista kohdennuksista, joita tehdään tulosbudjettivaiheessa.

Se mikä sen sijaan on kiistatonta, on se, että täällä valtuuston selkeä enemmistö on päättänyt yksissä tuumin irtaantua itse sopimastaan ja hyväksymästään valtuustostrategiasta, keskeisimmästä yksittäisestä asiakirjasta, joka tässä valtuustossa on hyväksytty. Ne, jotka tähän eivät ole yhtyneet, haluaisivat irtaantua siitä vieläkin enemmän.

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande.

Precis som borgmästare Vapaavuori sa, så kanske det låter i den här debatten och den här diskussionen som skillnaderna mellan de olika grupperna skulle vara jätte-jättestora, att man skulle ha väldigt, väldigt diametralt olika ståndpunkter hur man ska sköta Helsingfors budget. Summa summarum tycker jag ändå faktiskt att den här kompromissen är ändå en bra kompromiss, där olika grupper har försökt jämka och sammanföra en vettig lösning för Helsingfors stad, som inte ska drabba barn eller de utsatta, utan tvärtom satsar på att vi ska ha bra skolor och vi ska ha, reparera dem. Vi ska, barnen ska kunna vara i vettiga byggnader och så vidare. Och ja, till exempel, det finns enstaka som är jätteviktiga.

Katju Aron nostamaan kotihoidon tuen lisän leikkaukseen. Olen itse asiassa hänen kanssaan siinä mielessä samaa mieltä, että olisi ollut järkevää seurata 6 + 6 + 6 -mallia ja ajateltu, että puolentoista vuoden ikä olisi ollut ehkä sellainen kohta, mihin olisi voinut tuoda lisiä. Mutta on mielenkiintoista nähdä, mitä tämä tarkoittaa, ja seurata tarkkaan, tarkoittaako se toimeentulotuen lisäyksiä vai ei. Tiedämme kaikki kuitenkin, että varhainen varhaiskasvatus on tosi tärkeä kaikille perheille. Siinä mielessä minun mielestä ei ole kohtuullista odottaa, että kukaan – ei äidit eikä isät – jäisi kotiin pelkällä kodinhoidon tuella vaan ajattelen, että ennen kuin me voimme antaa perheille kunnan perhevapaat, jotka

25.11.2020

ovat ansiosidonnaisesti korvattuja, ei ole oikein odottaa, että he jäävät kotiin hoitamaan lapsia.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa herra puheenjohtaja.

Onhan tässä nyt kyseessä vasemmistoliiton taholta ihan poikkeuksellisen härski kaksilla rattailla ajaminen, nimenomaan tämän, mistä tässä nyt on aikaisemminkin puhuttu tästä sote-kysymyksestä. Haluaisin käyttää puheenvuoron siihen, että nyt kaikki katsojat ja muut helsinkiläiset, jotka tätä seuraavat Helsinki-kanavalta taikka muualta, ymmärtäisivät, että tämä vasemmistoliiton tyyli, että ei olla mukana budjettisovussa mutta sitten tuodaan valtava määrä – mä laskin 9 kappaletta vastaehdotuksia, jotka on menolisäyksiä – ne tuodaan tässä vaiheessa tänne ikään kuin mikä on iltalyöpsyn jälkeinen, yölyöpsyn tavoin tähän. Tämä ei ole oikea tapa tehdä politiikkaa. Ei tässä ole tarkoituksenaan se, että näitä saataisiin läpi, vaan tämä on ihan puhtaasti hyvesignaalointia ja vasemmistoliiton moraaliposeeraamista. Toivottavasti katsojat eivät mene tähän läpi vaan ymmärtää sen, että jos vasemmistoliitto oikeasti haluaisi heidän menolisäyksiä joitakin niistä saada mukaan tähän budjettiin, silloin he olisi mukana budjettisovussa.

Ensi kerralla äänestetään. Onhan tämä ihan käsittämätöntä. Tämä on ihan puhdasta vaaliposeerausta. Se täytyy nyt ymmärtää tässä. Mun mielestä tämä on aika omituinen tapa toimia. Toivottavasti tämä ei yleisty meidän kaupungissa.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

En väitä, että näin olisi toimittu. Kiitos.

Niin kuin apulaispormestari Pakarinen hyvin totesi, tämä budjetti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla kasvaa yli 20 miljoonaa euroa. Mun mielestä on vaikea puhua silloin leikkauksesta. Jos me hahmotetaan, että se on per oppilas, mutta silloin meidän pitäisi jotenkin ajatella, että palveluiden laatu on sidottu per oppilas, ettei sieltä voisi mitään säästöjä aikaansaada.

25.11.2020

Taas valtuutettu Koivulaakso, joka epäili omaa matematiikkaosaamista, 20 miljoonaa vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla puoltatoista prosenttia, ja koko kaupungin tasolla 20 miljoonaa vastaa 4 promillea. Voidaan tästä vääntää jossain muualla, mutta näin se on, kun lukuja katsoo.

Täytyy sanoa, että vielä surkuhupaisa oli tämä valtuutettu Honkasalon, kun hän keksimällä keksi, että onko hän joskus esittänyt jotain säästöjä. Sitten hän keksi tämän oman valtuustoaloitteen, joka oli käytännössä tietopyyntö kaupungin tekemistä konsulttisopimuksista. Sitten hän vielä sen sai, mutta se ei ollut riittävän selkeä ja riittävällä tavalla ekseleöity. Tämäkö on tosiaan vasemmistoliiton paras säästöehdotus kuluneen kolmen ja puolen vuoden aikana? Sen konsulttilistan Excelin pyytäminen!

Anteeksi, että naurattaa, mutta tämä ehkä osaltaan kertoo jo jotain.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Merelle totean tähän heti perään, että itse olen pyytänyt vastaavaa listaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa, missä olit hyvinkin innokkaasti höyläämässä jokaisen kolikon perään. En ole sitä listaa vielä saanut, vaikka oon sen kuukausi sitten pyytänyt. Johon liittyen myös vastaan pormestari Vapaavuorelle, että ainakaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialalla ei ole kauheasti tulospalkkioita viime vuosina jaettu.

Sen sijaan valtuutettu Kalevalle totean, että kyllä vasemmisto toi näitä esityksiä jo budjettineuvotteluihin. On myös ryhmiä täällä, jotka eivät ole lähettäneet budjettineuvotteluihin tarjoamaan yhtään mitään ja tuovat niitä nyt tähän kokoukseen. Ainakin itse mitä tosiaan mainittu kuvlautakunta on tehnyt laskelmia ja ollut yhteydessä palvelujohtajaan, olen sen perusteella tehnyt esityksiä ja tuonut niitä neuvotteluihin mukaan. En tosin ollut neuvotteluryhmässä mutta tältä pohjalta.

Valtuutettu Rantaselle vielä totean, että te ette halua, perussuomalaiset, kantaa tämänhetkisistä palveluista huolta kaupungin kasvaessa ettekä myöskään tämänkokoisen kaupungin palveluista huolta. Sikäli tämä on erikoista ja vastuutonta toimintaa, kun täällä on puhuttu, mikä on vastuutonta ja mikä ei ole. Tämä kuulostaa jo siltä, aletaanko täällä jo priorisoimaan, kuka tänne asukkaiksi kelpaa tälläkään hetkellä. Toki tämä tuli jo esiin teidän puheenvuorossa silloin kun puhuttiin asuntora-

25.11.2020

kentamisestä. Ilmeisesti silloin määritelmät sen suhteen, kuka on hyvä helsinkiläinen ja kuka ei, oli vähän kyseenalaista.

Kiitoksia.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Vaikka tämä ei varsinaisesti tähän keskusteluun kuulu, ihan lyhyesti kommentoin sote-asiaa sillä tavalla, että niin kuin aikaisemmissa tässä valtuustosalissa käydyissä sote-keskusteluissa ei myöskään vasemmistoliiton ryhmä ole kieltänyt sitä millään tavalla, että nähtäisiin parempana, että siellä Helsingin rahoitus olisi vahvempi ja että ollaan hakukkaita tähän vaikuttamaan. Musta tässä on ehkä tietty ristiriita nyt kokoomuksen retoriikassa, kun toisaalta kokoomuksen suunnalta tulee sellaista väitettä, että on todella vastuutonta ilmaista eri näkemyksensä esimerkiksi tällaisessa valtuustosalissa ja tehdä vastaehdotuksia. Mutta kuitenkin hallituksessa se, että yritetään vaikuttaa esimerkiksi neuvotteleita tällaisiin asioihin, se jotenkin on myös vastuutonta.

Valtuutettu Rantasen kysymykseen, mitä me nyt oikein esitämme ja miten me sen ajattelemme rahoittaa, esitykset löytyy järjestelmästä. Siellä on täsmällisesti eritelty, mitä me tähän budjettiin esitämme. Tässä voisin todeta sen verran, että nämä kaikki esitykset mahtuu budjetin ylimäärän sisälle. Jos nämä kaikki vasemmistoliiton tekemät esitykset hyväksyttäisiin, silloin me ei jouduta ottamaan ensi vuoden käyttömenoihin velkaa, vaan me rahoitetaan sillä ylimäärällä, joka nyt siellä budjetissa on. Sitten voidaan joutua ottamaan jonkin verran velkaa investointeihin, mutta mikäli näyttää, että talous ei ole kestävää tulevina vuosina, on ihan realistista se, että me korotetaan veroprosenttia, joka tällä hetkellä on varsin alhainen.

Vielä valtuutettu Meri vaati meiltä arviota vaikutuksista ja kyseenalaisti meidän arviota. Kysyisin mielelläni, minkälaiseen vaikutusarviointiin perustuu valtuutettu Merin näkemys, että näillä koulutusleikkauksilla ei olisi mitään vaikutusta, ja minkälaista selvitystä Merin ajattelun taustalla on. Mä ajattelin, että jos me halutaan pysyä nykytasolla, ei meidän tarvitse sitä perustella. Sitten jos haluatte muutosta, jos haluatte sitä, että koulutuksesta otetaan rahaa pois, sitten olisi syytä osoittaa vaikutukset.

25.11.2020

Valtuutettu Dan Koivulaakso

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos puheenvuorosta.

Ensin haluan kiittää valtuutettu Otto Mereä siitä, että hän korjasi virheensä. Nelinkertainen virhe on melko suuri virhe, kun puhutaan budjettiteknisistä asioista, tai jos esittää luvun pienempänä, joka todellisuudessa on 50 % suurempi kuin esittämä luku, tämäkin on hyvä korjata. Kiitän tästä näin, että kuuntelit korjaus- ja oikaisupyyntöäni.

Valtuutettu Kalevalle haluan todeta, että on melko kyseenalaista ja suorastaan epäreilua epäillä toisten motiiveja, etenkin jos sen tekee täysin virheellisin perustein. Luonnollisesti vasemmistoliitto on a) julkaissut oman budjettineuvottelutavoitteensa omilla verkkosivuillaan ja ne on kaiken kansan nähtävillä siellä. Luonnollisestikin olemme esittäneet niitä neuvotteluissa. Luonnollisesti olemme esittäneet kompromissiesityksiä neuvotteluissa ja yrittäneet käydä aitoja neuvotteluja, kuten olemme välittäneet kaikille. Siinä vaiheessa kun muutama keskeinen kysymys, kuten se, että me emme ole valmiita leikkaamaan helsinkiläisten lasten tulevaisuudesta ja heidän koulutuksestaan, kasvattamaan ryhmäkokoja tai lykkäämään välttämättömiä investointeja hamaan tulevaisuuteen – siinä vaiheessa kun me tästä pidämme kiinni ja kuitenkin liikumme samassa suuruusluokassa mutta muutamassa periaatteellisessa kysymyksessä emme ole vielä päässeet tasolle, jolle olisimme toivoneet, joskin olemme tehneet isoja kompromissiesityksiä. Näiden esitysten kritisoiminen tällaisilla poskettomilla väittämillä, absurdeilla väittämillä, noloilla väittämillä, niin kannattaa katsoa peiliin valtuutettu Kalevan tässä yhteydessä, kun tulee tällaisilla adjektiiveilla tänne arvostelemaan prosesseista, joista ei ole ollenkaan kartalla tai ei tiedä, mistä puhuu. On vähän kiusallista kuunneltavaa.

Kiitos.

Valtuutettu Dani Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä haluaisin kiittää valtuustoa ensinnäkin siitä, että täällä on löydetty sopu, jossa helsinkiläisten veroja ei koroteta. Se on oikein. Sellainen pulma, mikä usein unohtuu näissä keskusteluissa, on just se, että julkiset rahat ja verorahat on ihmisten rahoja eikä kaupungin varoja tai jon-

25.11.2020

kun muun julkisen yhteisön varoja. Nämä on ihmisten rahoja. Jos me vaikka lähdettäisiin korottamaan verotusta, se olisi käytännössä ihmisten palkkojen leikkaamista. Siinäkin mielessä ihmettelen niitä puheita. Mitä vähemmän me voidaan kerätä ihmisiltä verovaroja, sen parempi. Mun mielestä meidän kaikkien yhteinen tavoite pitäisi olla se, että me voidaan taata helsinkiläisille mahdollisimman laadukkaat palvelut mahdollisimman vähillä verovaroilla. Voitaisiin mahdollisimman vähän ottaa ihmisiltä ja silti saada hyvät palvelut. Sen pitäisi olla meidän yhteinen tavoite. Toivottavasti ensi vaalikaudella päästään taas alentamaan kuntaveroa.

Kun tätä vasemmistoliiton leikkauspuhetta kuuntelee, täytyy kyllä vähän ihmetellä tätä vasemmiston puolicaselaista politiikkaa. Noususuhdanteessa jakovaraa, joten elvytetään. Laskusuhdanteessa taantuma, joten elvytetään. Oli mikä tahansa tilanne, niin elvytetään. Haluankin kysyä vasemmistolta, onko edes teoriassa olemassa mitään tilannetta, jolloin julkisia menoja tulisi tai olisi perusteltua teidän mielestä vähentää. Jos vastaus on, että ette keksi mitään tilannetta, silloin kannattaa miettiä, mikä omassa ideologiassa on pielessä.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä pormestari Vapaavuoren puheenvuorosta inspiroituneena voin tiivistää ansiokkaan ja laadukkaan keskustelun, jota tässä on käyty viimeisten tuntien ajan siihen, että kolme keskeistä ja suurinta valtuustoryhmää tässä kaupungissa on löytänyt sovun. Se ei ole ollut kellekään helppo johtuen siitä, että koronatilanne on ajanut kaupungin ja päätöksentekijät uuden tilanteen eteen, mutta yhteistyöllä ollaan kyetty semmoinen kompromissi saavuttamaan, joka ottaa riittävällä tavalla huomioon investointitarpeet, käyttötalouden haasteet, käyttötalouden menot, toisaalta veronmaksajien tilanteen ja taloudellisen ja työmarkkinatilanteen kaupungissa ja saavuttanut sovun, joka on vielä linjassa muistaakseni yksimielisesti hyväksytyyn kaupunkistrategian kanssa. Näin on käynyt. Siitä itse iloitsen. Tässä on käynyt ilmi, että kaikki ryhmät tähän ei ole sitoutunut, ja siitä on keskusteltu, mutta olen iloinen, että kolme vastuullista isointa ryhmää voi ajatella, onko tässä joku syy ja seuraus, että kolme isointa vastuullisinta ryhmää on löytänyt tässä toisensa, tehnyt vaikean mutta kuitenkin kaikkien näkökulmasta hyvän päätöksen ja toivon mukaan se päästään seuraavassa kokouksessa hyväksymään.

25.11.2020

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Jotenkin tuntuu, että tässä keskustelussa kuitenkin unohtuu se tilanne, jossa me nyt ollaan, eli tämä poikkeuksellisen vakava kriisi, joka haastaa sekä meidän tähän asti erittäin menestyneen ja kasvavan kaupungin talouden ja myöskin ihan lähivuosien kehityksen. Meillähän tällä hetkellä me voidaan ajatella, että valtion merkittävät panostukset ja kuntien tukemiset on auttaneet Helsinkiäkin selviämään tämän kriisin yli ja on luotu siltaa siihen, että kriisin hetkellä ei tarvitse lähteä henkilöstön lomauttamisiin, irtisanomisiin tai mihinkään muuhunkaan leikkauspolitiikan linjalle. Mutta sitten meillähän on koko tulevaisuudenkuva täysin auki. Me ei tiedetä, kuinka kauan tämä kriisi kestää, mikä koko ensin vuoden tilanne on sekä kaupungin verotulojen osalta että kaupungin kasvun suhteen. Sen suhteen pidän sitä erittäin tärkeänä, että kaupungin päättäjät kuitenkin samanaikaisesti haluaa varmistaa sen, että meidän keskeiset julkiset palvelut pyörii. Me pidetään meidän palvelut pyörimässä ja me taataan meidän henkilöstölle hyvä asema näiden palveluiden tuottamiseen. Mutta kuitenkin samanaikaisesti siellä pohditaan tulevaisuutta. Tulevaisuuden pohdintaanhan liittyy hyvin pitkälti vastuullisuus käyttömenojenkin ja lainanoton osalta. Tällä menolahan me velkaannutaan merkittävästi lähivuosina, ja sitä silmällä pitäen täytyy ensi vuoden.

Ajattelen, että kun tässä kuitenkin Helsingin tilanne on hyvin poikkeuksellinen moneen muuhun kuntaan verrattuna. Me lisäämme käyttömenoja, me lisäämme ??...

...ja se pystyy vastaamaan tähän kriisin hetkeen.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa herra puheenjohtaja.

Toveri Koivulaaksolle haluaisin kyllä sanoa, että voin aivan hyvin katsoa peiliin. Minä olen porvari ja nukun sen takia hyvin yöni. Ymmärrän, että se on vasemmiston puolella nyt aika kiusallista, että joku tuo esiin mekaniikan, millä he toimii – paljastaa ja läpivalaisee sen, millä tavalla he tässä vaalien alla toimivat. Mutta kyllähän asia on niin, etteihän kukaan tässä salissa varmasti ole täysin tyytyväinen nyt tähän budjettiin. En minäkään ole siihen täysin tyytyväinen. En mä olisi halunnut, että nyt vaikka kotihoidon tuen Helsinki-lisää leikataan. Mutta politiikka on

25.11.2020

kompromissien tekemistä. Jos ei pysty tekemään kompromisseja, ainoa vaihtoehto on totalitaristinen ikään kuin Neuvostoliitto, jossa kompromisseja ei tarvinnut tehdä vaan joku sanelee, miten siellä toimitaan, mutta ei kai nyt kukaan sellaista halua? Kyllä täytyisi katsojien nyt ymmärtää se, mitkä puolueet tässä on ollut vastuullisia. Kiitos kaikille niille, jotka vastuullisesti on ollut tekemässä tätä sopua. Kiitos näille.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä nyt on mielenkiintoista, että valtuutettu Kaleva ajattelee, puhuu totalitarismin uhkasta siinä yhteydessä, että kompromissien tekemätömyys johtaisi siihen ja samalla kuitenkin antaa sellaista kuvaa niin kuin ei olisi ok tai ei olisi asiallista tehdä vastaesityksiä valtuustosalissa, minkä ymmärrän kuitenkin kuuluvan hyvin olennaiselta osaltaan demokratiaan. Minusta on hyvä muistaa, että vasemmistoliitto on just hiljattain hyväksynyt AM-ohjelman neuvottelutuloksen, on ollut suurimpana osana vuosista mukana budjettisovussa ja kaikkiin näihin on liittynyt paljon sellaista, mikä on ollut meille hyvin kipeää ja hankalaa. Enemmän ehkä nyt on kysymys siitä, missä menee raja. Olemme valmiita hyvin suuriinkin kompromisseihin, mutta jossakin kohti se raja menee.

Sitten toisesta teemasta. Tässä useammankin kokoomuslaisen puheenvuorossa näkyy vähän sellaista kapeutta. Ikään kuin ajatellaan, että mistään muusta näkökulmasta ei voi olla uskottavaa kuin se, että haluttaisiin tehdä leikkauksia. Jos mä avaan, miten mä nään, mikä tässä on ideologinen ristiriita, joka on esimerkiksi meidän ja kokoomusten välillä. Me halutaan tehdä sellaista politiikkaa, jossa ne ihmiset, joilla on varaa ja joilla on kykyä, antaa enemmän omastaan, jotta taas ne ihmiset, jotka tarvitsee enemmän tukea ja apua ja jotka tarvitsee kannatetta päästäkseen normaaliin hyvään elämään, heille tarjotaan siihen mahdollisuus. Tästä on kysymys hyvinvointivaltiossa. Tästä on kysymys, kun me tehdään sellaista politiikkaa, että me kerätään veroja ja ohjataan sitä palveluihin. Mä pystyn näkemään sen, että kokoomuksen ideologia on täysin erilainen. Kokoomuksen ideologia lähtee enemmän siitä, että jokainen pärjää itsekseen. Sekin on demokratiaa, että meillä on erilaisia ideologioita, mutta ehkä teidän on myös hyvä nähdä se, että kyllä tässä on ihan aitoa ajattelua siinä, miksi me nähdään, että budjetissa täytyy olla riittävästi rahaa palveluihin.

25.11.2020

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihan tuossa taisi hiukan aikaisemmin valtuutettu Meri sanoa, että kaupunkistrategia tai valtuustostrategia hyväksyttiin yksimielisesti. Näinhän ei ollut. Perussuomalaisethan ei sitä allekirjoittanut silloin aikanaan.

Toinen juttu. On ihan hienoa, että kaikki kiittelevät toisiaan, kuinka vastuullisia ovat nämä kolme vastuullista puoluetta, mutta en mä nyt ehkä ihan lähtisi laulamaan tätäkään laulua. Eiköhän perussuomalaiset osoita vastuullisuutta siitä, että me ei lähdetä mihinkään ihan järjettömään lainanottoon koronan varjolla vaan koitetaan pitää suu säkkiä myöten. Mun mielestä se on vastuullisuutta, mutta jokaisellahan on tietysti oikeus omaan mielipiteeseensä. Sen takia tämä on hieno valtuusto ja hieno maa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Dan Koivulaakso

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

En tiedä, onko niin että valtuutettu Kaleva ei ymmärrä, mitä läpivalaisu tarkoittaa. Itse tarkoittaisin sillä virheen selkeää ja kiistatonta oikaisua. Tein sen jo edellisessä puheenvuorossa. Toistan itseäni nyt siinä, että kun valtuutettu Kaleva esitti, että me emme olisi esittäneet asioita, joita me nyt täällä teemme demokraattisessa hengessä vastaesityksinä aikaisemmin, me olemme jopa julkaisseet nämä esityksemme verkkosivullamme viikkoja sitten. Ehkä tarkempi argumentaatiotarve loppui itselläni, kun kuulin sanan Neuvostoliitto, joten hyvää jatkoa vain sinne.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

On luonnollista, että kukin haluaa esittää oman puolueensa mahdollisimman hyvässä valossa tässä. Tavallaan on luonnollista mutta ei se mun mielestäni täysin rehellistä ole, että isommat puolueet, jotka olisivat budjettisovussa mukana, antaa ymmärtää, että ainoa vastuullinen

25.11.2020

juttu on olla budjettisovussa mukana. Tarkoittaisi, että puolueiden, jotka on pienempiä ja esimerkiksi ei ollut neuvotteluissa ollenkaan mukana, ainoa vastuullinen ratkaisu olisi lopulta äänestää sen puolesta, mitä isommat puolueet on keskenään sopinut. Mitä ihmeen demokratiaa se on, että ei edustaisi omia äänestäjiänsä? Mutta kuten sanoin, esimerkiksi niin kuin valtuutettu Kalevakin kertoi, että hän ei olisi halunnut kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistumista. Valtuutettu Kaleva on yksi niistä mielestäni fiksuista kokoomusvaltuutetuista, joka sen takia, että hän on kokoomuksessa, tulee äänestämään kotihoidon tuen Helsinki-lisää vastaan, mutta jos hän olisi kristillisdemokraateissa, hän äänestäisi sen puolesta.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva

Suuri kiitos tästä kunniaista, jos se toteutuu, arvoisa herra puheenjohtaja.

Haluaisin nyt sanoa valtuutettu Koivulaaksolle, että eihän läpivalaisu tietenkään tarkoita pelkästään vain sitä, että jotain virheitä läpivalaistaan vaan nythän vain läpivalaistaan vasemmistoliiton tapaa tehdä politiikkaa ja olla saamatta aikaan niitä menolisäyksiä, mitä he haluavat. Ei tässä ole nyt kyse mistään muusta kuin siitä, että tämä on vähän tällaista poliittista teatteria. Mä nyt haluaisin, että kaikki tämän lähetyksen katsojat ja äänestäjät ymmärtäisivät, että tässä ei ole kysekään siitä, että kukaan olisi tehnyt mitään virheitä. Totta kai vastaehdotuksia saa tehdä. Sehän kuuluu politiikan tekemiseen. Mutta jos haluaa saada asioita oikeasti läpi, silloin on mukana niissä neuvotteluissa, missä näitä asioita käsitellään, tuo omat ajatukset siellä. Nehän voi julkaista ties missä nettisivulla, mutta tuo ne sinne neuvotteluihin. On valmis tinkimään joistain omista tavoitteistaan, ja sitten tulee sopu, johon liittyy. Silloin saa myös omia tavoitteitaan läpi.

Nyt tämmöinen, että ovet paukkuen lähdetään neuvotteluista, emme ole mukana tässä sovussa, ja sitten täällä esitetään, että näitä me oltaisiin haluttu. Toivottavasti nyt äänestäjät näkee tämän poliittisen teatterin läpi. Tätä mä tässä toivon. Tämä on se läpivalaisu, mitä tässä tehdään.

Kiitos.

25.11.2020

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

On pakko vielä tarrata kiinni tähän valtuutettu Kalevan puheenvuoroon, jotta hänkin ymmärtää, mistä tämmöisissä neuvotteluissa on kysymys. On totta, että voi tehdä kompromisseja jossain, mutta kyllä perussuomalaisissa on ainakin se lähtökohta, että meillä on tietyt kynnyskysymykset, joista me emme anna periksi. Me voimme muista antaa mutta emme kynnyskysymyksistä, ja ne on kyllä selostettu kaikille paikalla olleille. Täytyy sanoa, että enpä ole moista vastuullisuutta aiemmin kokoomuksessa nähnyt, sillä te olette hyväksymässä nyt älyttömiä menonlisäyksiä ja 2,5-kertaista velkaantumista Helsingin kaupungille, josta te kyllä eduskunnassa huudatte, että näin ei sopisi tehdä, mutta Helsingissä ilmeisesti sopii. Kyllä mä sanoisin, että vähän on nyt logiikkavirhettä sielläkin.

Kiitos.

Valtuutettu Harry Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt tuli lyötyä minulle kovat paineet.

Halusin vain todeta, että keskustelu on ollut pitkä, mutta siitä on puutunut pihviä joiltain osin. Sillä kun asiat jollakin joukolla sovitaan ja jos se joukko edustaa enemmistöä, se on demokraattista päätöksentekoa ihan normaalimuodossaan. Senpä takia demokraattisen prosessin tai demokraattisessa järjestyksessä tehtyjen päätösten kyseenalaistaminen, niin kuin tässä jossain puheenvuoroissa on ollut, ei kyllä ole kovin hyvä. Me olemme viimeisen neljän vuoden aikana nähneet siihen liittyviä lieveilmiöitä aivan muualla kuin onneksi omassa maassamme. Sehän on niin, että enemmistön voimin tehdään päätökset, ja jos ei ne vähemmistöä kulloinkin tyydytä, sen suuri tehtävä on pyrkiä itse enemmistöksi. Senpä takia meillä on mainio vaalijärjestelmä, jossa voimme vapaasti päättää siitä, kenelle hallitseminen kulloinkin kuuluu.

Itse asiassa hallitseminen on hyvä kysymys. Kunnallisella puolella tämähän on hallinnointia enemmän kuin hallitsemista, koska 95 % tekemistämme päätöksistä perustuu pakkoon tehdä jollakin määrättyllä tavalla juuri sen takia, että lainsäädäntö siihen velvoittaa. Mutta lyhyesti, kello on paljon. Se ei minua kyllä häiritse sinällänsä ja haluaisin lähet-

25.11.2020

tää vain parhaat terveiset kaikille, jotka ovat vielä kovin voimissaan. Haluaisin todeta, että olisi ehkä syytä nyt jättää pulinat pois ja todeta, että äänestyksessä ensi viikolla tai seuraavassa kokouksessa voimme katsoa, miten asian oikeasti kuuluu olla ja miten se päättyy.

Kiitos.

Valtuutettu Dan Koivulaakso

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Yritän nyt vielä kolmannen kerran selittää valtuutettu Kalevalle, että vasemmistoliitto osallistui aktiivisena osapuolena valtuustoryhmien väliin neuvotteluun. Mä ymmärrän, että tämä on voi olla vieras ajatus, miten nämä neuvottelut toimivat, jos ei sellaisissa ole osallisena, mutta osallistuimme aktiivisesti neuvotteluihin, toimme esiin omia näkökantojamme. Teimme lukuisia kompromissiesityksiä. Monen asian osalta päästiin paljon eteenpäin. Jossain vaiheessa tuli sellainen tilanne, että muutaman osan kohdalta me emme päässeet sellaiseen esitykseen, jota voisimme olla mukana hyväksymässä, jonka takia yritimme muotoilla vielä sen jälkeen uusia kompromissiesityksiä. Tämän jälkeen me emme suinkaan ovet paukkuen poistuneet mistään vaan me kohteliaasti kiitimme meidän neuvottelukumppaneita hyvästä yhteistyöstä ja hyvästä keskusteluyhteydestä ja arvokkaasta työstä kunnallisen demokratian eteen. Totesimme, että me teemme nämä esitykset, mitkä eivät teille käyneet valtuustossa, ja ensi viikolla me niistä äänestämme. On täysin naurettavaa keksiä tarinoita siitä, millä tavalla neuvotteluprosessi on edennyt, jos ei siitä tiedä yhtään mitään. On melko huvittavaa suorastaan tarinoida siitä, mitä se olisi voinut olla, jos ei siitä tiedä mitään. Mutta näin me toimimme, koska me toimimme kaikilla tasoilla samalla tavalla. Me toimimme julkisesti, esitämme tavoitteemme. Me toimimme neuvotteluissa niin että me ajamme näitä tavoitteita Me toimimme vastuullisesti niin että me yritämme yhteistyössä sopia asioita, mutta jos ei se onnistu, sitten me teemme niistä esityksen ja me, kuten valtuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff hyvin totesi, äänestämme niistä ja sen jälkeen on pulinat pois ja ensi vuonna jatketaan. Ei tämä sen draamatisempaa ole. Mä en ymmärrä, miksi tarvitsee semmoista suurta draamaa rakentaa siihen, jos neuvottelutulokseen ei jossain asiassa pääse.

Kiitos.

25.11.2020

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse asiassa valtuutettu Koivulaakso tässä varsin hyvin sanoi sen, mitä olisin itse sanonut. Tosiaan kun valtuutettu Kaleva kuvasi, millä tavalla neuvotteluissa vaikutetaan ja mitä siellä kuuluisi tehdä, todellakin hän kuvasi aika tarkkaan juuri sen, mitä me olemme siellä neuvotteluissa tehneet eli kertoneet omia tavoitteita, tehneet lukuisia erilaisia kompromissiesityksiä ja vielä puoli tuntia ennen neuvottelusta lähtöä otimme neuvottelijoina yhteyttä ryhmään, olisiko tässä nyt mahdollista tehdä vielä isompi kompromissi kuin mitä ehkä ryhmä oli ajatellut aikaisemmin, että olisi mahdollista, jonka tosiaan neuvottelupöydässä esitimme.

Ajattelen, että myöskään sillä tavalla ei tosiasiallisesti vaikuteta, jos me neuvotteluissa hyväksytään ihan vain sovun hyväksymisen vuoksi sopu täysin riippumatta siitä, onko muut ryhmät tullut vastaan meidän tavoitteitten suuntaan. Jos me ikään kuin vain ollaan mukana itsetarkoituksellisesti sovussa, vaikka se todellinen tilanne vaikuttaa siltä, että me ei olla pystytty neuvotteluissa vaikuttamaan, ei sekään ole mun mielestä perusteltua politiikan tekemistä.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti vain tuli näistä puheenvuoroista mieleen, että valtuutettu Kaleva taisi sanoa, että lähdetään kokouksista ovet paukkuen. Aina-kaan näissä budjettineuvotteluissa, missä minä olin Mari Rantasen kanssa läsnä, ei niistä ainakaan perussuomalaisia eikä kukaan muukaan kyllä lähtenyt ovet paukkuen. Keskustelut käytiin hyvässä hengessä, ja sitten kun huomattiin, että tie on tullut vastaan, päätimme käyttää aikamme toisella tavalla, mutta lähdimme erittäin ystävällisessä hengessä sieltä. Sen voi aina jokainen paikalla ollut todistaa, että näin me toimitaan.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Neuvottelut vetäneenä voin todeta, että ne käytiin minusta niin sanotusti kaikkien neuvottelutaiteen sääntöjen mukaan, jos näin voi todeta.

25.11.2020

Kun esimerkiksi viime vuonna budjettia käsitellessämme käytiin minusta perusteellinen ja perusteltu keskustelu täällä valtuustosalissakin siitä, että kun oli syntynyt käsityksiä, että jotkut ryhmät tukevat neuvottelutulosta mutta eivät sitten tukeneetkaan, sellaista ei tietenkään saa päästä käymään. Mutta on mahdollista, että neuvotteluissa ei löydetä täydellistä yhteisymmärrystä. Se on ihan relevantti keskustelu, mitä tänäänkin on käyty, pitäisikö kyetä taipumaan enemmän omista tavoitteista. Se on taas eri asia. Itse näen niin ja itse olemme lähteneet siitä, että kompromissikyky, yhteistyökyky, mahdollisimman realistisesti saavutettavissa olevan laajan pohjan rakentaminen ja tällainen keskilinjän neuvottelutulos on se tapa, jolla kaupungin asioita pitää hoitaa. Kun taas ryhmät, jotka jäivät ulos, minustakin heiltä olisi pitänyt löytyä enemmän kompromissintekokykyä ja enemmän ymmärrystä realismille, mutta se on arvotuskysymys.

Prosessuaalisesti itse kyllä koen neuvotteluprosessin kaupunginhallitustasolla sujuneen kaikkien taiteiden sääntöjen mukaan, jossa sitten tiettyssä pisteessä vain jouduttiin toteamaan, että näkemykset ovat niin kaukana, että yhteisiä näkemyksiä ei synny.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Jouduin tässä nyt tarkistamaan käsityksiäni. Ovet paukkuen oli virheellinen termi. Suinkaan neuvotteluista ei poistuttu ovet paukkuen. Se paukahdus taisi kuulua siitä, kun navetan ovi avattiin yölypsyä varten. Siitä tuli se paukahdus. Tarkennetaan tämä nyt vielä.

Kiitos.

25.11.2020

329 §

Esityslistan asia nro 6

FEMINISTISEN PUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE SOSIAALISEN JÄLLEENRAKENTAMISEN OHJELMAN LAATIMISEKSI KORONAN JÄLKEISEEN AIKAAN

Valtuutettu Katju Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän kaupunginhallitusta vastauksesta ryhmäaloitteeseemme koskien sosiaalista jälleenrakentamista Helsingissä koronapandemian aikana ja sen jälkeen. Vaikka kaupunginhallituksen vastaus on päällisin puolin kattava, se olisi voinut käsitellä laajemmin pandemian pitkäaikaisia sosiaalisia vaikutuksia, joita myös itse aloite koski. Näistä haluan ottaa esille erityisesti yhden: naisiin kohdistuvan väkivallan. Alkuvuoden aikana ilmoitukset naisiin kohdistuvasta väkivallasta kasvoivat. Poliisin tietoon tuli kaksi kertaa enemmän tapauksia kuin vuotta aikaisemmin. Apua lähisuhdeväkivaltaan on haettu entistä enemmän myös Nollalinjan sekä Ensi- ja turvakotien liiton kautta. Nämä tiedot järkyttävät, mutta eivät kerro ilmiön koko kuvaa. Lähisuhdeväkivalta on piilorikollisuutta. Poliisin tietoon tulee vuosittain noin 10 000 tapausta, mutta suurin osa tapauksista jää ilmoittamatta.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt jo vuonna 2018, että kaupunki laatii toimintasuunnitelman naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja selvittää mahdollisuutta perustaa matalan kynnyksen palvelupiste väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille. Päätöstä ei ole kuitenkaan laitettu toimeen. Työhön ei ole osoitettu riittävästi resursseja, eikä palveluketjun koordinointi ole kenenkään vastuulla kokoaikaisesti. Siksi olen tehnyt järjestelmään ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto pyytää selvittämään, voidaanko naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista työtä tehostaa palkkaamalla tehtävään erityinen väkivaltatyön koordinaattori. Koordinaattorin vastuulla voisi olla kaikille lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tarkoitetun palveluketjun vahvistaminen ja aiemmin päätetyn naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen toimenpideohjelman laatiminen.

25.11.2020

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kannattaa valtuutettu Aron erinomaista pontta varsinkin tänä päivänä ja tällä viikolla, kun huomioimme naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamista ja sen esiintymistä, on tärkeää, että valtuustokin vielä vahvemmin kiinnittäisi tähän asiaan huomiota. Naisjärjestöt ovat yli sata vuotta taistelleet naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan. Jostain syystä me emme vain pysty saada sitä loppumaan.

Nyt tällä viikolla myöskin Seri-keskukset, jotka ovat ilmoittaneet, että heille tulee enemmän asiakkaita kuin he pystyy tarjoamaan palveluja ja että heillä ei ole riittävästi sellaisia paikkoja, missä voisi erityisesti saada jatkohoitoja ja palveluja esimerkiksi kuntien palveluissa. Tyttöjen talo kertoo myöskin, että siellä ei mahdu enää. Halukkaita olisi enemmän tulossa, eikä näitä palveluita voi jättää kansalaisjärjestöjen varaan, joten kannatan aloitetta. Mielestäni meidän tulisi rakentaa ohjelma, jossa määrätietoisesti rakennetaan palveluja naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi ja uhrien auttamiseksi.

Kiitoksia.

Valtuutettu Fatim Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan myös kiittää valtavasti valtuutettu Aroa ensinnäkin tästä aloitteesta ja sitten vielä tästä ponnesta. Mä näen, että vielä mikä päivä tämä onkaan tehdä tämä ponsi tähän. Kuinka surullista onkaan, että naisiin kohdistuva väkivalta ja erityisesti miesten naisiin kohdistama väkivalta on meillä Suomessa valtavan suuri ongelma, meillä Helsingissä suuri ongelma. Kiitos vielä siitä Eva Biaudet'lle, että nostit esille sen, miten koronaviruksen aikana tämä on vielä kärjistynyt ja millä tavalla se näkyy niin meidän turvakoodeissa kuin muualla. Mä toivon, että viimeistään ensi valtuustokaudella me saadaan tämä asia kuntoon. Musta tämä ponsi on aivan mahtava, ja mä oon tosi iloinen siitä, että tämä on tehty.

Kiitos paljon.

25.11.2020

Ledamoten Mia Haglund

Tack, ordförande.

Och tack till både de tidigare talarna, Fatim Diarra och Eva Biaudet, och sen också till Katju Aro, som har gjort både förslaget och den här klämman.

Mä haluaisin tuoda esille vielä yhden asian kohdistuen tähän teemaan edellisten puhujien erinomaisten pointtien lisäksi. Se on asuntojen löytäminen niille naisille, jotka turvakotijakson jälkeen haluaisivat jatkaa elämäänsä jossain muualla mutta eivät ymmärrettävistä syistä voi palata siihen asuntoon, mistä ovat lähteneet. Tämä on sellainen asia, johon meidän pitäisi kiinnittää enemmän huomiota ja johon meidän pitäisi myöskin mahdollisuuksiemme sisällä katsoa, miten voisimme kohdistaa myöskin kaupungin asuntoja tällaiseen ja saada näitä mukaan siihen prioriteettilistalle, kun näitä asuntoja jaetaan. Tässä voimme varmaan tehdä yhteistyötä myöskin monien valtuustoryhmien kesken, jotta pääsemme tätä asiaa tulevaisuudessakin edistämään.

Kiitos.

Valtuutettu Katju Aro (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Haglundille tästä todella tärkeästä lisäyksestä. Kiitos myös valtuutettu Biaudet'ille kannatuksesta ja valtuutettu Diarralle myös hyvästä puheenvuorosta.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minustakin Katju Aron aloite on erinomainen ja myöskin käytetyt puheenvuorot todella hyviä. Mä ajattelin sitä, että nyt kun maan hallituksessa pohditaan Vastaamoon ja psykoterapiapalveluihin liittyen henkilötunnusten vaihtamisesta, oikeastaan hallituksen edustajille – Evahan on hallituksen edustaja plus muut täällä – terveisinä sitä, voitaisiinko samassa yhteydessä pohtia myöskin turvakotien asukkaiden taikka vähän laajemmin tätä henkilöturvattuun vaihtamista taikka yleensä identiteettiin liittyvän turvallisuusjärjestelyjen pohtimista.

Kiitos.

25.11.2020

Ledamoten Eva Biaudet

Kiitoksia.

Haluaisin tähän lisätä, että valtuutettu Anttilan ajatus on erittäin tärkeä ottaa esille. Mielestäni nyt on hyvät mahdollisuudet, kun perustetaan tällainen naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen kansallinen raportointi ensi vuonna, jolloin hän pystyy nostamaan esille just ja kartoittamaan vähän laajemminkin kansallisesti, millaisia tarpeita on eri lainsäädännössä mutta myöskin palvelujen kohdalla. Mutta toki on tosi tärkeää, että kaupungit kulkee etunenässä. Yleensä kansallinen taso on se, joka kulkee jäljessä. Mun mielestä pääkaupunki voisi olla sellainen, joka omalta osaltaan lähtee pohtimaan näitä asioita ja yhteistyössä tietenkin kansallisen tason kanssa.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin muutaman sanan sanoa. On erittäin tärkeä juttu tietenkin. Vastustamme naisiin kohdistuvaa ja kaikkea väkivaltaa. Ettei menisi ihan yksipuoliseksi tämä keskustelu, jos en ihan väärin muista – tällä hetkellä tutkin itsekkin väkivaltarikoksia – mutta muistelin tilastoja muutaman vuoden takaa. Kotona tapahtuneista törkeistä pahoinpitelyistä sinä vuonna taisi olla niin, että hieman yli puolessa uhrina oli kuitenkin miespuolinen avioliitossa tai avoliitossa oleva henkilö. Kyllä tämä koskee molempia sukupuolia. Hienoa, että puhutaan naisista, mutta myös miehet voivat olla uhrina. Toivon, että tätäkään asiaa ei unohdetaisi.

330 §

Esityslistan asia nro 7

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ERIARVOISUUDEN JA ILMASTONMUUTOKSEN TORJUNNAN OTTAMISESTA KESKIÖÖN KORONAKRIISIN JÄLKIHOIDOSSA

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja.

25.11.2020

Mä haluaisin kiittää kaupunginhallitusta hyvästä vastauksesta meidän vasemmistoliiton ryhmäaloitteeseen ja myöskin virkakuntaa tämän asian valmistelusta. Korona on tuottanut meille sosiaalisen kriisin. Tässä erityisesti sellaiset ihmiset, jotka muutenkin on heikommassa asemassa meidän kaupungissa, on monella tavalla tästä kärsinyt ja tämä on tuottanut erilaisia sosiaalisia ja psyykkisiä ja terveydellisiä pulmia. Meillä on keinoja, millä me pystytään poistamaan kaikkea hankaluutta, mitä tämä on synnyttänyt, millä me pystytään taas tukemaan ihmisiä kohti tavallista normaalia elämää. Se tietenkin tarkoittaa sitä, että meillä on kaupungin työntekijöillä sellaiset puitteet, joissa töitä voi tehdä.

On hyvä, että tässä on ihan systemaattisesti valmisteltu palautumisohjelmaa. Tietenkin palautumista voi lähestyä hirveän monesta eri näkökulmasta, ja tässä joudutaan tekemään selkeitä arvovalintoja, mihin painotetaan. Meidän ryhmän näkökulma tietenkin on se, että sosiaalisen eriarvoisuuden vähentäminen pitäisi olla tässä keskeisenä näkökulmana, mutta just sen takia, että valintoja on tehtävä näin, on tärkeää, että palautumisohjelma myös käsitellään poliittisesti.

Se huoli, mikä mulla tästä on, on se, riittääkö rahat tarpeellisten toimenpiteitten tekemiseen. Tästä keskusteltiin äsken pitkään budjetissa, joten ei siitä sen enempää. Sitten ehkä toinen kysymys, onko meillä tällä hetkellä riittävästi tietoa siitä, mitkä on ne koronan synnyttämät ongelmat ja mikä on erilainen avun ja tuen tarve. Näistä syistä mun mielestä on hienoa, että kaupunginhallitus halusi vaatia tämän aloitteen käsittelyn yhteydessä sitä, että palautumisohjelma tulee poliittiseen käsittelyyn ja myös samalla arvio siitä, mikä on koronan takia lisääntynyt tarve erilaisissa palveluissa.

Kiitoksia siitä.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Ilmastonmuutoksen vastustamisesta on tullut uskonnollisluonteinen ilmiö. Uskoa suureen ilmastonmuutokseen toistetaan uskontunnustuksen omaisesti. Hiilidioksidi nähdään synnin kaltaisena kaasuna, josta ei saa sanoa mitään hyvää. Asioita ei saa pohtia eri näkökulmista ja rationaalisesti. Jos näin ei ole, pyydän ystävällisesti jonkun ilmastohätälajulistuksen puolesta äänestäneistä kertomaan, mikä on maapallon ilmaston optimilämpötila. Mikä on maapallon optimaalinen hiilidioksidipitoisuus?

25.11.2020

Jos suuri ilmastonmuutoshätätilakertomus olisi totta, olisi erittäin tärkeää tietää, mikä on maapallon optimilämpötila ja optimaalinen hiilidioksidipitoisuus. Silloin voisimme tietää, mitä tavoitella ja mitä välttää. Jos sen sijaan on kysymys, niin kuin väitän, uskonnollisuonteisesta ilmiöstä, tällaisia kysymyksiä ei tarvitse tietää, koska tämä ymmärtääkseni valheellinen uskonto kertoo, mitä pitää vastustaa ja mitä kannattaa, eikä tämän uskonnon vastaista todistusaineistoa tarvitse edes vakavasti tutkia.

Kiitos.

Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä valtuutettu Ebelingille vain ehkä selventäisin, että kysymys ei ole mistään optimilämpötilasta, mihin pyritään, vaan kysymys on siitä, että ihmisen toiminnan ansiosta maapallon hiilidioksidipitoisuus on noussut suuremmaksi kuin se on ollut muistaakseni puoleen miljoonaan vuoteen. Sitä myötä lämpötilakin on noussut erittäin nopeasti tässä viime vuosikymmeninä. Tässä nyt mistään optimista ole kyse. Optimeitahan voi eri tahoilta valita, mutta kysymys on siitä, että muutos on erittäin nopea ja aiheuttaa suurten asuinalueiden muuttumisen elinkelvottomaksi maapallon tropiikin lähellä olevilla alueilla muun muassa ja sitä myötä valtavan muuttoliikkeen, joka vaikuttaa meidänkin kaupunkisuunnitteluun.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

On luonnollista ja helppoa puhua uskonnon puolesta ja sanoa. Jonkinlainen käsitys pitäisi olla siitä, mikä se suurin piirtein ainakin pitäisi olla. Ei kai voi pitää lähtökohtana sitä, että kaikki, mitä lämpötila on noussut pikku jääkaudesta lähtien, on ollut pahaa. Kyllähän 1800-luvulla ei kato vuodet liittynyt siihen, että oli liian kuumaa, vaan ihmisiä kuoli sen takia, että oli liian kylmää. Kyllä nämä on hyvin tärkeitä asioita ymmärtää ja selvittää, jotta pystytään löytämään rationaalinen politiikka.

25.11.2020

331 §

Esityslistan asia nro 8

SINISEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PIENYRITTÄJYYDEN EDISTÄMISEKSI

Valtuutettu Sampo Terho

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos kaupungille hyvästä aloitevastauksesta ja toimenpiteisiin ryhtymisestä. Suomalaisten pienyrittäjien tukeminen on tärkeää erityisesti nyt koronakriisin keskellä. Lisäksi yrittäjämysteisyys on tärkeä osa Helsingin vetovoimaa ja kaupungin menestystä tulevaisuudessa. Olemme iloisia siitä, että kaupungin hankinnoissa on jo alettu painottaa kotimaisuutta ja siihen liittyviä kriteerejä, kuten ruokatarvikkeiden tuotantoa ja laatua sekä eettistä tuotantoa. Näillä osa-alueilla paikalliset yrittäjät ovat vahvoilla. Tämä kehitys on erinomaista, koska juuri nyt tarvitsemme isänmaallista elvytystä ja panostusta paikallisuuteen. Koronakriisi on havahduttanut meidät entistä paremmin kotimaisen ruokatuotannon merkitykseen. Toivomme, että kotimaisuusaste nousee entisestään kaupungin ruokapalveluissa.

Tulevassa kaupungin hankintastrategiassa, joka on valmisteluvaiheessa, tulee painottaa erityisesti pienten yritysten mahdollisuutta osallistua kilpailutukseen. Kaupungin isojen kilpailutusten pilkkominen osiin on hyvä alkua ja tavoiteltava periaate kaikissa hankinnoissa. Toivomme myös, että kaupunki ottaa pienet yritykset mukaan valmisteluun tehdessään hankintaan liittyviä strategioita, jotta heidän näkökulmansa ymmärretään ja osataan ottaa paremmin huomioon. Jo hankintoja suunniteltaessa olisi tärkeää käydä vuoropuhelua paikallisten yritysten kanssa.

Olen jättänyt tästä asiasta ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet hankintastrategioiden valmistelussa kuulla paikallisten yrittäjäverkostojen ja järjestöjen edustajia.

Kun tuemme kotimaista osaamista, yritykset pysyvät pystyssä, työpäivät säilyvät ja talous elpyy nopeammin. Se on paras tapa päästä eteenpäin myös koronakriisin aiheuttamista taloudellisista haasteista.

25.11.2020

On hienoa, että Helsingissä tämä tahtotila näkyy jatkossa entistä enemmän.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Sinisten ryhmäaloite on hyvä, ja varsin hyvältä vaikuttaa myös kaupungin vastaus. Pidän tärkeänä, että hankintastrategioiden valmistelussa kuullaan paikallisia yrittäjiä ja heidän järjestöjään. Kannatan valtuutettu Terhon ponsiesitystä.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Asia on sinällään hyvä, ja vastauskin on hyvä, vaikkakin se keskittyy lähinnä ruokahuoltoon. Hankintastrategiaan liittyvät haasteet koskevat nimenomaan esimerkiksi ilmastopäästöjen ja hiilijalanjäljen kohdalla nimenomaan isompia hankintoja, jotka liittyvät rakentamiseen ja infrarakentamiseen. Siinä tietenkin toivoisin samanlaista ajattelumaailmaa lähistöllä olevien mahdollisuuksien käyttämisestä. Tässä pieneksi pilkottussa tarjouspyynnössä on yksi riskitekijä, ja se on se, että silloin se mahdollistaa suoraankinnat ilman kilpailuttamista. Sen takia tähän pitäisi kytkeä jotenkin netissä täysin läpinäkyvät tarjouskilpailut ja tarjousprosessit, ja myöskin että ne toimijat, jotka valitaan, olisivat avoimesti nähtävissä. Silloin se estäisi tällaista suoraankintojen aiheuttama mahdollista suosimista tai vääristymää ja olisi läpinäkyvä.

Kiitos.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Sen verran kommentoin, kun Arja Karhuvaara ihan hyvin huomioi, että rakennus- ja infrapuoellakin otettaisiin huomioon lähiyrittäjät ja pienyrittäjät, mutta siellä tulee vastaan monesti kilpailutussäännöt, kun tarjouspyyntö lähetetään, että pitää olla riittävä liikevaihto ja riittävä

25.11.2020

osaamista. Se sulkee monet pienet yrittäjät ulos, ja heidän ainoa mahdollisuus on päästä kaupungin urakoihin tulla alihankkijaksi johonkin isomman yrityksen siivellä. Tietysti jos niitä rajoja muutetaan, sitten voi pienemmälläkin liikevaihdolla omaavat firmat tulla mukaan tarjoamaan palveluita.

Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan vain huomauttaisin, että valtuutettu Venemiehellä ei ollut koko ryhmän nimeä tuossa otsakkeessaan.

332 §

Esityslistan asia nro 9

RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PUHTAAM-
MASTA JA VIIHTYISÄMMÄSTÄ KAUPUNKIYMPÄRISTÖSTÄ

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Det är ju så att coronaepidemin accentuerar problemen med bristen på sopkärl och bristen på toaletter, säkert andra brister också, ute i parkerna och på andra allmänna platser. Stadsstyrelsens svar är till största delen bra. Man utlovar både större sopkärl och fler toaletter, och de behövs. Men på en punkt har stadsstyrelsen missat, och det gällde det här med sopsorteringen.

Muuten kaupunginhallituksen vastaus on hyvä, mutta tässä on missattu ehkä pääpointti eli se, että pitäisi myöskin lajitella jätettä jo alusta lähtien. Olemme pyytäneet kaupunginhallituksessa lisäselvitystä asiasta, ja kieltämättä on haasteellista ensinnäkin järjestää isohkoja lokeroituja roskiksia hyvin moneen paikkaan ja ennen kaikkea lajitellun jätteen kerääminen mahdollisesti eri autoilla hankalissa paikoissa, puistoissa on haasteellista, mutta tähän pitäisi kuitenkin pyrkiä. Sen takia esittäisin pontta, joka on luettavissa järjestelmässä.

25.11.2020

Hyväksyessään kaupunginhallituksen aloitevastauksen kaupunginvaltuusto peräänkuuluttaa, että selvitetään mahdollisuus korvata osa yleisistä roska-astioista lähivuosien aikana astioilla, joihin voidaan lajitella tiettyjä jätelajeja, kuten muovia, pahvia, metallia, biojätettä ja kierrätyspakkauksia.

Nämä ovat ehkä ne suurimmat kategoriat. Toivon, että näin voidaan todeta kaupungin tahtotila tässä asiassa, vaikka tämä ei ole välittömästi mahdollista toteuttaa.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande. Bästa fullmäktige.

Jag vill börja med att yrka bifall för ledamoten Månssons kläm. Den här motionen får ett helt OK svar, men som Månsson säger så kanske svaret ändå kunde förbättras med en utredning kring hur man kan göra sopsorteringen bättre. Jag tror att helsingforsarna har viljan att sopsortera det avfall man har, och samtidigt så stöder det också våra hållbarhetsmål i staden. Eventuellt så skulle man kunna börja med sådana platser i Helsingfors där vi vet att folk samlas. Det finns en del grillställen. Exempelvis på Busholmen finns det ett nytt område där man skulle kunna, med ny innovation och nya möjligheter, göra det på ett helt annat sätt. Jag är säker på att staden blir en mer trivsamt och hållbart plats.

Kannatan valtuutettu Månssonin pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tästä aloitteesta. Yksi asia, mikä myös olisi aikamoinen palvelus kansalle, olisi meillä on nämä siivouspäivät, jolloin kaupunki tuo roskisautoja ja tavaroiden keräämisautoja eri kaupunginosiin. Samaa toivoisin puutarharoskien keräämiseen. Meillä on paljon kantakaupungissa kerrostalopihoja, mihin tulee paljon pensasroskaa pensaiden puhdistamisesta, kasvimaiden puhdistamisesta roskaa ja lehtijätettä, joka on aika hankalaa eikä usein onnistu kompostoida omalla pihalla, ja

25.11.2020

roskiin niitä ei saa bioskiin laittaa. Olisiko mahdollisuus järjestää isompiin puistoihin siivouspäivän kaltainen kuljetusjärjestelmä eri kaupunginosiin, mihin voisi tuoda kerrostalojen pihalta tulleita puutarhajätteitä?

Kiitos.

Valtuutettu Anttila.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan Karhuvaaran puheenvuoro oli erittäin hyvä alustus omaan puheenvuorooni, koska kyllä jätteiden kuljetus on aika kallista puuhaa, ja siinä on kuitenkin erilaisia vastuutahoja: HSY, joka periaatteessa pitäisi organisaattorina toimia ja katsoa, millä tavalla jätehuolto oikeastaan tällä alueella järjestetään. Sitten siinä on taloyhtiöillä omat vastuunsa, puutarhoilla, siirtolapuutarhoilla ynnä muilla on omat vastuunsa ja maksavat siitä. Samaten on tietysti kaupungilla omat vastuunsa. Minä en kyllä haluaisi nyt Månssonin ihan hyvä aloite ja ponsi sinänsä on oikein hyvä ja tähtää oikeaan asiaan, mutta en haluaisi kyllä nyt tätä kustannusvastuuta kokonaisuudessaan siirtää kaupungille, koska siihen se helposti johtaa. Jos eri paikkoihin tuodaan vielä lisää jäteastioita, voi olla, että meille tulee suurempi ongelma kuin konsanaan se, mitä nyt HSY yrittää opettaa taloyhtiöitä ja omakotitaloalueita. Kyllä nyt organisoidusti pitäisi pohtia tämä, ettei kustannusvastuuta kaikkea siirretä kaupungille.

Kiitos.

Joten ajattelin, joka tapauksessa pidän tätä Månssonin aloitetta, tätä pontta ihan hyvänä, mutta tulen äänestämään siinä asiassa tyhjää, koska mä toivoisin, että tämä asia siirtyisi HSY:n pohdittavaksi.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä kaupunki pyrkii järjestämään lajittelupaikkoja, ja johan niitä onkin joitakin. Kannatan tätä, että myös valtuusto osoittaa mielenkiintonsa tälle asialle, vaikka se on jo vireillä.

25.11.2020

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta Månssonin ponsi on hyvä. Siinä on ehkä vain yksi pieni ongelma. Siitä puuttuu sekajäte, kun kuitenkin kaikki jäte ei mene noihin kategorioihin, mitä siinä on mainittu. Mihin se sitten aikanaan ajautuu?

Toinen, että näillä kierrätyspakkauksilla ilmeisesti tarkoitetaan palautuspulloja ja -tölkkejä, mutta sen jälkeen siitä puuttuu lasi, näistä keräyskohteista. En tiedä, haluaako Månsson korjata pontta. Melkein ehdottaisin, että katsoisi, onko sille tarpeellista tehdä jotakin.

Kiitoksia.

Ledamoten Björn Månsson

Mielelläni lisään siihen lasin. Kaikki lasihan ei suinkaan ole panttipulloja esimerkiksi, ja kaikki purkit eivät ole myöskään panttipurkkeja. Täytyy olla, joissakin paikoissahan on erikseen mahdollisuus laittaa palautuspulloja ja -purkkeja, joista saa panttia, eri paikkaan, ja halukkaat voivat sieltä hakea useita kerrallaan eikä yhtään niin kuin yleensä syntyy yksi tai kaksi. Mutta minä kyllä vähän vieroksun nyt tuota Maija Anttilan ajatusta siitä, ettei voitaisi ottaa yhteiskunnan vastuulle. Tietysti vastuu itse lajittelustahan olisi kuluttajilla, mutta vastuu siitä eteenpäin on vaikea viedä jollekin esimerkiksi lähiyritykselle, vaan täytyy olla yhteiskunnan hallussa, on se sitten HSY tai kaupunki. Sehän on vähän sama juttu.

Mä oon ymmärtänyt, että HSY on ulkoistanut lajiteltujen roskien, jätteiden keräykset jo jollekin firmalle, jonka nimeä mä en muista tällä hetkellä. Mutta meillähän on suuri ongelma, esimerkiksi meidän omassa Tapanilassa oli aikaisemmin lasinkeräys, ja se on poistunut. Kahdesta paperikeräyspöntöstä toinen on poistunut. Kehitys on nyt mennyt väärään suuntaan, mutta nyt puhutaan nimenomaan näistä roskiksista, jotka ovat yleisillä alueilla, eivät jonkun kiinteistön alueella. Ai niin, ja muu jäte sitten tietysti mukaan. Jos mä ehdin vielä tässä, keskustelkaa vähän aikaa, niin mä muovaan pontta.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

25.11.2020

Nämä lisäykset oli ihan hyviä, mutta siinä vaiheessa kun roskiksia todella tullaan sijoittamaan toivottavasti alueille, missä roska-autot voivat sujuvasti kulkea. Kaikkein halvinta olisi kuitenkin asennekasvatus, joka pitäisi jo koulusta, koska kaikki lapset eivät ole partiolaisia. Meillä pitäisi opettaa ihmisiä, että kaiken, minkä tuot, viet mennessäsi myöskin pois. Se koskee kaikkia pakkauksia, roskia ja pitsalaatikoita ja sämpyläpakketteja. Asennekasvatuskin auttaisi asiaa, jos ei, ja tulisi kaikille halvemmaksi.

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos. Tämä RKP:n aloite on oikein hyvä ja Månssonin ponsikin oikein hyvä. Tuossa valtuutettu Anttila peräänkuulutti muun muassa sitä, että HSY voisi miettiä myös tätä asiaa. Voin näin HSY:n hallituksen varapuheenjohtajana sanoa, että tätä toki on mietitty ja yritetään edistää. Myös lupaan tämän keskustelun pohjalta tätä edelleen viedä ja aktivoida eteenpäin.

Ehkä kommenttina valtuutettu Karhuvaaralle, niin kyllä varmasti asennekasvatusta tarvitaan, ja se voi auttaa johonkin rajaan asti. Toisaalta tarvitaan rakenteita, jotka mahdollistaa siistimmän kaupunkiympäristön, kierrätysmahdollisuudet ja kiertotalouden ylipäätään. Tai toisaalta tarvittaisiin ehkä myös tuottajan vastuuta, jossa myöskin erilaisten roskien, jätteiden tai raaka-aineiden valmistajat tai aiheuttajat myös hoitaisi oman osansa. Kyllä tässä kaikilla tietysti pitää vastuuta olla.

Oikein hyvä, ja kyllä tätä HSY:ssä varmasti mielellään edistetään.

Kiitos.

Valtuutettu Maija Anttila

Puheenjohtaja.

Oikeastaan hyvä, kun Leo Stranius on HSY:ssä, koska näinhän me olemme sopineet täällä seudullisesti, että jätehuollosta vastaa HSY. Kaupungit ovat HSY:n jäseniä, ja sitä kautta organisointi täytyy tapahtua siellä. Me emme nyt siirrä jätteiden organisointia ja sitä, millä tavalla palvelun tuottajat sitä tekee, itsellemme, vaan se on HSY:lle, joka organisoii tämän ja myöskin kilpailuttaa palveluiden tuotteita. Siinä vas-

25.11.2020

tuu, tai maksajina ovat kiinteistöt, omakotialueet, erilaiset muut alueet ja sitten kaupungilla on omat tietyt alueet. Kustannusvastuu ja palvelusopimukset tehdään HSY:n kanssa. Tämä Månssonin aloite – haluan sen nyt sanoa, että missään tapauksessa en ole tätä vastaan vaan toivon, että me emme nyt anna kaupungille sellaisia velvoitteita, jotka ovat vastoin meidän aikaisempia organisointimuotoja, vaan että nyt Leo vie sen HSY:hyn ja pohditaan, millä tavalla esimerkiksi yleisille alueille voidaan, ettei synny niin kuin Arja Karhuvaara sanoi, että kaikki puutarhajätteet ynnä muut omakotialueen jätteet tullaan tuomaankin kaupungin roskiksiin eikä niin että kiinteistön omistajat itse huolehtivat roskiksesta. Näin ollen roskien siirtäminen paikasta toiseen on kyllä erittäin helppo tehtävä. Sen välttämiseksi pitää olla organisointi.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Koska kello on vasta puoli 11 muistaakseni illalla, jatkan minäkin vähän tätä tärkeää keskustelua. Faktahan on se, että yleensä missä on roskapönttöjä tai jotain astioita, siellä on yleensä roskaa ja niitä on aika paljon enemmän maassa kuin roskapöntössä. Sen takia muun muassa metrossa ei ole enää eikä busseissa roskakoreja. Ne on tämmöisiä roskamagneetteja. Sitten jos ajatellaan, että on joku porukka, mikä on piknikillä puistossa ja ne jättää ne sinne nurmikolle, mä vähän epäilen, että eiköhän tämä sama porukka viitsi niitä sen kummemmin lajitella. Kyllä se pitäisi olla opetettu kotona, että viet jotain roskaan, niin tuo ne mukasi. Tarjoilijan sääntö: älä kulje tyhjin käsin.

Vielä jos ihan oikeasti mennään tähän roskaongelmaan, niin kun näitä roska-astioita on, ne on täynnä niin kauhean monet niistä, jo lokki- tai varis ??, jotka niitä nyt enimmäkseen levittelee tuolla ydinkeskustassa. Eiköhän tämä nyt menisi kuitenkin niin että jos sulla on jotain roskaa, vie roskat mukasi. Ei kaupunki voi vastata kaikesta kaikkien puolesta. Jos ihmiset on niin pirun tyhmiä, että ne ei pysty mitään tekemään itse, ei pidä mennä puistoon.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Mä puolustaudun Anttilan väitettä vastaan. En mä tarkoittanut, että taloyhtiöt raahaa kaikki roskansa kaupungin roskikseen, vaan kuljetus

25.11.2020

voisi järjestää niin että se on tilauspohjainen ja maksullinen, mutta pääasia, että autot kulkee säännöllisesti niin että pihatalkoiden kompostoitavat jätteet voidaan viedä johonkin tiettyyn paikkaan ja ne haetaan tiettyinä paikkana pois. Sen voi hoitaa joko HSL tai kaupunki, ihan so what, kuka tarvitsee jätettä biomassaksi.

Valtuutettu Fatim Diarra (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Mä ajattelen, että kyllä tässä me voidaan kaupungissa tehdä ihmisten elämä helpommaksi ja myös ymmärtää se, että aika moni käyttää meidän puistoja jaettuina olohuoneina. On ihan järkevää, että sinne tulee ne astiat. Sen sijaan en pidä kovin asiallisena sitä, että täällä ruvetaan haukkumaan kaupunkilaisia tyhmiksi. Ehkä voi olla vähän kunnioittavampi. Vaikka onkin myöhäinen ilta, silti voisi puhua kunnioittavasti meidän helsinkiläisistä.

Kiitos paljon.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Ensin pieni korjaus Raatikaiselle. Busseissa on roskikset. Toinen pienempi on kuljettajan vieressä olevassa seinässä, ja vähän isompi on uloskäynneillä keskiovilla. Ehkä Raatikainen ei matkusta busseissa yhtä paljon kuin minä.

Olen korjannut, lisännyt pontteen nyt sekä lasin että sekajätteen. En tiedä, onkohan jo tullut käännös. Ei ole, mutta se nyt on helposti ymmärrettävissä, että kun on lisätty lasi ja blandanfall, niin se tarkoittaa lasia ja sekajäte.

Huomauttaisin ennen kaikkea Maija Anttilalle, että ei tässä lue, että kaupungin pitää tehdä tämä tai kenen pitää tehdä. Tässä veloitetaan huom. selvittämään, miten tämä on mahdollista. Aivan oikein niin kuin Borgarsdóttir Sandelin totesi, voisi aloittaa joistain vähän isommista alueista, joissa on helppo eikä tarvitse olla välttämättä puistojen sisällä, jolloin roska-autojen pitää käydä siellä, vaan se voi olla ulos-/sisäänkäynneillä sikäli kuin joku puisto on semmoinen, että on vain yk-

25.11.2020

si tai kaksi sellaista paikkaa. Nyt selvitetään, mutta kyllä kai me nyt voidaan pyrkiä tähän, että roskat lajitellaan ja otetaan hyödyt käyttöön?

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Björn Månssonille. Hyvä, että joissakin linja-autoissa on yksi tai kaksi roskakoria. Niissä yleensä oli aika paljon niitä, jos muistatte. Itse käytän linja-autoa. Nyt en käytä, kun olen etätöissä ja kotona ja kun ajattelen koronaa.

Mitä tulee tähän valtuutettu Fatim Diarran ?? että kaupunkilaiset on tyhmiä. Sanoin, että jos on niin tyhmä, ettei saa roskia mukaansa puistosta, ei pidä mennä puistoon. En minä tiedä, jos ne on kaupunkilaisten olohuoneita, en minä ainakaan omaan olohuoneeseeni jätä mitään roskaa lattialle enkä muualle. Mutta tämä nyt tämmöisenä pikku kommentina.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan kuten Diarra sanoi, tässä on kysymys siitä, että tehdään elämä helpommaksi niille, jotka on puistoissa tai muissa paikoissa kaupungissa, jos heillä on jotain roskaa. Tehdään se helpommaksi, että pystyy laittaa roskat roskikseen ja mielellään lajittelemaan ne. Tässä on kysymys viihtyisyydestä kaupungissa. Jos viedään omat roskat oikeaan paikkaan, myös silloin kun ollaan jossain muualla, voisi laittaa.

Kun puhutaan, mistä voitaisiin aloittaa, sehän on todella kiinnostava keskustelu oikeastaan, miten tämä voidaan tehdä. Uskon, että Helsingissä on useampia ihmisiä, joilla olisi hyviä ideoita siitä, mistä voisi aloittaa. Esimerkiksi Jätkäsaarella on grillipaikka. Siellä ollaan tehty suurempia roskikseja, ja niihin lokit ei pysty menemään. Voisiko siinä olla jotain ideaa olla innovatiivinen ja tehdä tätä uudella tavalla? Samalla voisi miettiä suurempia puistoja, joissa tiedetään, että porukka kerääntyy. Voitaisiko siihen keksiä joku hyvä paikka, jossa on helppo tyhjentää, että ihmiset, jotka käy siellä puistossa, tietävät, minne voivat viedä

25.11.2020

roskansa? Tässä on monta mahdollisuutta, mutta tässä on niin kuin Månsson sanoi, kysymys selvityksestä eikä velvoitteesta suoranaisesti.

Kannatan uutta versiota kanssa ponnesta.

Tack.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Ajatushan on erittäin hieno ja kannatettava. Täällä puhutaan niin kuin kaikki alkaisi jotenkin alusta. HSY:llähän on kierrätyspisteitä pitkin Helsinkiä. Mistä roskiksista tässä oikein on kysymys? Eihän tämä nyt ihan nollasta lähde liikkeelle. Sinänsä jos halutaan lisätä niitä, ponnet on ihan kohdallaan, mutta tämä on jotenkin keksitään pyörä ihan alusta asti. Tämä tässä häiritsee.

Ledamoten Björn Månsson

Puheenjohtaja.

Jos Rantanen lukisi aloitteen, hän saisi vastauksen. Kysymys on nimenomaan puistoista, yleisistä paikoista, voi olla urheilupaikkoja, joissa ei ole tähän mennessä ensinnäkään riittävän isoja roskiksia ja toiseksi ei ainakaan mitään lajittelua. En todellakaan puhu nyt keräilypisteistä.

On ehkä kuitenkin kohtuutonta ajatella, vaikka Raatikainen sitä toivoo ja kaikki voimme sitä toivoa, että jokainen, joka lähtee piknikille puistoon, keräisi kaikki roskat eri pikkupusseihin ja veisi ne lähimpään – joka ei välttämättä ole kovin lähellä – lajittelupaikkaan. Me tiedämme, että jotta me pääsisimme eteenpäin, täytyy olla helppoja ratkaisuja kuluttajille, helsinkiläisille.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun tämä on laajemminkin roska- ja roskiskeskusteluksi laajentunut, vanhana puisto- ja roskamiehenä muutama huomio tähän keskuste-

25.11.2020

luun. Olen todella kolme vuotta työskennellyt puisto-osastolla ja on jonkin verran kokemusta roskiksista. Kaksi huomiota.

Ensimmäinen huomio on se, että kun valitettavasti roskaa on ympäri puistoja ja ne leviää, kysymys ei välttämättä ole siitä, että ihmiset niitä heittelisi sinne, vaan voi olla, että ihmiset ovat vieneet ne kyllä ihan sääntillisesti roskiksiin, mutta meillä on paljon sellaisia roskakoreja, joihin linnut pääsee tyhjentämään ja etsimään ruokaa. Usein näitä roskaa levittää linnut, jotka tyhjentää roskiksia. Suunnittelulla ja sillä, että tehdään roskiksia, joita ei linnut pysty tyhjentämään, pystytään puuttumaan roskaamiseen.

Toinen oleellinen kysymys on se, kuinka usein roskiksia tyhjenetään. Jos roskiksia ei tyhjenetä riittävän usein, ne täyttyvät, pursuavat, ja silloin roskat myös leviää. Itse oon työskennellyt keskustassa, jossa oli ensimmäisen hoitoluokan puistoja, ja niissä oli huomattavasti vähemmän roskaa, koska me tyhjenettiin roskikset päivittäin. Mutta sitten jos oli toisen tai kolmannen hoitoluokan puisto, jossa ei niin usein tyhjenetä roskiksia, siellä oli myös roskaongelmaa juuri tästä syystä. Tätähän on Helsinki pyrkinyt myös ratkaisemaan sillä, että meillä on käytössä isompia roskiksia.

Viimeinen ei roska- ja puistomiehen huomio vaan yleisempi huomio. Puistot on, niin kuin valtuutettu Raatikainenkin sanoi, meidän yhteisiä olohuoneita. Varmaan sen merkitys tulee kasvamaan jatkossa. Korona on esimerkki siitä, että ihmiset haluavat kokoontua, asuvat pienissä asunnoissa, niin puistot ja ulkona kokoontuminen on mahdollisuus tavata ihmisiä ja olla turvallisemmin. Siinä mielessä on aito tarve miettiä, miten me hoidetaan roskaa ja kierrätetään entistä paremmin puistoissa, koska todennäköisesti ihmiset tulee käyttämään ja viettämään entistä enemmän aikaa puistoissa nimenomaan esimerkiksi piknikeillä.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä hieman yllättäen haluan tässä nyt puolustaa lintuja, vaikka olen jossain määrin profiloitunut ehkä hieman lintuvastaisena. Siinä määrin on totta, että linnut aiheuttaa myös roskien leviämistä. En ole puisto- ja roskaprofiloitunut niin kuin Arhinmäki, mutta omat havainnot liikkuessani kaupungilla on kyllä senkaltaiset, että on yleistynyt ammattimainen roskadykkäus, jossa vihreisiin roskiksiin – en osaa mallia nimetä, kun en ole puisto- ja roskaihminen niin kuin Arhinmäki – mutta niihin

25.11.2020

avaimilla mennään, ne pengotaan ja sitten se jätetään auki levälleen, jolloin se suojamekanismi, joka niihin on rajattu eli pieni katto ja se, että sinne pääsee vain vertikaali-, anteeksi horisontaalitasosta sisälle, se koko järjestelmä menettää merkityksensä, kun sitä ei suljeta. Oon havainnut, että tämä on yleistynyt. En tiedä, mistä näitä ammattimiesten roskisavaimia saa, mutta tää on ollut yksi sellainen, jolloin olisi hyvä, että olisi Esplanadin puiston kaltaisia roskiksia, joita ei, pitää olla jo erikoisroskismies, että ne saa auki, koska niitä on helpompi, vaikeampi mennä ja sitä kautta roskia on vaikeampi levittää, koska linnutkaan ei pääse.

333 §

Esityslistan asia nro 10

SINISEN VALTUUSTORYHMÄN ALOITE LASTEN JA NUORTEN TURVALLISUUDEN TARKAAMISET

Valtuutettu Sampo Terho

Kiitoksia. Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Turvallisuus on jokaisen helsinkiläisen perusoikeus. Siksi on todella tärkeää, että kaupunki tekee kaikkensa esimerkiksi koulukiusaamisen ja kouluväkivallan, nuoriin kohdistuvan ahdistelun ja perheväkivallan estämiseksi. Kiitos kaupungille huolemme ottamisesta vakavasti ja kattavasta vastauksesta aloitteeseemme. Viimeaikaisten uutisten valossa on selvää, että turvallisuus on todella ajankohtainen huolenaihe Helsingissä. Nuorten jengiytyminen ja väkivaltainen käytös on todella hälyttävä signaali, ja se on otettava vakavasti. Tarvitaan enemmän resursseja jalkautuvaan ja etsivään nuorisotyöhön mutta myös kouluihin estämään kiusaamista ja ehkäisemään syrjäytymistä.

Kun haluamme parantaa helsinkiläisten lasten ja nuorten turvallisuutta ja hyvinvointia, tarvitaan yhteistyötä monien eri järjestöjen, toimialojen ja ammattilaisten kesken. Erityisesti on tärkeää, että kaikki nämä palvelut olisivat nuorille helposti löydettävissä ja saatavilla yhden luukun takaa ja myös verkossa. Nuorille voi olla vaikeaa uskaltaa hakea apua, joten kattava tiedottaminen apukeinoista ja ennalta ehkäisevä puuttuminen on keskeistä. Kouluissa kiusaaminen ja häirintä tapahtuu yhä

25.11.2020

useammin sosiaalisessa mediassa, mikä aiheuttaa haasteita perinteisten puuttumiskeinojen käyttämiselle. On tärkeää, että kaikilla kaupungin ammattilaisilla, nuorisotyöntekijöillä ja opetushenkilökunnalla on paitsi kattavat työkalut ja valtuudet, myös riittävästi aikaa ja resursseja käytettävissä kiusaamiseen ja ahdisteluun puuttumiseksi. Heidän ammattitaitonsa on monen nuoren pelastus.

Arvoisat valtuutetut.

Kaupunkistrategiassa on nostettu lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen keskeiseksi painopisteeksi. Tämän painopisteen on myös näyttävä toimialojen ja hankkeiden resurssoinnissa ja onnistumista on seurattava tiiviisti läpi koko strategiakauden. Koulukiusaaminen on vakava ja viheliäinen ongelma, jonka estämiseksi meidän on löydettävä yhä jämäkempiä keinoja.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Tässä hyvässä aloitteessa on yksi tärkeä periaatteellinen asia, josta olisi hyvä tehdä periaatepäätös. Aloitteessa todetaan: ”Lähtökohtana vakavien kiusaamistapausten ratkaisuissa on oltava, että kiusaaja vaihtaa koulua, ei kiusattu.” Tosiasia lienee, että kiusaamistilanteessa häviäjäksi koetaan se, joka joutuu vaihtamaan koulua. Jos kiusaaja vaihtaa koulua, hän oli ongelma. Jos kiusattu joutuu vaihtamaan koulua, hänellä oli ongelma.

On tietysti selvää, että parasta on löytää ratkaisu, joka on kaikille osapuolille hyvä, eikä helposti pidä lähteä tielle, jossa pakotetaan koulun vaihtoon. Olen samaa mieltä aloitteen kanssa, että jos jommankumman pitää lähteä, olkoon se kiusaaja.

25.11.2020

334 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU LEO STRANIUKSEN ALOITE VAPAAEHTOISTYÖN EDISTÄMISEKSI HELSINGISSÄ

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Niin kuin hyvin tiedetään, vapaaehtoistyö lisää ihmisten hyvinvointia ja mahdollistaa merkityksellisen tekemisen. Useat isot ja pienet yritykset Suomessa ja varsinkin maailmalla tarjoaa työntekijöille mahdollisuuden tehdä vapaaehtoistyötä työajalla. Miksi? Koska se lisää työntekijöiden hyvinvointia, kasvattaa heidän osaamista, luo tärkeitä suhteita ja verkostoja ympäröivään yhteiskuntaan. Se mikä on yrityksissä mahdollista, näyttää nyt kuitenkin olevan tässä kaupungissa mahdotonta. Kaupungin viranhaltijoiden mukaan henkilöstön tasapuolinen kohtelu, sijaisten rekrytointiin liittyvät haasteet ja kasvavat kustannukset sekä Helsingin arvoja vastaavan vapaaehtoistoiminnan määrittämisen haasteet huomioon ottaen työajalla tapahtuvaa vapaaehtoistoiminnan kokeilua ei olisi näin ollen tarkoituksenmukaista toteuttaa.

Kokeilu olisi kuitenkin juuri kokeilu. Tämän voisi toteuttaa niin, että valitaan osallistujia eri toimialoilta ja kerätään dataa, miten homma toimii missäkin yksikössä. Kaupungin työntekijöiden vapaaehtoistyöhön liittyy sellainenkin näkökulma, että päivä vapaaehtoisena vaikka kaupungin omissa yksiköissä avaisi aika hyvin silmiä huomaamaan, millaista yhteistyötä vapaaehtoiset ja työntekijät voi tehdä esimerkiksi sote-palveluissa. On helpompi ottaa vapaaehtoiset vastaan yksikköön, kun on itsekin kokenut vapaaehtoisen näkökulman.

Kaikissa työtehtävissä vapaaehtoistyötä ei toki ole mahdollista toteuttaa, mutta esimerkiksi Turussa esihenkilön luvalla voi osallistua soveltuviin vapaaehtoistyökampanjoihin, jos se on mahdollista ilman tehtävien hoidon kärsimistä tai sijaistarvetta. Kyllä tämä myös kunnissa olisi mahdollista. Asia ei toki ole yksinkertainen. Silti on jotenkin surkeaa, että Helsinki ei kykene tämän paremmin edes kokeilun kautta vapaaehtoistyön mahdollistamiseen.

Kiitos.

25.11.2020

335 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE VALKOPOSKIHANHIEN AIHEUTTAMIEN HAITTOJEN VÄHENTÄMISEKSI

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun mä ensi kerran 2017 tein aloitteen valkoposkihanhiin aiheuttamien haittojen vähentämiseksi, en olisi toki silloin arvannut, että tässä menee yli kolme ja puoli vuotta. Asia tulee nyt kolmannen kerran tänne päätöksentekoon ja sillä muotoilulla niin kuin tässä nyt on, että kaupunki tulee hakemaan ely-keskukselta poikkeuslupaa valkoposkihanhiin aiheuttamien ongelmien vähentämiseksi. On jostain syystä Helsingissä ollut hirveän vaikeaa saada tätä ongelmaa ratkaistua, mistä kertoo tämän aloitteen ja aloitteiden pitkät käsittelyajat. Mutta hienoa ja historiallista, että nyt pitkän taistelun jälkeen Helsinki ryhtyy konkreettisiin toimenpiteisiin valkoposkihanhiongelman ratkaisemiseksi. Muut Suomen kunnat monet, Kokkola, Espoo, on jo ryhtynyt, ja Ruotsissa monet kunnat on jo vuosikymmeniä sitten aloittanut esimerkiksi munien reiättämisen ja tällä tavalla Malmössäkin saatu vähennettyä merkittävä tavalla hanhiin määrää ja sitä kautta kaupunkilaisten viihtyvyys ja sulassa sovussa tapahtunut yhteiselo on lisääntynyt. Virossa metsästystä ja muuta on harrastettu. Varmasti osaltaan auttoi, että tämä keskustelu nousi Helsingistä valtakunnalliseen keskusteluun nyt kesällä tai keväällä jo. Se on ollut osaltaan auttamassa, mutta hienoa, että nyt haetaan lupaa, ja keväällä kun hanhet tänne tulee, meillä on monipuolisempi arsenaali käytössä tulevien hanhiin ja ennaltaehkäistä ongelmiä, mitä on aiheutunut.

Kiitos valmistelijoille ja kiitos kaupunginhallitukselle hyvästä aloitevastauksesta. Pian päästään tositoimiin.

25.11.2020

336 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE HAITALLISTEN VIERASLAJIEN PYYNNIN TEHOSTAMISEKSI

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tulee tämäkin tässä samalla käsiteltyä, kun liittyy vähän samaa kokonaisuuteen eli haitallisten vieraslajien pyynnin tehostaminen. Osaltaan jo tiesinkin nämä seikat, mitä tässä tuodaan esille, että Stara toimeenpanee, tuottaa sekä alihankkii paljon palveluita eli pienpetopyyntiä erityisesti arvokkailla lintuvesillä, joita meillä on. Supikoiran ja minkin lisääntyminen on tutkimusten mukaan selvässä yhteydessä harvinaisten ja alkuperäisten meidän vesilintulajien vähenemiseen. Kaikki ne toimet, joita me voidaan tehdä edistääksemme haitallisten pienpetojen pyyntiä, sataa meidän vesilintujen laariin ja sitä kautta huolehtii luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä. Tältä osin on hienoa, ja itsekin oon ajatellut, että yhden loukun pystyttäisiin tuonne ja kävisin sitä aina katso-massa, kun sinne supikoira tulee. Voisin omalta osaltani kantaa korteni kekoon. Mietin semmoista pontta, että muutenkin Helsinki kannustaisi pienpetopyyntäjiä. Se on kovaa duunia ja vaatii välillä yöherätyksiä, ja totta kai pitää olla aseluvat ja muut kunnossa, vaikka laki, edellisen hallituksen pohjalta viisaasti helpotettiin haitallisten vieraslajien pyyntiä eikä se enää edellytä aselupaa. Mutta yhtä kaikki aseella se on hel-pompi.

Niin että tätä toimintaa kannustettaisiin ja palautettaisiin jonkin sortin kunnallinen tapporaha, mutta varmaan on ensi vaalikauden suunnitel-missa tämän tehostaminen. Hyvä, että tätä harjoitetaan jo nykyisellään laajasti. Kannustan kaikkia ryhtymään. Tämä on tervehenkistä puuhaa pienpetopyynti ja metsästys laajemminkin. Pidetään huolta meidän luonnosta ja sen monimuotoisuudesta.

25.11.2020

337 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU JOHANNA NUORTEVAN ALOITE PUUSTON JA KASVILLISUUDEN MERKITYKSEN SELVITTÄMISESTÄ MELU-, PÖLY- JA NÄKÖSUOJANA ENNEN HARVENNUSTÖITÄ

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitoksia, puheenjohtaja. Valtuusto

Kaupunginhallitus toteaa vastauksessaan ?? räjähdysmäisesti ?? Monesti puusto suojaa viheraluetta ja sen virkistysomaisuuksia peittämällä näkyvyyttä rakennettuun ympäristöön, kuten taloihin, varastoalueisiin tai teihin. Pienikin tiheässä kasvava puu- tai kasvillisuusrivi voi luoda kaupunkiympäristössä metsäisen tunnelman, vaikka alue olisi ihan ison tien vieressä. Monissa eurooppalaisissa suurkaupungeissa vehreyttä on ja sallitaan enemmän. Esimerkiksi jalkakäytävien reunoille istutettujen puiden juurella kasvaa pikkuhiljaa muutakin kasvillisuutta ja pusikkoa. Meillä jokainen suunnitelmasta poikkeava vihreä korsi parturoidaan pois ja peitellään hakkeella.

Myös erilaiset kaatuneet ja lahoavat puut on metsä eliöstölle ja hyönteisille tärkeitä. On hienoa, että tässä nyt todetaan, että valtuuston ja pienpuuston harvennuksia pyritään vähentämään. Tässä todetaan myös vastauksessa, että harvennussuunnitelmasta tiedotetaan ajoissa ja tarjotaan mahdollisuus vaikuttamiseen. Tämä on tärkeää. Todellisuudessa vaikuttaminen on kuitenkin edelleen hankalaa.

Ymmärrettävästi ja helppotajuisesti virkamieskieltä välttäen tiedottaminen suunnitelluista hankkeista olisi tärkeää saada parannettua. Nyt kieli on usein erilaista hallinnon puolella kuin se, mitä arkisesti käytetään. Esimerkiksi jo sana huonokuntoinen puu voidaan tulkita hyvin eri tavoilla. Ehkä tavallinen tallaja ajattelee, että se liittyy lahoon puu ??.

Nyt mä toivoisin, että tässä meillä on esimerkiksi osallistavan budjetin kautta saatu stadiluotsit, jotka toimii asuinalueiden ja asukkaiden ja kaupungin välillä linkkinä ja ehkä vähän kulttuuritulkkeina myös. On tärkeää saada asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia parannettua myös rakentamisen osalta ja puistojen, metsien hakkuiden suunnittelun osalta.

25.11.2020

Mä esitän tämmöistä pontta:

Ponnen hyväksyessään valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja parantaa ja monipuolistaa tiedotusta suunnitelluista puistojen ja metsien harvennuksista alueiden asukkaille ja käyttäjille esimerkiksi stadiluotsien osaamista hyödyntäen. Valtuusto edellyttää, että selvitetään myös keinoja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi suunnitelmien valmistelussa.

Tavoitteena olisi se, että oikeasti aidosti päästäisiin vaikuttamaan myös siihen, miltä meillä viheralueet ja puistot näyttää, ja saataisiin säilytettyä enemmän suojaavia ominaisuuksia myös näköesteenä metsiä.

Kiitos.

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyvä aloite. Hyvä ponsiehdotus. Kannatan pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minustakin tämä aloite on ihan hyvä. Kiinnitän huomiota siihen, että kun meillä on ollut isoja katutöitä, ja niiden yhteydessä olisi pitänyt ehdottomasti suunnitella myöskin, millä tavalla kadunvarsille uudet puusotot ja nämä viheralueet lisätään. Esimerkiksi Hämeentien iso mullistus tai mylläys, joka tapahtui ja tapahtuu edelleen. Olin kyllä hyvin pettynyt, että siinä kun pyöräily- ja autokaistoja ja julkisen liikenteen kaistoja ja jalankulun kaistoja on suunniteltu, tosiasiaa oli niin että sinne ei enää mahtunut viher-, puistoja, puita ollenkaan. Vaikka oli ajateltu niin, että nyt Hämeentiellekin voisi tulla jonkinlaista puistoaluetta, ei mitään, kun nämä kaikki muut kilpailevat kaista-alueet vievät kaiken tilan.

Joten nyt kun eri puolilla kaupunkia tehdään maankäytön suunnitelmia, toivoisin, että viherrakentaminen ei jäisi nyt kaiken muun jalkoihin vaan

25.11.2020

että siinä yhteydessä myöskin suunnitellaan, millä tavalla kaupunkia viherretään.

Toinen asia on kyllä, johon toivoisin, että jos kaupungilla riittäisi jonkinlaista asiantuntemusta, on omakotialueiden ja täydennysrakentamisen yhteydessä, kun pohditaan, millä tavalla myöskin vanhat omakotialueet voisivat myöskin lisätä omaa puustoaan ja sillä tavalla myöskin viheralueen täydentämistä edistää. Koska kyllä sellainenkin olisi tarpeellista, mutta siihenkin olisi ihan hyvä, että katsottaisiin, minkälaiset puut sopii minnekin niin että kaikki ei kuole heti saman tien, kun istutetaan vääränlaisia puita ja pensaita. Tämän tyyppistä asiantuntemusta voisi jonkin verran antaa kaupunkilaisille, jos siltä tuntuu.

Kiitos.

Valtuutettu Emma Kari

Kiitos valtuutettu Nuortevalle hyvästä aloitteesta sekä erinomaisesta ponnesta, jota lämpimästi kannatan. Haluaisin myös kiittää valtuutettu Anttilaa äärimmäisen hyvästä puheenvuorosta. Puusto, kun me yleensä kaupungissa puhutaan, kun me puhutaan hakkuista, puhutaan harvennuksista, puhutaan siitä, minkälaista luontoa tarvitaan, helposti puhutaan pelkästään paksuista puista, mutta sitä pitäisi katsoa paljon laajemmin ja erityisesti myös luonnon monimuotoisuuden kannalta kaupunkialueelle nimenomaan pensaikot ja erilaiset niittyalueet on äärimmäisen tärkeitä. Joten aina kun näitä harvennuksia tehdään, kannattaa miettiä tätä, koska tätä esimerkiksi kaupunkilaiset, jotka ovat innostuneet kesän ja syksyn aikana lintubongaamisesta, arvostavat, koska meidän lintukantamme tällä hetkellä vähenee. Myös linnut kiittävät siitä, että kaupungissa säilytetään paljon enemmän pensaikkoja. Mielellään niitä paljon enemmän myös istutettaisiin kuin tällä hetkellä tehdään.

Kiitos.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, arvon puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyvä ponsi, jota kannatan. Sen verran kun valtuutettu Anttila puhui Hämeentiestä, olisi tietysti hienoa, että sinne olisi tullut puita tai kasvillisuutta, mutta eihän siellä ennestäänkään ollut kovin paljon. Haapaniemen kenttä ja Ässärinteen puisto siellä on ollut, mutta muutenhan se on

25.11.2020

ollut aika kivierämaata. En tiedä, huononeeko se sitten. Saa nähdä, kun Hämeentie valmistuu. Toivotaan, että valmistuu pikaisesti.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Halusin vain tuoda esiin, että tein talousarvioaloitteen, että 30 000 eurolla oltaisiin saatu Puistolankin suunnalle puita ja pensaita ja muitakin istutuksia. Se ei mennyt läpi.

Valtuutettu Karille, että nyt kuitenkin ollaan tuhoamassa ainutlaatuista luonnonniittyä ihan mun naapurista ja hyvin monipuolista eläinkantaa Malmin lentokentän myötä. Tasan ei mene onnen lahjat kaupunkialueilla.

Kiitos.

Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Venemiehelle toteaisin, että Hämeentietä suunniteltaessa silloin kun hanke pantiin liikkeelle, nimenomaan oli tarkoituksena, että istutetaan puita siihen reunaan. Nyt kun tosiasiat on nähty, tuleekohan siihen kaksi tai kolme puuta johonkin paikkaan. Mä ymmärrän, että kadunalainen tilakin on ahdasta, kun siellä on putkia ja kaikenlaista muutaakin kaupungin infraan kuuluvaa tavaraa. Isot puut ja niiden juuret eivät sinne mahdu. Kuitenkin tilan suunnittelussa pitäisi alun pitäen kyllä ottaa huomioon, että näitä puita istutetaan.

Sitten myöskin puunhoidossa. Kun katsoo, kyllä isot lumikoneet ynnä muut kolhii puita ja aiheuttaa sienitauteja. Myöskin puiden hoitaminen, joka on Staran tai palveluntuottajan tehtävä, pitäisi kyllä myöskin huolehtia. Ne on arvokkaita. Ne maksaa aika paljon. Iso puu maksaa montakymmentä tuhatta euroa, kun se istutetaan. Sen omaisuuden hoito on myöskin merkittävää. Sitä ei pitäisi antaa kaikkien tumpeloiden tehtäväksi.

25.11.2020

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hämeentien puista voin sen verran todeta, että Hämeentiellä on puita suurin piirtein Näkinkujan ja Viidennen linjan välillä. Vastakkaisella puolella olisi hyvin tilaa puille, mutta siinä näyttää jalkakäytävä jo asfaltoidun sillä lailla, ettei siihen puita tule. Siinä on varmaan viisi metriä leveää jalkakäytävää sen ohella, että siinä on pyörätie ja ajokaistat. Ilmeisesti lähinnä se on liian kapea niiltä kohdilta, kun siellä on raitiovaunupysäkkejä, jotka taas vaatii oman levennetyn tilansa ajoneuvojen osuudelle. Kyllä voisi katsoa läpi Hämeentienkin. Nythän se on ollut korjauksessa vain torilta Kurviin asti. Kurvista eteenpäinhän muistaakseni Hämeentiellä on puita jo sen reunoilla.

Valtuutettu Mauri Venemies (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvon puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Arajärvelle pienestä tarkennuksesta. Tosiaan siinä on Näkinkujan ja siinä kieppeillä muutamia puita.

Valtuutettu Anttila minun mielestä hienosti sanoitti tämän ongelman, joka usein tulee ilmi, että kun havainnekuvat piirretään, niin aurinko paistaa ja ihmiset ovat iloisia ja siellä puut humisee lievässä lounaistuulesa, mutta sitten kun hanke toteutuu, onkin hävinnyt ne iloiset ihmiset ja muutamat puutkin ja siellä painetaan vaakatasossa tulevaa räntää vastaan ja korona jyskyttää takaraivossa. Tämä on se ongelma, että suunnitelmat on hyvät, mutta joskus toteutus on vähän hieman erilainen.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Sinänsä kaupunginhallituksen vastaus tähän aloitteeseen on hyvä. Onhan siellä pohjalla kaupunkiympäristölautakunnan lausunto tästä aiheesta. Kyllä mä pidän Nuortevan pontta myös hyvänä tällä kertaa ja kyllä tulen äänestämään. Mun mielestä tuo on ihan asiallinen ja ehkä vielä vähän täydentää tätä asiaa. Sen takia mä kyllä kannatan myös sitä.

25.11.2020

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig